

Franckesche Stiftungen zu Halle

Wyswětlenj Krěstianského Včenj/ Podle Poradku maleho Katechysmu/ předraheho muže Božího D. M. Luthera ...

Simonides, Johannes

Zittau, 1704

VD18 13097733-001

Druha Hlawni Častka

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-228982

Druha Hlavní Částka
Katechysmu Swateho /
 aneb
Wyznani Aposstolske.

Kapitola I.

O Snesenij Aposstolskem / aneb
 O Wíře Křestianske.

Co gest Snesenij Aposstolske / neb
 Wíra Křestianska?

Gest fratičke Wyznani o B O H U a nega
 předněššich geho Dobrodinich / ktera wěděti
 a wěřiti člověku Křestianskemu gest potřeba
 bne.

Proč se nazýwa Wíra a Snesenijm
 Aposstolskym?

Proto / že gest fratičke Obsazení celeho W-
 čení o Wíře Aposstolske / jako to same w
 swych kazanjch a Písniich věli / přednasseli
 y napsali.

Některý / proto tak nazwano byti domřiwá-
 gi / že ho Dwanact Aposstolu / přive než se
 z Jeruzalema k kazani Swateho Ewange-
 lium vezessli / snesli / a oněm své Wčení / w
 kte-

kteremby se spolu snasseli / summonwě wyž-
nati chtěli. Proto Augustinus Serm. 115.
de Temp. toto Snessenj na XII. Ezlan-
tů rozděluge / gednomu každemu Aposstolo-
wi gístau částku připsugice.

Bin j pak proto Aposstolským nazývají / poně-
wadž Summa Učenj Aposstolského w Ps-
smích gegich sem tam poznamenaneho wtom-
to Snessenj se obsahuge. Ačkoli pak v wjce
takoweho Snessenj a Křestianske Wířy Wy-
znanj formalaru se nachází / gako : Snessenj
Nycenske Roku po Narozenj Krystowem
325. proti Bludům Ariusa Kachře složene :
Athanasijske na sněmě Alexandrijském /
Roku Paně 371. přigate a potvrzene. 2c. a
křem pridane mohau byti / Konstantynopo-
litske / Efezke / Chalcedonenske 2c. ale wšak
tyto negfau gine a rozdílne od Aposstolského /
Snessenj / než toliko geho opětowanj a proti
Zacloněnj Bludařskému wysvětlenj.

Zdalj nas takowa Aposstolska Wířa
činj spasenych ?

Takowar' Wířa / t. g. Wyznanj Wířy /
gaf se w Katechysmu připomina / gest slyce /
prawa a spasitelna Wířa neb Bčenj / kte-
remu ma člověk wěřiti / ale chceli člověk k
spasenj přigiti / musí z takowe Wířy t. g. z ta-
ko-

řetvých Artvuků / w Srdcy samau Wíru z
 řísobenau míti a strže tu spasen byti. Slo-
 wíčkem Wíra / znamenati se může / předně /
 praweho a spasytelného Wěny poznání a wy-
 znání zewnitřně / gať w Katechysmu sto-
 gi a děge se Wíry / a nic není / gen Wěny které
 Apóstolowe kazali a Křesťané wyznawali y
 wyznawagi. Potom / wnitřnj a spasytelné
 ne dauffanj / gať gest na Srdcy / a na milost
 Boží y Zaslubu Krystowau Hledj. Wprí-
 njm Smyslu / nachazy se y při bezbožných /
 Eza. XXIX. v. 13. Lid tento přiblížuge se
 Wíry swými / a Řty swými ctj mne / Srdce
 pak se wzdaluge a bezej gegich giž se mne bo-
 gi / gest z Přikazanj Lidských posla. Matt.
 VI l. v. 21. Nekajdy kdož mi říka: Pane / Pa-
 ne / wegde do Kralowstwj Nebeskeho: ale ten /
 kdož činj wůli Otce meho / kterýž w Nebesých
 gest. Wdruhem pak Smyslu gest toliko w
 Pobožných a Wěrjých / které wšak pochazy z
 slova Božího skrz ošwícení ducha swateho Řím.
 X. v. 10. - 14. Srdcem se wěři k spravedlnos-
 ti / ale Wíry wyznání se děge k spasení / kterak
 pak wěři tomu / o němž neslyšeli? a kterak
 vlyšši bez Kazatele?)

Co tedy gest prawá a spasytelná Wíra?
 Gest milosti Boží skrze Ježíše Krysta
 Za

Zastaužene w Slowu Ewangelum Swá-
teho z gewene/ a strz ośwjecenj Ducha Swá-
teho poznane / důwérne a nepochybne k ži-
wotu wěčnému přiwlastněnj. (A tak Wíra
gest srdečna důwěrnost wtom Ežlowěku / který
Božským působením z slova prawdu poznawa/
a sliby twěm Ewangelicke předložene sobě pří-
wlastňuje / do cela se na milost a milosrdenství
Boží/ pro Zaslubu Krystowu spoliha a wtom
spasení dostawa.)

Mali Ežlowě Wíru od Přirození ?

Nema. Nebo Wíra gest swětlo / Ež-
lowě pak každý od přirození swého gest Te-
mnost.

Můželi gi zvlastnj slyš obdržiti ?

Nemůž: Než wěrjme / že žiweho wla-
stního Rozumu a mochy w Gejssě Krysta
Pana nasseho wěřiti a kněmu přigiti ne-
můžeme: Ale Duch S. gakožto Duch Wí-
ry musy tu samati w nas působiti.

Efez. 11. v. 8. Milostí spasení ste strze Wíru/
a to ne sami z sebe/ Dar gest to Boží.

Sak působí w nas Duch S. Wíru ?

Ne wdchnutím bez-prostředku aneb
wnitěním ośwjecením bez Slowa / než strze
Slovo / ktere se čita / kaje a rozważuje;
po

potom sŕže Swatosti/ když se podle wstano-
weni Kryštoweho přigismagi / o čemž níže.

Co přínaleží k Wjře?

Tri Častky: Znamost/ Bznanj a Důvě-
renj. To gest: Chceli kdo spasen byti/ mu-
sy Boha / geho Bůli/ Članky Křestianste
Wjry poznati: co Bůh w písme swatem
ž gewil o swe Podstatě/ Osobě/ Bůli ic. za
prawidnwe držeti; a w Boží milosti y Za-
sluze Kryštowe swau důvěrnost nepochy-
bně skladati.

Gafa gest tato Znamost?

Menij gen sprostá negafa Wědomost wě-
cy w Písmě swatem sepsaných/ gako bywa-
gi Lidškau pilnosti poznane a Rozumem Lid-
škau pochopene: Ale gest Žiwa Znamost kte-
rau Duch Swatý Důse těch a takowých
kteři slovo Boží poslauchagi a geho působeni
neodporugi w swem swětle oswěcuje/ že oni
prawdu Božských wěcy gim k spaseni po-
třebných w Písmě a z písma na spůsob Bo-
hu neglepe známý poznawagi a wyrozumj-
wagi. Žalm. XXXVI. v. 10. V tebeť gest
studnice žiwota / a w swětle twem swětlo wi-
dime. 2. Pet. 1. v. 19. Mamer' přepewnau-
řeč Prorockau / kterežto že šetríte gako swjce
wtemněm místě swjcticy / dobře činite/ ažby se
Den

Den rozednil a Dennice wzessla w Srd-
 cych wassich k oswjcemj z namosti slawy Bo-
 ži wtwari Sejisje Krysta. Efez. I. v. 16.
 Repřestawamj djkůw činiti za was / Zmynku
 čine o was / na Modlitbach swych: aby Bůh
 Pana nasheho Sejisje Krysta Otec slawy dal
 wam. Duchu maudrosti a Zgeiweni ku po-
 znani geho: a tak oswjcene oči myslí wassj: aby
 ste wěděli / kteraby byla naděge powolani geho
 a gafe bohatstwi slawy geho dēdictwi w swa-
 tych / a kterak gest nesmjrna welikost mocy geho
 knam wěricym podle působeni mocnosti syw
 geho.

Gafe gest Zynani?

Gest giste a nepochybne / w kterem člowěk
 wěři a saudi některau wěc byti prawdiwau
 ne ginym lidem aneb swym Běitelům klibosti /
 a nebo / že se mu podle některeho domněni my-
 sli tak zda: Ale poněwadž sam Bůh / genž
 nemuže lhati / w swem slowu to tak řei / a
 Duch S. w srdcy geho tu prawdu sam za-
 pečetuge.

Jan. XVII. v. 17. Poswětiž gich w prawdě
 swe: Slovo twe Prawda gest. I. Jan. V.
 v. 6. Duch gest kterýž swědictwi vydawa /
 že Duch gest Prawda.

Ca

Gale gest Důvěrenj?

Meni tělesná Bezpečnost / jako e. g. gest /
 Edwž Eglowěš se domníwa / že při wšech neprá-
 wostech wstawicně pachaných spasenj z milosti
 Křistowe obdrží / a.) než gest nepochybna dů-
 věrnost w Božstau milost w Křistu wedle
 toho Pořadku / w kterem nam gest připro-
 wena a přislíbena; totiž / že Wěřich sobě
 wšechy statky spasenj pro Křistu přiwla-
 stňuje / na nich spočíwa a přestíwa / zalep-
 ši než wšechy swěta statky poklada. b.)

a.) Efez. IV. v. 20. Wy ne tak ste se wyučili
 Křistu. Ač gestli ste ho slyšeli / a o něm byli
 wyučeni / gals gest prawda w Křistu Gejissi.

b.) Hebr. XI. v. 1. Wjra gest naděgných wěcy
 Podstata a Důwod newiditelných.

Filip. III. v. 7. To což mi Zyskem / položil
 sem sobě pro Křista za škodu. Npbrž y w
 šechy wěcy pokladam škodau byti / pro wy-
 myslenost Křista Gejisse Pana meho: pro
 něž sem to wšecho za škodu počtl a mam
 to jako za Zegna / abych Křista zyskal / a w-
 něm nalezen byl nemagjcy své spravedlnos-
 ti / kteraž gest z Zakona / ale tu / kteraž gest
 z Wjri Křistowj / tu spravedlnost / kte-
 raj z Boha a v Wjře zaleží.

Šauli tato Znamost / Bznani a
Důvěrenj dokonala (

Negsau: Znamost naše gest z částky / a.)
a potřebuge vstaveny / Zrust. b.) Bznani
bywa často od rozličné podobyhlosti na myta-
no / ač pravě nepřemoženo / c. Důvěrenj
gest take častokrat mdle a potřebuge posyla-
nénj. d.)

a.) 1. Kor. XIII. v. 9. 10. Z částky zagistě
poznawame / a z částky prorokugeme: Ale
gakž přigde dokonale / tehdyt' to / což gest z
částky / wyhlazeno bude.

b.) Filip. I. v. 9. Za to se modlím / abyž naša
wasse gestě wje a wje se rozbohnowala
w Znamosti a we wsselitem Smyslu.

c.) Efez. VI. v. 10. Zwolass' pak wezměte šstj
wry / kterymž bysšte mohly wssedky šsry
obnirwe nsslechetnjka wbasoti.

d.) 2. Tim. II. v. 13. Paklit' sine newěricy /
Dne' zůstawa wěrný / Zapřeti sam sebe ne-
muže.

Šauli tyto částky Wry při wssedch
a wry wry rowne?

Negsau / než časem gsau šylněgšj / časem
molegšj: tak take při tomto wěrsi / při
šnom menšj.

Ge

Geli pak mla Wjra take prawa
a spashedlna Wjra?

Dwšsem / Edyž gen wprīmna / a to / poně-
wadž y tato Wjra / toho Krysta / ktereho y
mocna / dosahuje / consequenter, člowěka
tež osprawedlnuje.

2. Kor. XII. v. 9. Dostí mäg na me milostij:

Nebo moc ma / w nemocy se dokonowa.

Můželi Wjra y wtěch byti / kterj Članky

Wjry neznaji / anjž se jim vsylu-
gi učiti?

Nemůž: Nebo ač se to odewšsěch newy-
hledawa / aby geden tak mnoho wěděl gaž
druby: wšak při každem ma byti Znamost
Boha (c. a.) každy y malíčkau hřiwu ma
na vjitek obratiti. b.)

a.) Eza. LIII. v. 11. Znamosti swau ospra-
wedlnj spravedlny služebnj mīg mnohe.

b.) Matt. XXV. v. 28 seqv. Wezmětež ne-
bo tu hřiwu / a degte tomu / kterjž ma de-
set hřiwen. Nebo každemu bude dano a bu-
de wjce msti: od nemagjcyho pak y to / což
ma / bude od gato. A toho neužitečného
služebnjka vvržte do těch temnosti Betoni-
těnich / tamt' bude plač a škřipenj Zubůw.

Wjra spashedlna / můželi y při takowem

byti / kterj hřichu slauj / a o Pobož-
nost se nesnaji?

Ne

Rikoli: Nebo Wira gest swětlo / nemů-
že tedy při tmě obstati. a.) Duch S. při
bezbožných nezůstawa. b.) Kryštus nezge-
wuge se kromě tomu / než ho miluge a na-
sleduge / c.) Vš kde Duch S. není a Kry-
štus se nezgewuge / tu také žádná Wira ne-
může byti. d.)

a.) 1. Jan. 11. 9. seqv. Tma pominula / a swě-
tlo již swjti: kdo prawi že gest w swětle a
Bratra swého nenawidí / wtemnostit' gest až
posawod. Kdož miluge Bratra swého / w
swětle zůstawa a pohoršsení w něm není. Ale
kdož nenawidí Bratra swého / wtemnosti
chodí a neví kam gde: nebo temnost osle-
pila oči geho. 2. Kor. VI. v. 14. Saky gest
spolek spravedlnosti s nespravedlnosti / neb
s nepravosti? A gake obcowaní swětla s
temnosti?

b.) Kn. Maudr. I. v. 4. 5. Wnesslechetnau
Dussí newchazý maudrost / aniž bydlí w Tě le
podmaněnem hřichu. Duch zagistě swatý
wpučuge prawě / wtjka Modlačím a od-
stupuge od myšlení lidí nerozumných: ne-
bo nepravosti přichazegjco přemabaní by-
wají: Jan. XIV. Ducha prawdy swět ne-
může přigiti.

c.) Jan. XIV. v. 21. 23. Kdožby měl Přika-
ka-

kazani ma a ostrěšbal gich/ Ont' gest ten/ který
 rvž mne miluge. A kdož mne miluge/ mi-
 lowan bude od Otce meho/ a gat' geg budu
 milowati/ a Zgewim gemu sameho sebe. v.
 23. Milugeli mne kdo/ slova meho ostrěšba-
 ti bude: a Otec můj bude geg milowati/ a
 k němu přigodne/ a Přibytel u něho v-
 čini me. Jan. VI. v. 17. Budeli kdo ch-
 ti vůli toho činiti/ který mne poslal/ ten
 bude vměti rozeznati/ gestli to věn j z Boha/
 čili mluwim ga sam od sebe.

d.) 1. Kor. XII. v. 3. Znamot' wam číňim/ že
 žádný w Duchu Božim mluwě nezlořečí
 Gežíš / a žádný nemůže řícy: Pan Gežíš/
 gedine w Duchu S.

Mali člověk ten / který gest w Písmě S. zběhlý/
 mnoho o něm rozprawj/ slova Božímu a Član-
 kům Wíry přivoluge/ Dausanj své w Kry-
 stu zaklada a wšak předce hříchům
 slauží / prawau Wíru?

Nema: Než gest toliko Hystorická/ mrt-
 wa Wíra a Tělesna bezpřecnost. Nebo ten
 Člověk w Bibli S. gako w negaty Lidšy
 knize se obira/ Kazani slova Božího gen pil-
 nosti Lidškau poslaucha/ a na Řečech Lidšky
 Wíru swau založenau ma/ a mluwi syč/ že spa-
 sen bude/ wšak/ poněwadž se w životě nepro-

měňuge / a žadne Dwoce neneše / Wíra gest to-
liko Klam Diábla a domněnj bezpečneho
srdce / při němž zatracen člověk bywa.

Gal. 11. v. 17. - 20. Wíra / nemali skutkůw mr-
twať gest sama w sobě. Ale dj někdo? Ty Wí-
ru máš / a ga mám skutky: vkaž ty mi Wíru
swau z skutkůw swych / a ga tobě vkaž Wí-
ru mau z skutkůw mych. Ty wěříš / že gest
geden Bůh / dobře činiš y Diablowe tomu
wěř / a wšak třesau se; Ale chcešli wěděti o
člowěče marny! že Wíra bez skutků gest mr-
twa. Matt. VII. v. 26. 27. Každý / kdož
složí slowa ma tato a neplní gich připodo-
bněn bude Kuzi blaznu / který vstawi
Dům swůj na Písku: y spadl Přitval a
přišli Wody a wali Wětrowe / a obořili se
na ten Dům y spadl / a byl Pad geho weliky.

Ospravedlňugeli nas Wíra samotna? čili
potřebuge dobre skutky k tomu / aby
nas učinila spravedlivých?

Ona čini nas spravedlivých do cěla sa-
motně gestli gest prawi. Takowa pak ne-
může byti bez horliwe pobožnosti adobrych
skutkůw. Neb Duch S. který swětilo Wíry
w srdcy powzbuzuge / působí take hned w něm
wšescko dobre a proměňuje celeho člověka / a
kde to nenasteduge / a není přítomne / odtud se
poz

poznawa / že to domněnī o přítomnosti Wjry/
nenī od Duchy swateho než nassi w lastni my-
šle / mamenī a Zdanj.

Rim. 11. v. 28. Za to mame / že člověk by
wa spravedliv věměn srže Wjru / bez
stutků Zakona.

Gal. 11. v. 16. Wědauce to / že nebýwa člo-
věk ospravedlněn / z stutků Zakona / ale
srže Wjru w Krysta Gejisse / abyhom o-
spravedlněni byli z Wjry Krystowý a ne z
stutků Zakona / proto že nebude ospravedl-
něn z stutků Zakona žádný člověk.

Počem se poznawa prawa / ž wa / Božíka swa-
středlna Wjra / aby se mohla rozeznati od
falešneho domněnī Wjro / a neb od
Wstnj a Pokroste Wjro?

Po gegi Wlastnosti a Věměch / genž gsau: že

1. Srdce od poskwrn očistuge / aby člo-
věk w swatosti a spravedlnosti Bohu slaužil. a)

2. Lastu w Srdci k Bohu y Člověku za-
paluge / aby Boha y Blizního podle rozkazu
milowal. b.)

3. K Poslušnosti powzbuzuge / aby po-
dle Tabul Zakona / zleho se warowal a w do-
brem rozmahal. c.)

4. Swět s geho pohoršenjm / swe Tělo/
y Diabla Knjže tohoto swěta y s Žadostmi
a s liběstmi sobě podmaňuje. d.)

- a.) Skutk. Aposst. XV. v. 9. Bůh Wjrau o-
čištil srdce gegich. 2. Kor. VII. v. 1. Takó-
wa tedy Zaslíbenj magjce/ očistugmež se od
wsselike poskwrny Těla y Ducha konagjce
w baznj Božj.
- b.) Gal. V. v. 6. W Krystu Gežjssi ani D-
břjzka/ nie neprosposjwa/ ani neobřjzka:
Alle Wjra strže Lastu dčlagjch. 1. Jan. IV.
v. 9. 10. Wtomt' gest Łassa/ ne žebychom
my Boha milowali/ ale že On milowal nas
a poslal Syna swěho/ Obět slitowanj za
hřjchy nasse. Nymilegssj/ poněwadž tak
milowal nas Bůh/ y myt' mame gedni dru-
he milowati. v. 19. Milugmež ho: nebo
On prwe milowal nas. 1. Jan. V. v. 1. 2. 3.
Každj/ kdož wěři/ že Gežjš gest Krystus/ z
Boha se narodil. A každj/ kdož miluge to-
ho/ kterjž ho splodil/ miluge y toho/ kte-
rjž gest splozen Zněho. Po tomt' poznawa-
me/ že milugeme Synu Božj/ kdož Boha
milugeme/ a Přikazanj gebo ostrjbame/ a
Přikazanj gebo negsau těsska.
- c.) Jan. XV. v. 9. 10. Gakož milowal mne
Otec/ y ga milowal sem was. Zustaňtež w
milowanj mem. Budeteli Zachowawati
Přikazanj ma/ Zustanete w mem milowa-
m: gakož y ga Přikazanj Otce meho Za-
cho-

chowawam y Zústawam wogeho milowanj.
 1. Jan. I. v. 6. 7. Dymeli / že snjm obecn-
 stwj mamie a wetmē chodjme / lzeme a neči-
 njme prawdy: pakli' chodjme w swētle/
 gako On gest w swētle / obecnstwj mamie we-
 spolet a Krew Krysta Gezišse Syna geho/
 očistuge nas odevssheho Hřichu.

1. Jan. II. v. 3. - 4. Po tomč' zna me / že sme
 geg poznali / gestliže Přikazani geho ostrjha-
 me. Dili' kdo: Znam geg / a Přikazani ge-
 ho neostrjha / Ehať / gest a prawdy wnēm ne-
 ni: Ale kdožť ostrjha slowo geho / wpraw-
 děť Zasta Boží wtom gest dokonala. Po
 tomč' pozname / že gsme w něm. Kdož pra-
 wi že wnēm zústawa / tent' ma / gakož On
 chodil / tak choditi. Efez. V. v. 8. - 18. By-
 liste zagiste / někdy temnosti / ale nynj gste
 swētle w Panu. Gakožto Synowe swētle
 chodte: O wotce Ducha zakeži we wšši do-
 brotē a sprawedlnosti a w Prawdē. O to
 stogte / cožby se dobře libilo Panu. A neob-
 eugte s skutky některymi Tm̃y ale radēgi ge-
 trestente.

d.) 1. Jan. V. v. 4. 5. Wšsecko zagistē / co se
 narodilo z Boha / přemaha Swēt: A
 tot' gest to witezstwj / kterež přemaha Swēt /
 Wjra nasse. Kdo gest gestto přemaha swēt /
 ge.

gedine/ kdož twéř/ je Gejzš gest Son Boží.
Conf. Ephes. VI v. 10. - 13.

Můsili wssecko to při Wíře byti?

O wssem: Nebo / dopustili Čłowěk Hřjchu w sobě panowati / přestawali Boha a pro něho Bližnjho milowati / nesnazili se wůli Božskau činiti / a dawali se swětu wždy přemahati / wtom giž není Wíra / než co takowý čłowěk w sobě za wjru drží / to gest geho wlastnj domněnj a tělesna bezpečnost. Wssecko tedy při Wíře musy to byti / ač ne w negrowššj dokonalosti / wšak w nesalešne srdce wptimnosti. Nebo Wíra geho galsť roste / tak rostau y geho Wěmký.

Můželi prawa Wíra stracena byti?

Může: 1. Skrze falešne a Zaklad Wjry podwracugjch Wěnj. a.) 2. Skrze odpadlostwj aneb odstaupenj od Prawdy wčas přenásledowanj. b.) 3. Skrze hřicha pachanj proti swědomj a wněm pokračowanj. c.) Wčas Duch S. nemůže w čłowěku zůstati a tak Wjru zadržeti. d.)

a.) 2. Tim. II. v. 17. Řeč gegich gako Kať rozgida se: Znjchž to gest Hymeneus a Filetus, kterjž při prawdě poblaudili od crole / prawice / žeby se giž stalo wzkřisenj a pre

přewracegi Wjru něktěrych. 1. Tym. 1. v. 19. Měj Wjru a dobre swědomj / kterež něktěj od sebe odstřčowšše Zahynuli v Wjře.

b.) Luk. VIII. v. 13. Na čas twěj a w čas pokušeníj odstupuj.

c.) 2. Pet. 11. v. 20. seqv. Gestližebj tj / kterij všli poskwrn swěta / skrze znamost Pana a spasitele JEžiše Křysta opět zase w to Zapletenj gšauce přemoženj byli / wčinně gest poslednj spůsob gegich horšj nežli prwnj. Lepeby zagistě jim bylo nepoznawati cestu sprawedlnosti / nežli po nabyti Znamosti odwratiti se od wydaneho jim Přikazanj swateho: Ale přibodilo se jim to / co se w Přislowj prawem řikawa: Pes nawratil se k wywratku swemu / a Stopyně vmýta do kalosťe sweho. Matt. XII. v. 48. Kdž nečistj duch wyjde od člověka / chodj po mjstech suchých bledage odpočinuti / ale nenaleza. Tedy řika: Nawratim se do domu sweho / odkudž sem wysšel: A přigda nalezne prazdnj / wyčištěnj a ozdobenj: tedj gde a wezme s sebau sedm jinnych Duchu / horššich / nežli sam / a wegdauce přebymagi tam / v bymagi poslednj wěcy člověka toho horšj nežli prwnj. 2c.

Nim.

d.) Rim. VIII. v. 8. 9. Ti/ kteri gsau w Těle
(tělesnj) Bobu se libiti nemohau. Wy pak
negste w těle/ ale w duchu/ gestli syc Duch
Boží w was přebywa. Kdo pak ducha
Kryšтова nema/ teni' není geho.

Kčemu slauží toto o Wjře Poučení?

Abý sine se pečlivě a Vstawičně stusso-
wali/ z dalíž w takowé wjře stogjme a con-
sequenter, zdalíž o našem spasení gístj by-
ti můžeme?

2. Kor. XIII. v. 5. Sami sebe stussugte/ gístli
o Wjře? sami sebe ohledugte. Čili sami
sebe neznate/ že Seijš Kryštus gest w was?
leč gste snad nespůsobnj.

1. Cor. III. v. 18. Zadny sam sebe nestwoď..

Gal. VI. v. 3. 4. Zdali se komu/ zeby nětco
byl/ nie negsa/ takoweho wlastnj geho mysl'
swodj. Ale dšla swého stis gedenkaždy/ a teh-
dy sam w sobě chwalu mjeti bude a ne wgi-
nem. Nebo geden každý své Brjmě poneše.
Conf. Jac. I. v. 23. až do konce.

Odkud mam Wjru mau poznati?

Nezdnyčj z cytění/ než s před tím w
kazanyh znamení a Dwočy.

Proč ne zdnyčj z Cytění?

Poněwadž ono w čas pokušení minauti
může/ k tomu člověka častokrat y klama-
wy/

wa/ když to za Wru vgnawa/ co toliko
gest wlastnj domněni.

Možnely tedy gest to/ žeby Člowěk swau
wlastnj Wru nechtěl?

Dwsem. A to se stawa ziwlastt w welis-
kem pokussěni. Wten čas mnoho frate
Bůh dopaustj/ že člowěk milost Boží a
Wru w srdcy swem nechtěl/ než wedle swé-
ho Zdanj gen Newěru a Odpor. A to člo-
wěka co Pěkelne trapij sšuzuge/ wssak přede-
tuzebne po Wře dychtění Zdržuge! stawa se
to z swate a užitečne Raddy Boží/ aby člowěk
w pokore zadržan a k dobremu ponukán byl.

Pozustawali wšakowych Lidech Wra?

Pozustawa. A ač gi nechtj/ wssak dom-
něla gegich Newěra newyprazdňuge Znjch
Boží wěrnost a milost. a.) Nebo magi při
sobě Dwotce Wry/ e. g. Srdečnau litost
nad nedostatkem milosti Božské/ wraucne
po nj tauženj/ horliwau nenawist hěschu/
přisnau pilnost učiněnj dobrehu/ a odtud po-
chazegich bez vhomj žiwot. Toto Dwotce gest
znamenj Duchu swateho. b.) Bez něbožto ono
při žádnem se nachazeti nemůže. Kde pak gest
Duch S. tam gest y Wra/ ač hluboko sřn-
ta. Rowně totiž/ gako Zemleny člowěk swug
při

přirozený život má / ač sám o tom nic netuší /
aniž co z něho cýtí: tak y Eilowěk to pokusí se
ni může duchovní Život / genž gest z Boha /
míti y bez geho cítění.

a.) 2. Tym. II. v. 13. Paklit newěřime / Onť
zůstawa twěrný / Zapřiti sam sebe nemůže.

b.) Luk. VI. v. 43. 44. Nenj ten Strom do-
brý. Každý Zagistě Strom po swem tolaště
njm Dmoteč bywa poznán.

II. Kapitola.

O B O H U aneb

O Blahoslavene S. Trogich.

Čemu se učime z Snesení Apollolského?
aneb z druhé částky Katechysmu
Svateho?

Znamosti o B O H U / žeby B U H byl /
a je má poznán byti podle Podstaty / Osob /
Wile a Dobrodiní y Skutčich.

Wěřissi byti B O H U?

Wěřim poněradž o tom mně vgištuge /
gednať Kniha Přirození / Maudře věině
neho / gednať Kniha Pisma swateho.

(Kniha Přirození gest Nebe / Země / Moře / a
ať wisse)

a wšsecko / což w nich widitedlné gest / wšte-
rychžto tdyž widime / tak pěkný stworených
wěcy Pořadek / tak kunsstowne Běhůw a
Časůw podělení / a wšsech wěcy k gístemu
koncey směřowaní / Zawíratí odtud Zgowně
musíme / žeby byl BŮH / který toto tak
s formowal a podnes w pořádku združ-
ge. Odtud Dawid Prorok w Zál. XIX.
v. 2. Nebesa wyprawugi slawu Boha sl-
neho / a Džlo Kufau geho Obloha Zvěstuge.

Zato i Přirozene Knihy Boha Znamost
w kom se nachazj?

W každem Čłowěku. Wšsem gest do srd-
ce wšstřipena / a.) potom strž wěcy stwo-
řene a gegich spatřowaní bytwa rozimnože-
na / b.) a to tak / že wjme zřich nětco y o
Božských Wlastnostech / že Bůh gest maus-
dry / spravedlný ic.

a.) Řim. 11. v. 15. Pohane sami sobě Zako-
nem gsau / gako tj / kterjž wkazugi džlo Zako-
na na Srdcích swých napsane / tdyž gim to
oswědčuge swědomj gegich y myšlení / kte-
raž se wšpolek obwinnugi aneb wmylau-
wagi.

b.) Řim. 1. v. 18. seqv. Zgewuge se zagistě
Hněw Boží s Nebe / proti každé bezbožno-
stj řidj prawdu Boží wneprawosti Zadržu-
gi.

gicich. Nebo což poznano byti může o Bohu / že gest / Zname gest jim učiněno. Nebo neviditelné věcy geho hned od stvoření světa po věcech učiněných rozumem pochopeny bywagi totiž ta geho věčná Moc a Božství: tak aby oni byli bez myslu: Proto / že poznawšše Boha / nečili gať Boha / ani genu děkowali: ale marnj učiněnj gsau w myšlenjch swych / a zatměno gest nemandre Srdce gegich. Skutk. XIV. v. 17. Bůh nenechal sebe bez oswědčení / do bre čine / dawage nam s Nebe deště a čas vrodne / naplnuge Pokřmem a potěšenjím Srdce nasse.

Gata gest tato Znamost?

Velmi mla / k spasenj nedostatečna / ani w čas s sauzenj proti lstem Diabelským plachtna / když člověka vci / že Bůh gest / ale neuči / coby Bůh byl? Consequenter, nemůže ho k spasenj přivesti / než toliko k dalšjmu hledani west.

Skutk. S. Aposst. XVII. v. 27. Aby hledali Pana / zdaby snad makagice mohli nalezt geg: Několi nenj daleko od gednogo káždeho z nas.

Roc

Kde je teda spasitelná Znamost
BOHA předklada?

B Knize Písma svatého **Bte** nam
BUS strze Syna svého gak sebe same-
ho / tak y **B**ůh sva u vygemil / a / co by-
dom o něm měli mysliti nebmluviti / oza-
namil.

Joh. 1. v. 18. Boha žádný nikdy nemidel: ge-
dnorozen ten Syn / kterýž gest w Lnu
Dce / Dn' vypravil.

Co gest **BUS**?

Duch věčný / všemohoucí / vševědau-
cí / všudy přítomný / pravdomluvný /
spravedlivý / dobrotivý a milosrdný.

Gak máme na to sesto / co o Bohu věř-
me a myslíme / hleděti?

Dvojím způsobem. Předně / kterakby
nam takové věci e. g. že **Bůh** Duch gest /
že věčný gest / a. potěšen přineslo / a Po-
tom / gakby nas k pobožnému životu přivo-
dilo.

Co Znamena to / že **Bůh** Duch gest?

Že On w své Naturě nic nema tělesne-
ho / žádného Těla ani Kosti / a) a tak že od
tělesného stvoření nemůže ani viděn ani ch-
těn býti. b.)

S

Jan.

a.) Jan. IV. v. 24. Bůh Duch gesť / a tĵ / ktero-
rĵ se gemu modlĵ / w Duchu a w prawdě
muselĵ se modliti. Luk. XXIV. v. 39.

Duch Těla a Kosti nema.

b.) I. Tim. VI. q. 19. Kterýž přebýwa w svět-
le nepřístupitedlnem / gehož žádný z lidĵ ne-
widěl / aniž widěti nemůže: kteremuž čest a
slawa věčna.

Nora, Připisujĵ se Bohu y Mudy tělesne / ale
to nema se rozuměti w smyslu wlastnjm/
než toliko w připodobněnem a na spůsob
lidského mluwenĵ / že / gako při člověku sřz
takowe audy zgewene bywagi geho Wlast-
nostĵ / e. g. w Rukach Syla / w Nohach vy-
chly přichod zc. tak y w Bohu Dĵi wklazugi
geho wšewědomost a wšech věch opatro-
wánĵ / Všĵ / geho ochotne wšlyssánĵ / Kuce
geho Pomoc / Nohy Přitomnost.

Gake mam odtud / že Bůh Duch gesť /
Naučenĵ a Potěšenĵ?

Že s Bohem mam geden Duch byti / a.)
Že předewšŷm k Duchownjm a k negwizšŷm
statkům sem powolanĵ. b.) Že sestawam Du-
chownj sřze Znowuzrozenĵ. c.) Že Tělo me
z mrtwých wstale duchowne vĵinĵ. d.) Gakož.
to žiwe k duchownjmu Domu Kamenĵ. e.)

I. Kor.

- a.) 1. Kor. VI. v. 17. Ten / kdož se připoguje
Panu / geden Duch gest sijnm.
- b.) Efez. I. v. 3. Požehnany Bůh a Otec Pa-
na nasseho GEjisse Krysta / kteroz požehnal
nam požehnanjm wselekým w Nebesnych
wěcech šrze Krysta.
- c.) Jan. III. v. 6. Což se narodilo z Ducha/
Duch gest.
- d.) 1. Kor. XV. v. 44. 45. Rozslywa se Tělo
duchowni. Gest Tělo tělesne / gest v ducho-
wni Tělo. Gakž v Psano gest: Prwnj člo-
wěk Adam učiněn gest w dušs žiwau / ale
ten poslednj Adam w Ducha obžiwugic-
ho.
- e.) 1. Pet. II. v. 5. Y my / gako Kamenj Ži-
we rozdělamegce se w Dům duchowni / w
Kněžstwo Swate / k obětowanj duchownjch
Oběj w Sacrných Bohu šrze GEjisse
Krysta.

Gak mi toslauží Rozdělani Pobožne-
ho Žiwota?

Že mi dawa Napomenutj / abych Bohu w
Duchu a w prawdě se modlil / a.) nijadne
Myšlenky tělesne o Bohu sobě nečinil / b.) šr-
dce od wěcy tělesnych widitedlných a ctytel-
ných k duchownim k neuiditedlným a k ne-
ctytedlným naklonil / c.) a u Bžce v w žiwo-
te

te Bohu tak slaužil / abych ho v Telem y
Duchem slawil / a snim geden Duch byl.
Ginace neučinimli to Skutkem dawam zna-
ti / že newěřim / aby Bůh Duch byl.

a.) Jan. IV. v. 24. Kterj se genu modli w
Duchu a w prawdě musej se modliti.

b.) Joh. IV. v. 24. Bůh Duch gest.

c.) 2. Kor. v. 18. Nepatřime na ty twěcy / kte-
rej se widj / ale naty / kterež se newidj. Neo
bo ty twěcy / kterež se widj / gsau časne / kterež
se newidj / gsau twěčne. 1. Cor. VI. v. ult.
Oslawugtež Boha Telem y duchem swym /
kterežto twěcy Boží gsau.

Co Znamena Boží Wěčnost?

Že se nikdy nezáčal / a nikdy ne pomine /
a.) že w Bohu nic není pomínuleho / ani
budaucyho / než wšsecko gest přítomne / b.)
že bez proměnění času / nepohnutelně a ne-
přestawagjce zůstawa. c.)

a) Zalm. XC. v. 2. Prwe než Hory stwořene
byli / nežli s formowal Zemi a Ofršleť swě-
ta / ano hned od wěků až na wěky ty gsý
Bůh slaw.

b.) 2. Pet. III. v. 8. Tato gedna wěc nebud
předswami skryta / že geden den v Pana gest
gako tisyc let / a tisyt let gako geden Den.

Zalm.

Žalm. XC. v. 4. Tisec let gest před očima
tvořma jako den věčegšj a bděnj nočnj.

c.) Žalm. CII. v. 25. seqv. Od Narodu do
Pronarodu trwagi leta twa/ v prwe nežlis
žaložil Zemi a dilo Kufau swych Nebesa.
Dnat' pominau/ ty pak zustaneš: Wssekty
ty wěcy jako Kauchy zwětssegi/ jako Oděw
změníš ge a ž mēnēnj budau. Ty pak gfo
ten tyž a leta twa nřdow nepřestanau. (Saf.
I. v. 17. W Otce swětel neni promēnēnj/
ani pro obracenj se ginam zastjnenj.

Sake mam odtud/ že Bůh gest wěčný/
Votěssenj?

Že milost Božj semnau wždy zustawa. a) i
a že to wěčnym Žbožim nahradj/ co m
wčasnem chybuge. b.)

a.) Žaml. CIII. v. 17. Milost Hospodinowa
trwa od wěkůw až na wěky nad tēmj/ kte-
rjž se bo bogj. Malach. III. v. 6. Ga Ho-
spodin nemēnim se.

b.) Řjm. VIII. v. 18. Ža to mam/ že neglau
rowna utrpenj nyněgšj one budaucy slawě/
kteraj se zgerwiti ma na nas. 2. Kor. IV. v.
17. Toto nyněgšj lebaucke sauženj nasse/ pře-
twelmi welike wěčne slawy brimē nam pū-
sobi/ kterjž nepatřime na ty wěcy/ kterež se
nřdij/ ale na ty/ kterež se nřwidj.

S 3

Saf

Sať mi Wěčnost slauže t wzdělanj
pobožneho žiwota?

Dawa mj napomenuti/ abych wšsecký
wěcn časne lechce wožil a po wěcných dychtěl
y o ně se snažil. Gmače gestli o časne Bhoj to-
liko pečugj/ Bhoj wěčnost skutkem zapiram.

Kolosf. III. v. 1. Wrchnjch wěcn hledgete/
kdež Krysťus na Prawicy Bhoj sedj: D s
wrchnj wěcn pečugte / ne o Zemské.

Co znamena Bhoj Wšemohaučnost?

Že Bůh může wčiniti wšsecko/ co chce/ ne-
toliko co my rozumíme byti možné/ než y to/
coby sme mohli pokladati za nemožne.

Isk. I. v. 37. Neni nemožna y Boha žádná
wěc. Žalm. CXV. v. 3. Bůh náš gest na
Nebi/ čine wšsecko což se mu libi. Žalm.
CXXXV. v. 6. Cojkoli chce Hospodin/ to
čini na Nebi y na Zemi/ w Móri y we
wšsech propastech. Efes. III. v. 20. On mo-
een gest nadewšsecko wčiniti/ mnohem ho-
gněgi/ než my prosyme neb rozumíme.

Sať mne to těšy/ že Bůh gest Wše-
mohauč?

Že žádná Bida/ byt' byla tělesná neb
duchowmj neni/ tak welika/ aby Bůh ne-
mohl spomocy a žte wytrhnauti.

Žalm.

Žalm. LXXVII. v. 11. Vřekl sem: Toť mu-
šm trpěti/ ale Prawice negwýššyho wšse-
cko proměnití může. Zach. VIII. v. 6.
Takto prawi Hospodin Zastupůw: Zдали/
že se to nemožne zda před očima ošatkůw
Lidu tohoto/ dnůw těchto/ tak před očima
myma nemožne bude?

Kterak Wšemohaucnost slauží čwi-
zenj se w pobožnosti?

Že slowěk se wšemmu/ co Bůh rozkažu-
ge a wyhledawa/ na geho slowo může sině-
le přistupowati/ we wšj potřebě a bide na
geho pomoc se spolihati. a.) Geho hněwu
take se ma bati a to/ poněwadž wšselikau
nepossussnost mocen gest trestati. b.) Gina-
če zapira Boží Wšemohaucnost.

a.) Žalm. XVIII. v. 33. 34. Kdo gest Bohem/
kromě Hospodina? A kdo skalau/ kromě Bo-
ha nasseho? Ten Bůh solny přepasuge mne
udatnosti/ a čini dokonalau cestu mau. Filip.
IV. v. 13. Wšecko mohu w Kristu/ kterýž
mne posyluge.

b.) Jer. XXXII. v. 16. seqv. Ah Pano-
wnjče Hospodine/ an ty sy učinil Nebe y
Zemi/ mocy swau welikau/ a ramenem swym
wztaženym/ nemůžeš žádná wěc byti před
tebau nemožna. Činiš milosrdenstwí nad

tishcy / a od platjś za nepravost Ocuw do
 Lúna Synuů gegich pomich: Bůh weliký
 solny / mocny / gehož gmeno Zastupůw: we-
 liký w Radě a Znamenitý w Pravdě: Po-
 němadž oči twe otevřene glau na wšecky
 cesty Synuů Lidských / aby odplatil jedno-
 mu každemu podle cesty geho / a podle Dwo-
 tce před se wzeti geho.

Co Znamena Boží Wšewědomost
 a Wšemaudrost?

Že Bůh netoliko pominule / přitomne a
 budoucy wěcy / a.) jako w skryte myšlen-
 ky / Srdce gítě widj / b.) Ale že w wšecko
 dobře a maudče řídj / w swau radau wšec-
 ko stawně wmwěstj umj. c.)

a.) Zalm. CXXXIX. v. 1. - 4. Hospodine!
 tys mne slyšl a seznal. Ty z náš sednuť
 me v powstani me / rozumjś myšlenj memu
 zdaleka. Chozenj me v leženj me ty obsa-
 geš / a wšech mych cest swědom gšy. Ne-
 ni žádného slowa na mem Dyzku / an Ho-
 spodine / abys ty wšecko newěděl. v. 11. seqv.
 Džmli: Aspon Tmy jako w saumraf při-
 frigi mne / ale v Noc gest swětkem twůkol
 mne. Aniz ty Tmy před tebau vkrviti mo-
 bau: anobřz Noc jako den tobě swjti / rozo-
 ně Tma / jako swětlo. Ty zagiste w moc
 mas

maš sedel ma / priodei to mne to životě
Matko me / re. Neniš vkrta žadna Kosti
ma pred tebau / gaš sem očiněn to skritě a
řemeslně složen to neglubšich myšlech Země
Trupel mŭg widěli oči twe; to knihu twau
tošpětni audowe geho Zapřani gsau to dno-
we / tož gestě žadneho Žnich nebolo; Pro-
tož to mne o gaš draba gsau myšlenj twa
Bože sylny: a gaš gest gich nescylna Sum-
ma.

b.) Hebr. IV. v. 13. Neniš stvořeni kterěžby
nebolo / zgemne pred obličejem geho: nybrž
to sšechy twěcy gsau nabe a odkrnte očima
toho / o kteremž gest řeč nasse. Žalm. VII.
v. 10. Bůh spravedlivy stussuge srdce to
Ledwi. Žalm. XCIV. v. 9. Ždali ten / genž
očinil Bcho nescyln? a ktervž stvořil Dko /
ždali nespatrij?

c.) Kn. Přist. III. v. 19. 20. Hospodin mau-
drosti založil Zemi / utvrdil Nebesa opatr-
nosti. Vměnjm geho propasti protřbuzi se /
a Oblakowe to dawaagi Rosu. Job. XII. v.
13. 14. V Boba gest maudrost a sola: ge-
hož gest Kada a Rozumnost. Gestli je Dn
božj / nemuže zase staweno byti / zatviral člo-
wěka / nemuže mu byti otewřino. Eza.
XXVII. v. 29. Hospodin gest diwny to Dka-
dě a twešlawny to skutku.

Gale nam je Wšewědomosti
Boží porěšení?

Že Bůh netoliko máu težkost a bídu v
co se proti mne wali / dobře wí / a.) ale v
coby mý vžitečné bylo / lep nežli ga sám ro-
zumí / a tak že me dobře / kdy se gemu po-
raucím w wšelikém nebezpečnstwí / sám
mocen gest sedrowati a napomahati. b.)

a.) Žalm. XXXVIII. v. 10. Pane / před te-
bau gest wšecká žádost má / a wzdychaní mé
není před tebau skryto. Žalm. XXXIV.
v. 16. 17. Dři Hospodinowý patři na spra-
wedliwé / a Wšy geho obracene glau k wo-
laní gegich: Ale zúřitý Dblíček Hospodi-
nůw obraceny gest proti těm / kterjž passí
zle wěcy / aby vyplnil že Země památku
gegich.

b.) Matt. VI. v. 9. Otec waš wí / čehož wam
potřeby gest přive / nežby ste ho wy prosyli.
Žalm. LXXIII. v. 24. Podle rady své
wěd mne a potom w slawu přigmeš mne.

Kterak mi to slauží k naprawení
Žiwota?

Dawa se mne tuto napomenutí / Troji.
Abych se wšech myšlenek zlych / Pokryt-
stíw / falše a wšeho tagneho hěcha / proto /
že wšeckó Bohu zname gest / warowal. a.)
Abych

Abych Boha prosl / aby mne sam račil slu-
šovat a to z lásky dati / bych sebe dobře po-
znal. b.) Abych se Božímu řízení do cela
oddal / a kdybych vůli jeho vykonal / gemu
nic nepředpřisoval / než mau věc gemu / spro-
stě poručil / a peči na něho vvrhl. c.) Vínace
Maudrost a Vševědomost jeho zapíram.

a.) Eza. XXIX. v. 15. 16. Běda těm / kteříž
hluboko před Hospodinem šrovagi radu /
gegich / káždy / Skutek děje se w temnostech
a říkagi: kdo nás wjdí? a kdo nás sstří? a
přewacena myšleni wasse / zdali neglau po-
dobna Hlině Hrnčířowe? Zdali říka dilo o
dělajku swem? Neučinil mne? a Včinek ří-
kalíž o Včiniteli swem / neznat' mne? Eccl.
XXIII. v. 23. Eglomeš smilny s chazege z
Lože sweho / říka w myšli swe: kdo mne wí-
dí? Zma obličila mne / a stěny přikryli
mne a žádný mne newidí / čehožbych se osty-
chal? Na břichy me nikoli nespomene Neo-
wysšší; Takowý bogi se aby Lide newiděli;
a newilit' / že Oci Pana Negwysššího ti-
sykrat gasněašší glau neglišlunce / kterež
spatěugi wšsecky cesty Viděte a w bedliny
saud beřau sčente wěch. Jer. XVI. v. 17.
Hledím na wšsecky cesty gegich / negsaut' ta-
gne

gne předemnou / aniž gest skryta nepravost
gegich před očima myma.

b.) Žalm. CXXXIX. v. 23. 24. Wospitug
mne Bože splyn a pozneg srdce me skus
mne a pozneg myšlenj ma a popatě / chodi-
mlit cestau odpornau tobě / a tweď mne na
e stu twečnat.

c.) Žalm. XXXVII. v. 5. Wmal na Hospo-
dina cestu swau / a slož twěm naděgj / On
zagistě wšsecko sprawj 1. V. v. 7. Wšseli-
kau peči swau wvržte na něj: neb On
ma peči o was.

Co znamena Boží Wšsudn. Přítomnost?

Že On nikde není zavřen / než weelem
swetě na wšsich místech přítomny.

Ger. XXIII. v. 23. 24. Zdalij sem ga Bůh
gen zblížla / di Hospodin / a negsem Bůh v
zdaleka? Zdaž se vkrige kdo w skryšich / abych
gabo nezbledl? di Hospodin. Zdalij Nebe v
země ga nenaplňugi? di Hospodin. Žalm.
CXXXIX. v. 7 - 10. Kamžbych zassel od
ducha twého? aneb / kamžbych před twarj
twau utekl? gestližbych w staupil na Nebe /
tam gsy ty: pakližbych sobě všlal w Pětle /
an přítomen gsy: wzalibych Krjola Zare-
gitenj / abych bydlil při negdalšim Moci /
v tamt-

y tamtby mne Ruka tva provedla/ a Pra-
twice tva by mne popadla.

Kterak mi to slauží k potěšení?

Že Boha s geho pomocy na wšech mi-
stech přítomného mám/ a tak kdekoliwěť
gsem že bez Boha negsem.

Eza. XLIII. v. 1. 2. Nebog se/ nebo wykau-
pil sem tě/ a powolal sem tě gmenem twym:
Wuig gšy ty: když půjdeš přes Wody/
s tebau budu: pakli přes Řeky/ nepřikwa-
ží tě: půjdešli přes Oheň/ nespališ se aniž
Plamen chiti se tebe. Conf. Iša. XLI. 10.

Žalm. XXIII. v. 4. Byť mi se dostalo giti
přes audolj síjnu smrti/ nebudut' se bati zle-
ho: nebo ty semnau gšy: Prut twig a
Hůl twa/ tot' mne potěšuge.

Gak mj slauží Wšudy. Přítomnost Boží
k donaukání k Pobožnosti?

Že mně zdržuge a obtáhuge od Hříchůw/
abych před Obličejem Božím opatrně y
w bázní chodil. a.) a to myslil/ že před po-
kutau geho nemůžu skutřiti/ b.) Necinjmá-
li to/ Skutkem Wšudy. Přítomnost zapí-
ram.

a.) 1. Kn. Mogg. XVII. Chodiž uřtawicně přes
demnau/ a budiž pobožnym a dořonalym.

b. Amos.

b.) Almos. IX. v. 2. Byl' se pak v do Pekla za-
kopali/ v odtudby ge Ruka ma wozala: pa-
kliby wstoupili do Nebe v odtudby ge strhl.

Co znamená Boží spravedlnost.

Že Bůh wsecko dobre miluge v odplacu-
ge/ zle pak nenawawidj a w hněwě třešce.

Žalm. V. v. seqv. Ty/ o Bože syny/ neobls-
bugeš bezbožnosti/ nema msta v tebe Nesch-
etnjš; neobstoji chlubny před očima twy-
ma/ wnenawisti maš wsecky činitele nepra-
wosti: Zatratiš mlupicy Lež/ Clowěka
Krwěžijnjweho a lstiwého w obawnosti ma
Hospodin. Žalm. XLIV. v. 8. Milugeš
spravedlnost/ a nenawidiš bezbožnost. Žalm.
CXLV. v. 18. Spravedlny gest Hospodin
we wsech cestach swych/ a swaty we wsech
stucech swych.

Sať se těšime tanto spravedlnosti?

Že Bůh w spravedlny při/ pomahati a
naš zastupowati bude/ a.) V co dobreho/
we gmenu geho činime a neb zleho pro ně-
ho trpíme/ a spoň w Nebj odplatj hogně a
stědře. b.

a.) Mich. VII. v. 9. Zúčinnost Hospodinowu
ponesa: Nebo sem proti němu zhřessil/ až
se wždy zasladi o mau při a mne zastane.

*Ubi malum propo-
situr peccandi in ariis nesci.*

Wywedeť mne na swětlo/ budu mŕděti spra-
wednost geho.

b.) Njm. 11. v. 6. 7. On odplati gadnomu ka-
demu podle skutkuw geho tēm zagistě/ kterjž
trwagjće w dobrem skutku/ slawy a cty a ne-
smrtedlnosti hledaj. Žiwotem wěčnym. 1.
Zess. 1. v. 6. 7. Sprawedliwe gest v Bo-
ha/ aby zase odplaceno bylo tēm/ kterjž was
s sūzugi s sauzenjm: wam pať/ kterjž au-
kost trpíte odpočinutjm snami/ při Zgwenj
Pana JEJŠSE Křysta s Nebe/ s Angely
mocy geho.

Kčemu mne sprawednost Boží webe?

Abych se podle příkladu Božího o swatost
a sprawednost posnažil/ a.) Hříchůw wa-
rowal a tak dostřassliwego Saudu Božího
neupadl. b.) Sinače sprawednosti Boží se
nebogjm.

a.) 1. Pet. 1. v. 15. seqv. Gať ten/ kterjž was
powolal swaty gest/ v wy we wšsem obco-
wanj swatj buďte. Gatož psano gest: Swa-
tj buďte: nebo ga swaty gšem. 1. Jan. 11.
v. 29. Poněwadž wjete/ že On sprawedli-
wy gest/ Znegtež take/ že každy/ kdož činj
sprawednost/ z něho gest narozen.

Set ibi si mulata si-Hebr.
des' est, et mēra hypocrisis.

b.) Hebr. x. v. 30. 31. Znamet' zagistě toho
genž řekl: Mne pomsta/ ga odplatim/ prami
Pan. A opět: Pan sauditi budešid smug bro-
žnet' gest vpadatim Ruce Boha živého.

Co znamena Boží Pravdo: mluvnost?
Ze všem Slovům svým mne dodam
a sliby v Pohružky své splstuge.

Žalm. xxxiii. v. 4. Pravdivě gest slovo Ho-
spodinovo/ v co On slibuge/ to drží gisté.

4. Kn. Mogg. xxiii. v. 19. Bůh není jako
člověk/ aby klamal/ a jako Syn člově-
ka/ aby se mēnil: cožby řekl/ zdaliž neuče-
n? cožby promluvil/ zdaliž neutvrdí toho?

Gak se řešiti můžem: Boží Pravdo-
mluvnosti?

Ze Bůh/ který každého času své Slovo
držel/ v sliby o mém spasení věčně gistotně
naplní.

1. Kn. Kral. VIII. v. 23. 24. Hospodine Bože
Izraelský/ není žádného Boha tobě podob-
ného na Nebi svrchu/ ani na Zemi dole:
kterýž ostřiháš smrti a Milosrdenství/
služebníkům svým chodícím před tebou v
celeb srdce svým; kterýž splnil služeb-
níku svému Davidovi Otce mému co/ s
mluvil Bůh svým a skutečně s to napl-
nil

nil / gačož se dnes widj. 2. Kor. I. v. 20.
 Kolikžkoli gest zašlibenj Božich / w něm' gsa
 gest a w něm gest Amen t slawě Bohu pře-
 ze naš.

Zato Pravda • mluvnost gač slauj t
 wzdělanj žiwota?

Abj člověk příkladem Božím netoliko
 pravdu dokazowal / a.) než Pohružet Bo-
 žich se obawal / že ge Bůh na Bezbožných
 gačo sljby na Pobožných / splnj. b.) Sinace
 w skutku newěři že ge Pravdomluwny.

a.) Efez. V. v. 9. Gačožto Synowe swětla
 choďte. Dwoce Duchu S. zaleži we wšš
 dobroť a spravedlnosti a Pravdě.

b.) Jož. XXIII. v. 14. leqv. Poznegtež w
 swm Srdcem swym a celau Duffu swau/
 že nepochybilo ani gedno slowo ze wšsech
 slow neglepšich / kteráž mluwil Hospodin
 Bůh waš o was. Wšsecko se naplnilo
 wam / gedno slowo z nich nepominulo. Ga-
 čož tedy naplnilo se wam dnes / každe slo-
 wo dobre / kterež mluwil k wam Hospodin
 Bůh waš: takť take wweđe na was kaž-
 de slowo zle / dokawadž nemybladj was / z
 Země teto wyborne / kterauž dal wam Ho-
 spodin Bůh waš / gesilize přestaupite smlau-
 wu Hospodina Boha swěho / kterauž příka-
 zal wam.

Z

Co

Co známeua Boží Milost a Dobrotivost?

Že Bůh všemuh svému stvoření zvláště
Lidem dobře činí. a.) Bidu gegich k srdci
svému připauššij / b.) a kagichy pro Kry-
sta hřejichy odpauššij.

a.) Sap. XI. v. 20. Milugeš vssecko / cožko
li w bytu gest / a ničeho w obawnosti nemáš
žtých věcy kterej sy učinil: Nebo anizby byl
co stvořil / kdyby to wnenawisti miji chěl.
Plač Jer. III. v. 22. 23. Welika gest Ho-
spodinowa dobrota / když sme do konce ne-
zabynuli: nepřestawagit' žagistě stitowani
geho / ale nowa glau každého gitra / přewe-
lika gest wěrnost geho. v. 31. sequent?
Pan nezamjta na wěčnost / nybrž ačkoli Zar-
mucuge / wšak stitowawa se podle množ-
stwi milosrdenstwi swého / aniz žarmucuge
Synim lidstwy.

b.) Jer. XXXI. v. 20. Zdali Effraim gest
mým Synem milým? aneb Dítě welmi
milostne? a wšak gaž sem mluwil proti
němu / wstawičně se wždy na něj rozpomi-
nam. Procež pobibugi se wnitřnosti me při-
činau geho: gistě žet' se stitugi nad nim / di
Hospodin. Dze. XI. v. 8. 9. Gaž bychtě
wydal Effraime? gaž bychtě wydal O Iz-
raeli? kterať bych tě položil jako Adamu e
poda

podvrátil gaſo Seboim? Z formauceno
geſt we mne ſrdce me / ano v Stréwa ſli-
towanj mych pohuſa ſe: Nemyſkonamé
prchliwoſti hněwu ſweho / neſtažom wjce E-
ffraima: Nebo gſem ga Bůh ſplny a ne
ſzloměſ vproſtřed tebe Swaty.

c.) Žalm. CIII. v. 8. - 14. Litostimý a miſoſti-
mý geſt Hoſpodin / dlaubo ſhorowagjcy a
mnohe dobročinoſti. Nebudeť vſtaſowičně
žebřati / ani na wěky hněwu držeti: Ne podle
břěchůw naſſich naklada ſnami / ani wedle
nepravdoſti naſſich obplacuje nam. Nebo
gaſž gſau wyſoko Nebesa nad Zemí: tať
geſt wywſſene miſeſrenſtý geſo nad tě-
mi kteřž ſeho bogj. A gať daleko geſt wy-
chod od Zapadu: tať daleko wzdalil od naſ
přeſtaupenj naſſe. Gaťož ſe Otec ſlitowa-
wa nad Oſtkami: tať ſe ſlitowawa Ho-
ſpodin nad těmi / kteřž ſe ho bogj. Confer.
Žalm. CXXX. v. 7. 8. Exod. XXXIV.
v. 6. 7. Mich. VII. 18. 19.

Gať Bžitek mame : Bžžho Mllo-
ſrdenſtý?

Že ſe tyn we wſſech auſtoſtech těſſet a
wſſečſo dobre od něho očekawati můžeme.

Žalm. XXXI. v. 8. Pleſati a radowati ſe
budu w dobročinoſti twe / že ſy w jezřel na

22

me.

metrapení a poznal sy w s sauzení dušy
mau.

Čas to pak slauží k wydělaní Křesťanstwa?

Aby sine na příklad Boží k Blížnjmu
dobrotiwí a milosrdní byli/ a.) Bohu za ge-
ho Dobrotiwost děkowali. b.) Dauffani swé-
mu w něho klesnauti nedali. c.) Směle Bo-
ha wyzywali/ d.) tím ochotněg gemu slaužili/
ale wšak milostí geho k Hřešsenj zle neu-
žíwali/ a tak myšlo milostí bněw na nás
nepřítahli. e.) Gínáče tuto Dobrotu Boží
stutkem zapíráme.

a.) Luk. VI. v. 36. Buďte milosrdní/ jako y
Otec waš milosrdný gest. Matt. V. v. 44.
45. Čas' wam prawym: Milujte Ne-
přateli swé dobrořečte těm/ kterjž was pro-
klinají/ dobře činite nenawidicym / was / a
modlte se za ty/ kterjž was wtisflují a wam
se protiwí/ aby ste byli Synowe Otce swé-
ho kterýž gest w Nebesych: Nebo slunce
swému welí wstáti na dobre y na Zle/
a deště dawa na spravedliwé y na nespře-
w dliwé.

b.) Žalm. CXVIII v. 1. Osławugtež Hospo-
dina/ nebo gest dobrotiwý/ nebo na wěky
trwa milosrdenswj geho. Žalm. LXIII.
v. 4. Dobrota twa gest lepšy nežli žiwot/
Ktowe mogi tě chwalí. Žalm.

c.) Žalm. CXXX v. 7. Očekawegž Izraeli
na Hospodina: Nebo v Hospodina gest mi-
lost a hogue v něho wykaupenj. Esa. XXX.
v. 18. Protot s howjwa Hospodin / milost
wam čině / a protot' powstal / aby se smilo-
wal nad wami: Nebot' Hospodin gest Bůh
spawedliwy: Blat' oslawenj wssykni / kterjž
očekawagi na něj.

d.) Esa. XXX. v. 19. k Hlasu wolanj tře-
bo / bude wsseligat milost činiti s tebou:
Hned gažž wsslyšy / oblasyt' se.

e.) Řim. VI. v. 12. Zustanemeli w břichu/
aby se milost rozhognila? Nikoli. Epist. Ju-
dæ v. 4. Podeslli některj Lide bezbožni / kte-
rjž milost Boha nassebo přenassegi wchli-
pnost.

Tento Bůh / w něhož mame wěřiti / gaž
se nam w slovu swem zgeroíl?

Že gest geden w Bytnosti / trog w Oso-
bach / ačprawě Lidsta mysl mnoho Bohum
sobě spůsobuge / a Bůh take některych gme-
nem tím pocil / pro častku moch / kterau
jim wdělil.

I. Kor. VIII. v. 4. seqv. Wime / že není žad-
neho gineho Boha / než geden. Nebo ačfo-
li gsau některj / gežto slugau Bohowce / y na
Nebi y na Zemi: (gafo gsau mnohy Bo-

bove a Panj mnozy.) Ale my máme gedi-
neho Boha Otce / z něhož wssacko a my
wnēm; a gedneho Pana Gejzisse Krysta/
skrže něhož wssacko y my skrže něho.

Dokud doswědčíš že geden gest Bůh?

1. Y z Swateho Katechysmu/ kdy wpr-
ownjm Příkazani zni: Nebudeš mjtí Bohu w
ginych předemnu. W Wyznani Apostola
sem Wěřim w Boha / ne w Bohy. W
Modlitbě Paně. Otče náš / kterýž gsy na Ne-
besych / ne Otceve náš / kterýž gste na Nebe-
sych. 2c. 2. Z Pisina Swateho. 5. Knihy
Mogj. VII. v. 4. Slyš Izraeli Hospodin
Bůh náš / Hospodin geden gest. 1. Tym. 11.
v. 2. 5. Gedenť gest zogisse Bůh / geden ta-
ke y Prostředník mež y Bohem a lidmi Elo-
wěl Krystus Gejzš. Eza. XLV. v. 5. Ga
gsem Hospodin a není žadneho wice / kromě
mne není žadneho Boha. Efez. IV. v. 6. Ge-
den Bůh a Otec wssch / kterýž gest nadewsse-
cko / a skrže něho wssacko / y we wssch was.

Nota. Z teto gednoty Boha nasleduge / 1. že
nadewssacko máme se ho bati / nadewssacko
geg milowati a wněho sameho dauffati. Kdo
to nečinj / skutkem wřazuगे / že wje Bohu w
wěři. Že to w Bohu gest / sama geho. Wst-
nost

nost gest/ že e. g. On netoliko gest žiwý/
než v sam žiwot/ ne gen Sprawedliwý ale
v sama sprawedliwost. ic.

Ktere gsau Osoby gednoho praweho
Božstwý?

Bůh Otce/ Bůh Syn/ Bůh Duch S. a
nazywagi se/ Blahoslawena Swata Tro-
gice.

Odkud doswědčíš že ty Osoby tři gsau/
kterezto gsau ten gedn Bůh?

1. Z Katechysmu Swat. když tato slowa to
Katechys. opětu gme: Wěřm w Boha Ot-
ce/ wěřm w Boha Syna/ wěřm w Ducha
Swat. giž podle prawnjho Prikazani nemame
wěřiti fromě w praweho Boha. Tak wěřw-
te častce Swat. Katechysmu věime/ že na Kři-
ž Křsta mame křiti/ we Gmeno Otce/ Syna
a Ducha Swat. Matt. XXVIII. v. 19.
Giž w koho bywame pokřtěni/ w toho máme
tež wěřiti/ a w toho máme wěřiti/ ten muso
prawym Bohem byti/ a tak tyto tři Osoby
gsau ten gedný prawý Bůh/ proto ne w gme-
njch/ než we Gmeno třech Osob se křtíme.

2. Z Pisma Swat. 1. Jan. V. v. 7. Tři
gsau/ kterjž swědectwý wydawagi na Nebi/
Otc/ slowo (t. g. Syn Jan. I. v. 14.) a Duch
S. a ty tři gedno gsau. Zato se gmenugi tři
wjdý

wždycky svědkové a předce gedno. A ponež
wadž Otec bez odpiranj gest prawy Bůh; tedy
museli v družu byti takowj / jako ten / geně
sím gedno gsau.

Kde se tyto Osoby tři zmlasťe zgerili?

Předně v Jordanu při Křtu Krystowem.
Matt. III. kdežto s Nebe Otec wola: Ten-
tot' gest můj milý Syn / w němž mi se za-
libilo. Syn stoji w přigatem Eilowěčen-
stwi w Jordane a dal se křtiti. Swatý Duch
s stupuge dolu na něg w spůsobu Holubice.
Potom / při proměnění Pana Krysta /
Matt. XVII. v. 5. kdež Otec wblasu sly-
šeti se dal / Syn na Hore stal / a Duch swa-
ty w Oblaku Krysta Pana zastínil.

Byli to Běni o Trojicy w Sta-
rem Zakoně žname?

Bylo wšsem / toliko / že ne tak w swětlem
spůsobu jako w Nowem.

E. g. 1. Kn. Wtogi. I. v. 1. Wyprawuge se / že
Bůh stwořil Nebe v Zemi 1c. a Duch Bo-
ží wznassel se nad wodami. Y řekl Bůh (t.
g. Syn / Jan. I. v. 1. seqv.) Tak Zalm.
XXXIII. 6. Slowem (rozumí se Syn /
Jan. I.) Hospodinonym (Otec) Nebesa
včiněna gsau a Duchem Břh geho (Duch
S.) wšseko Wogsto gegich. W Nowem
pať

pak Zákoně světlejší: spůsobem Trojice
 svata se zjevila / kdyžto prostřední Osoba
 člověkem se stala / a tím / žeby gina byla Osoba
 Otce / Syna posylajících / gina Osoba
 Ducha Sv. svým zastižením Běžen
 Syna Božího napomáhajících / ukázala.

Můželi se Zagemstvi toto Rozumem
 lidským pochopiti?

Nemůž. Nacházejí se syc mezy stvoře-
 nými věcmi některé Obrazy a Podoben-
 stvi neb Podobnosti. e. g. Na Sluncy/
 gehu Želo / světlo a Teplota: Na studnici/
 Pramen / studně sama a Vytok ic. Ale tak-
 we Podobenství do cela šimto Zage-
 mstvi se nestřowawají / neglau tři rozdílné
 Osoby / protož v Rozumu našemu gest nepo-
 chopitelné / a musy se to / že tři jedno / a jedno
 tři glau / gen z Písma Swateho wěřiti.

Tyto tři Osoby gals se jedna od
 druhé rozděluji?

1. w Smenu. 2. w Wlastnostech. w Dr-
 brodinich.

Gals se rozděluji w Smenu?

Že první Osoba nazývá se Otec / Druhý/
 Syn / třetí / Duch Swatý. (Někdy flowičko
 Otec / beře se Obecně / a tak se cele Trojice
 S. připsuge / gals w Modlitbě Paně / když ři-
 ka

kame: Otče náš ic. Tak Eza. IX. v. 6. Syn nazpwa se Otec wćności / a Duch S. Otec chudobnych. Řekow Osobně / za první Osobu swate Trojice / gako tuto / proč / hned se nije oznami.

Gak se rozděluje w Blastnostech?

Odpowida Wyznaní Athanasiusa: že Otec od žádného není učiněn / ani stvořen / ani narozen: Syn gest jedine od Otce / učiněn / ani stvořen / ale zplozen. Duch S. od Otce / a od Syna učiněn / ani stvořen / ani narozen / ale pocházející. Tak dale vřloššime.

Gak se rozděluje w Dobrodiních?

Řeky jedná každá Osoba před ginau proti nam lidem zgewila se / Otec w Stvoření / Syn w Wykaupení / Duch S. w posvěcení / podle kteréhožto Dobrodiní / Artykule neb Ejlanky Wiry se tež rozděluje.

Nota. Dřlo stvoření celw Trojice swaty gest společne / wřsal / poněwadž se w něm / obzřlaffně Bůh Otec zgewil a w dře Wykaupení Syn Boží ic. gemu se take zřlaffně připsuge: gako wedle Podobnosti / Swatých Otcůw / Wěněček / kterw tři Panny wigi / te se negwice přiwlastňuge / ktera ho nahlas wu poskawuge.

Ka

Kapitola III.

O prwonym Snessenij Apostol-
skeho Glanku / totiž O Stwo-
ženj.

Oznam mi Slowa o Stwożenij?

Wěřim w BOHA Otce Wssemohau-
cyho / Stwożitele Nebe y Země.

To gest to?

Wěřim / že mne Pan Bůh / gako y gi-
na wšeck a stwoženj stwožiti račil: a dal mi
Tělo y Dusch / Děi / Bůh / y wšecky Ludy
Rozum y wšecky Smysl / a ge až posa-
wad zachowawa. K tomu Oděw / Pokrm
y Napog / Dům y Dwůr / Manželku y
Dítě / Rolu / Dobýtek y wšeli gaky statek
se wšemi Žiwota tohoto potřebami hogně
na každý Den dawa a mne opatruge: před
wšelikym nebezpečnstwim oštrěha a ode-
wšeho zleho zachowawa. A to wšecko činj
z své paube Otcowšle Božské dobroty a mi-
loštednstwí / bezewšech mych Zaslub a Ho-
dnosti. Začej wšecko powinnen sem genu
děkowati / geg chwaliti / genu slaužiti a po-
slusny byti. To gest gista wěrna prawda.
D čem

O čem Zmjinku čini tento Ežlanek?

O BOHU Otci / jakožto o první Osobě Swate Trojice / potom o Řečech Stvořených / widitedlných y newiditedlných / a gegich Řizení y Opatrowanj.

§. I. O Bohu Otci Stvořiteli.

Porěmadž Ežlanek Křesťianský / w tomto Ežlanek u wyznawa / že wěří w Boha / wlož mi předewšim / co tu rozumíš skrz Wěru / a neb / co gest wěříti?

Wěříti gest / netoliko žeby Bůh byl za prawdliwe msti / ale wšecko / to / co se o Bohu / Zwlafft' o Křostu Panu w Slowu Božím doklada / za giste držeti / ano wgeho milosti wšecko sive dauffanj Mladati / tu na slibch geho přestawati / ty sobě přimlastňowati. To wyswětiuge rozdíl slowicek / wěříti Boha / Bohu a w Boha. Wěříti Boha gest / žeby Bůh byl / a to takowým / gakým se w Slowu zgewil wěříti. Wěříti Bohu gest slowa geho ktera promluwil za prawe držeti. Wěříti / w Boha gest prawau srdce důwěrnost w něm Mladati a wěříti y na swau vlastnj Osobu přitahowati / žeby byl Bohem mym / a žeby wšecko což ma / k spasenj memu offerowal. Kdo tedy wěří Bohu a Boha / nehnedky wěří w Bo-

ba

ba nebo y Diáblowé wěřili Bohu/ ale ne w Boha. Tak wěřime Pawlowi/ ne w Pawla.

Proč říkáš/ Wěřim w Boha Otce?

Uneb/ Co gest to/ wěřiti w Boha Otce?

Gest/ wšecko sive dauffanj/ naděgi/ potěšenj a věchu swau w Otce Nebestym a stwořiteli Nebe y Země/ gakožto w negmilenským dobrem sladati/ že gest mým Otcem wšemohauchym mým Obrancem la-
stawnym/ a to pro Sčjisse Krysta w kře-
tem mne za Syna swého přigal. [Kdo tedy
se tímto wyznaním w pravdě chce chlubit/
ten (1.) musy tu Wjru/ kterau Wšy wyzna-
wa w Srdcy/ a to sam pro sebe míti. Řim.
X. v. 9. 10. Nebo gako žádný za druhého ne-
muž narozen byti/ tak žádný za druhého k spa-
senj nemuž wěřiti. Sprawedliwy z Wjry sive
žiw bude. Abac. 11. v. 4. (2.) Nemusy se na
pauhe slepe toliko wyznánj [fidem implici-
tam,] zpolehati/ ale na slowo Boží ptati. Jan.
V. v. 39. a tomu se pilně věiti/ co Báh w něm
poručil/ o geho Wili/ Wtčnosti/ geho knam
našlonnosti/ o našsem/ před Bohem osprawe-
dlněm wěřiti. To wphledawa od každého Kře-
stiana S. Petr 1. Epist. 111. 13. (3.) Nemu-
sy o slowich a slibich Božich/ a o tom/ co k wě-
řenj gest předloženo pochybowati/ gako o Abra-
ha

hamotvj / Rim. IV. v. 20. se doklada / že On o
Zaslíbených Božích nepochyboval / nýbrž po-
splnil se věrau / dan chvalu Bohu / gsa tím gíst /
že cožkoli Zaslibil / mocen gíst y učiniti.

Kdo gíst Bůh Otec?

Gíst první Osoba věčného Božství
genž sama od sebe gíst od věčnosti / (ktera Syn
na svého od věčnosti zplodila a podle Stvo-
ření zvláště se zjevila.)

Proč se nazývá Otcem?

Poněvadž z svého Bytnosti / od věčnosti
Syna splodil a Otcem gíst všelike Rodinu
na Nebi y na Zemi. Efes. III. v. 15.

Čím tedy gíst Otcem?

Předně / Syna svého / proto často m Pí-
smě svatém gmenuge se Otec Pana našeho
Gejssse Krysta. Potom / všech Lidj / a to m
Krystu / kterysse našim Bratrem stal / a nam
Otee svého Nebeskeho / tež za Otee vzstal.
Jan. I. v. 12. Kterij pakoli přigali geg / dal
jim moc Syny Božimi byti / těm / kterij vě-
ři ve gmeno gebo. Rim. VIII. v. 14. Kte-
říkoli Duchem Božim vedenj bywagi / ti gsau
Synowe Boží.

Proč se nazývá Bohem Všemohaucom?

Poněvadž On zjevně dokazal že gemu-
neni nic nemožného / zvláště všech věch
z ně

z něho stvořením / a stvořených maudrym
řizením a opatrowáním.

Ger. XXXI. l. v. 17. Ach Pandojně Ho-
spodine / ay ty sy učinil Nebe v Zemi / moc
swau welikau a Kamenem swym wztaje-
ným / nemůžeť nesnadna byti před tebou
žadna věc.

Proč se nazývá stvořitelem Nebe v Zemi?

Proto / že On tuto obogi Dboru / se wšse-
mi věcmi / které wnj neb nanj gsau / Slo-
wem swym wšsemohaučym stvořil. (Kož-
liče bylo o světě mezi Pohaný domněnj / o Ne-
bi a Zemi. Bedni Svět od věčnosti byti
pravili / gini že sam od sebe powstal / blaznil.
Wj toho se mochnau wjrau / džime / co nam
Duch S. o stvoření světa v wšech w světě
věcech předklada / totiž / že na Počátku stvořil
Bůh Nebe a Zemi. 1. Kn. Mojš. I. v. 1.

Co znamenawa Stvořiti?

Něco z paubeho nic / neb z takowe wě-
cy vdělati / kterážby sama od sebe spůsobna
nebyla / aby se něco takoweho Znj vdělalo. *Myšl.*
A tak Bůh stvořil wšsecky věci wteto welike
obogi Dboře / anebo / ex nihilo negativo, *P. 39.*
do cela Zniceho gati Nebe a Zemi / a.) a nebo /
ex nihilo privativo, z něceho / gati Cílowěka z
Be-

Země/ b.) kterejto wšak něco ničemu podo-
bne bylo/ nebo samo ze sebe žádné moci a s-
chopnosti k wydaní těch věcí nemělo.

a.) Heb. XI. v. 3. Wrať rozumíme/ že vši-
něn gest svět slovem Božím/ takže ničeho
gest to/ což widíme/ učiněno.

b.) 1. Kn. Mořz. II. v. 7. Věnil Bůh Ho-
spodin Ejiowěta z Prachu Země.

Kdy Bůh wšcecko stvořil?

Na počátku/ kdy se čas začal/ kterejto
On s světlem stvořil/ a sním za šest dní
wšcecko co gest na Nebi y na Zemi. Mohl
sice w okamžení wšcecko stvořiti/ než libilo se
jemu gedno po druhem.

Prvního Dne stvořil Bůh Nebe y Zemi/ a
tak wšcecko to/ co na Nebi y na Zemi zusta-
wa/ ale tehdaž gestě nebylo odděleno gedno
od druhého/ než spolu smísené bylo/ stvořil
tež y Světlo. Druhého Dne/ oddělil
Wody nad Nebem/ y pod nim gedny od
druhých/ a rozestřel mezy ně Oblohu Nebe-
řlau. Třetího Dne/ oddělil místo suché Země
od Wody a Moře/ y pěl Zemi rozličný
mi Zrostlinami. Čtvrtého Dne/ postar-
til světla na Obloze/ Slunce/ Měsíc a
Hvězdy. Pátého/ naplnil Powětrj Ptact-
vem a Wodu Rybami. šestiého/ stvořil
Ho-

Ho-

Horvada / Zeměplazv / Zvířata / ať posled-
ku Ežlowěka.

Stvořili Bůh v gine věcn / ktere e. g. po
stvoření světa přirozeným spůso-
bem se rozmnožují?

Dwsem. Nebo wšecko to co nyní žije/
e g. Lide / Koby zc. podle swého Plemene a
Pokolení bylo nepřw od Boha stvořeno/
a potom gegich plozen stalo se v stawa mo-
cy pozejhnání Božího / ktere se wšemu stwo-
ření jiwemu zvlášt dalo.

Malach. 11. v. 10. Zdalíž není geden Otec
wšech nas? Zdalíž Bůh geden nestvořil
nas? Žalm. CXXXIX. v. 14. Oslawu-
gi tě Hospodine že tak diwně Vdělan gsem.
Hrozni a diwni gšau Skutkové twogj / a
Dusse ma zna ge wyborně.

Proč Bůh wšecko stvořil?

Ne žeby něčeho potřebowal; nebo On
Sobě a w sobě gest wšecko. Než aby deka-
zal swau Wšemohaučnost / Maudrost / Do-
brotivost: a tak nam k oslawování Majestatu
swého příležitost nastvtil.

Sat se Stvoření Boží dělí?

Na widitedlné y newiditedlné. Colos. I. 16.

B

Kte.

Ktera gsau předněššj mezy geho
Stvořenim?

Mezy newiditelnými Angele/ mezy widit-
elnými Słowěš

§. 2. O Angelich.

Gsauli Angele také od Boha stvoření?

Owšem: Nebo tak se doklada/ Žalm.
CIV. v. 4. Kterž činj Posly své Duchy/
služebny své Chěš plapolagich. A S. Pa-
wel Koloss. I. v. 16. Strže něho stvořeno gsau
wssecko twěcy/ kterež gsau na Nebi y na Zemi/
widitelné y newiditelné/ buďto Trůnowe
neb Panskwa/ neb Mocnosti/ wssecko strže
něho a pro něho stvořeno geš.

Co gsau pať Angele?

Gsau Duchowe/ a.) sylni b.) rozumni c.)
Swatj a spravedlni d.) stvoření od Bo-
ha k tomu/ aby geho chwalili/ Videm přis-
luhowali a wěčné radosti vžíwali.

a.) Duchowe/ Hebr. I. v. 14. a tak od přirození
sweho Těla a Kosti nemagi. Luk. XXIV.
v. 39. Pro takowanto tež subtylnost swau
wofamžení mohau kde chtějí byti/ ano y do
zamknutých míst wjiti/ gako do žaláře k Pe-
trowj. Skut Apost. XII. v. 7. A ačkoliv
wěš někdy widinj bywali w Těle: wšak že

co

to bylo toliko na čas přigate / neprirozené a po vykonanij wyloženeho Poselství opět slo-
žene.

b.) Synj / pročej se v Roci nazývagi / Efez. I. v. 21. a strže služebnost gegich / gedne Mo-
cy wsecko přivorožene w Egyptě gest zmor-
dowano. 4. Kn. Mojš. XII. v. 29. a w
Wogstě Senacherybowym Asyrysem ged-
ne noch Angel Hospodinu zbil sto o smdesate
Pět tisíců. 2. Kral. XIX. v. 35. Ma wšak
předce tato moc gegich swe giste cyle a mezes-
takže nemohau wje učiniti než jen gať mno-
ho gim Pan k wykonanij poraučj a dopustj.

c.) Rozumnj a Maudrj / na což hledje ona-
no Žena Zefuitka 2. Kral. XIV. v. 14. ře-
kla Dawidowj: Pan můj maudrj gest
gako Angel Boží / a kteto maudrosti a mno-
hých wěcy Znamosti dochazegi / žebledj wždy-
cky na twač Boží / Matt. XVIII. v. 20.
A wšak proto Lidstých wnitěních žádosti a
myšlenek / lečby gim od Boha zjeweny by-
li / aneb z zewněřných Znameni confuse ko-
lik tolik se ukazali distinctě a dostatečně po-
znati nemohau. Sam Pan Bůh zna skry-
tosti srdce / Zalm. XLIV. v. 22. gest Spi-
tatel srdcey. Rim. VIII. v. 27.

D 2

Ewa

d.) Swatj/ dobři a sprawedliwi. Nebo Bůh
gakožto pauba Dobrota nic/ coby samo wso-
bě zle bylo/ neučinil/ mybrž wsecko/ což vči-
nil/ bylo welmi dobre. 1. Kn. Mogg. 1. v. 31.
Odkud ani sami Diablome zpočátku zlymi
nebyli/ než toliko potom šrže swe odpadlstwj
Zlymi se stali.

Kolikery gsau Angele?

Dwoj / Dobři a Zli.

Kterj gsau Dobři?

Gsau tj / kterj w swe přiswořne Swa-
tošj stale zůstali/ Bohu bez přestany slaužj/
geho wůli činj a w dobrem giž tak wtvrzení
gsau / že wjce vpadnauti nemohau.

Matt. XVIII. v. 10. Angele gegich w Nebe-
sych wždycky hledi na twař Otce meho/ kte-
ryž gest w Nebesych.

Kolik gest těchto Angelůw?

Tak welike a nescislne množstwj/ že gegich
počet gedine Bohu gest znamy.

Žalm. LXVIII. v. 18. Wozůw Wojčj gest
dwadceť tisycůw mnoho tisycůw Angelůw:
Pan pak mezy nimi gako na Synai w swa-
tyni přebýwa. Dan. VII. v. 10. Tisycow
tisycůw slaužili gemu a desetkrat tisyc sto
tisycůw stalo před nim.

3da

Zdaliz mezy Angeli v Pořádek gísty gest?

O wšsem / ale žádný gístotně wěděti ne-
může / zdalizby se wšsckni Angele na dewět
toliko Řurů dělili / gako někteří ex Dionys.
de Hierarchy C. VI. zawirati chtějí.

Gako Práce wykonawagi Angele?

1. Boha bez přestání oslawuji a.) 2. Roz-
kazy geho wykonawagi. b.) 3. Lid ostríha-
gi a tak v při Lidech stwořiteli swemu služ-
bu odemzdawagi. c.)

a.) Eza. VI. v. 2. 3. Serafinowe stali nad ním/
šest Řídel měl každý z nich / dvěma zakry-
wal twář swau a dvěma přikrywal Noby
swe / a dvěma letal / a wolal geden k druhe-
mu říkagice: Swaty / Swaty / Swaty
Hospodin Zastupí / plna gest wšsecka Země
slawy geho. Job. XXXVIII. v. 7. Kdes
byl / když prospěwowali spolu Hwězdy gítě-
nj a plesali wšsckni Synowe Boží:

b.) Žalm. CIII. v. 20. Dobrořečte Hospodi-
nu Angele geho / kteříž gste mocnj w sole / a
cíníte slowo geho poslussnj glauce hlasu slowa
geho.

c.) Žalm. XCI. v. II. Angelům swym příka-
zal o tobě / aby tě ostríhali na wšsck cestach
twych. Hebr. I. v. 14. Zdaliz wšsckni ne-

gſau ſlužebeňj/ Duchowe/ ſteřjž poſylanj by-
wagi ſ ſlužbě pro ty/ genž magi dědičně ob-
držeti ſpaſenj.

Kdo ſe na ochranu Angelůw ma ſpolihati?

Vide předeſſim Pobožnl. Těm geſt zwla-
ſtě zaſljbena/ a to tať / že netoliko geděn/ než
často y mnozy muſegi pobožneho ſ žlowěka
Ochranowe byti/ co wjce geſt/ čaſem ž wſi-
le Boží y bezbožnym pomoc prokazugi.

2. Rn. Kral. VI. v. 16. 17. Elizeus odpowěděl:
Nebog ſe nebo mnohem wjce geſt ſnami než
ſnimi. Y modlil ſe Elizeus/ a řekl: O Ho-
ſpodine/ otewři proſym Dći geho aby twiděl.
A tať otewřel Hoſpodin Dći ſlužebnjka to-
ho/ a twiděl/ a an Hera ta plna Roſtůw a
Wozowe ohniwj okolo Elizea.

Čať ſe máme ſ Angelům čowati?

Ne máme ge wyzywati/ a neb Poetu Boží
gim prokazowati/ a.) než (1.) gegich poſlu-
ſſnoſt a ctnoſti ſ chwallowati. (2.) Bohu ža-
laſtu geho ſkrze ně nam wčiněnaſ/ dělowati/ (3.)
ge naſledowati/ (4.) prawym Pokanjm ob-
weſelowati/ b.) (5.) a žadati/ aby ſine ſ ge-
gich Towaryſtww byli přigati. c.

2.) Zgew. S. Jan. XIX. v. 10. Y padl ſem ſ
Noham geho/ abych ſe klaňel gemu: ale řekl
mi:

mi: Hleď aby toho nečinil: gšeme' spolu
služebník twůg y Bratř twých / těch / kterjž
magi swědectwí Gejššowo. Bohu se kla-
nĕg.

b.) Łuk. VIII. v. 10. Takť prawjm / že gest
radość před Angely Božími nad gedním hřj-
snjsem Pokanj činjcm.

d.) Hebr. XII. v. 22. Ale přistaupili ste k Ho-
ře Syonu ic. a knežcštnemu Zastupu.

Galy Džitel mame j na včenj o
Angelich dobrých?

Welike potěšeni / a to / ponewadž nas
před Satanassem a wšsemi našimi Nepřa-
teli a proti každemu nebezpečnstwí ochra-
nugi / a.) žwlastť Dusse nasse po Smrti / do
Nebeskeho blahoslawnestwí přenassegi. b.)

a.) Psalm. XCI. v. 11. číteg pag. 310.

b.) Łuk. XVI. v. 22. D stalo se / že ten Že-
brať umřel / a nesen gest od Angelu do Łuna
Abrahamowa.

Kterj gšaa Angele ži?

Kterj s počatku šyce dobrými a Swatý
mi od Boha stwořeni byli ale hned zatim
štrže Newěru a Penchu dobrowolně od ně-
ho odpadli / a.) a geho y Lidškm Nepřa-
telmi se stali / b.) tou přičinau tež do wě-
čneho Zatracenj přišli. c.)

B 4

Jan.

a.) Jan. VIII. v. 44. Wy z Dce Diabla gste/ a žadosťi Dce sweho chete činiti: Da byl Wraždlník od Počátku (odpadnutí sweho) a wprawdě nezussal: Nebo prawdy w něm není/ kdž mluwi lež/ z sweho vlastního mluwi: Nebo Ehať gest/ a Dtec lži. b.) 1. Pet. V. v. 8. 9. Strážlivj buďte: Nebo Protivník váš Diabel/ jako Lew řvaucy obchází/ hledaje/ kohoby sežral. Semuž odpirejte syni gsaue v Wře.

Zgem. S. Jan. XII v. 10. Swržen gest žalobník Bratrj nášich/ kterjž žalowal na ně před Obličegem dnem y nocj.

c.) Epist. Judæ/ v. 6. Ty Angele kterjž neostřibali. Knížectwj/ ale opustili Přibytek swůg/ křaudu/ welikeho toho dne/ wazbau wěčnau pod mrakotau Schowal. 2. Pet. II. v. 4. Bůh Angelum/ kterjž z hřessoli/ neodpustil/ ale strbna ge do Žalare/ Kjetěžim mrakoty oddal/ aby kodsauzenj chowanj byli. Matt. VIII. v. 29. Přissel sy sem/ před časem trapiti nás. Matt. XXV. v. 41. Sděte odemne Zlořečenj do Ohně wěčného/ kterjž gest připraweny Diablu y Angelum geho. Apoc. XX. v. 10.

Gat mnoho gest Diablůw?

Počet newymsluwny/ a) a magi/ tež y gste

giste mezy sebau poradky / ale nam neznama, b.)

a.) Luk. VIII. v. 30. Ptazal seho Geziš řka: Gak' řikagj? A on řekl: Množstw; Nebo bylo mnoho Diáblůw wessk do něho. (Gesli gij wgednom posledem tak mnozy gsau / giste musy gich welmi mnoho byti.)

b.) Luk. XI. v. 15. Někteřj prawili z nich: Skřze Belzebuba Kněze Diábelste wpmjta Diábly. v. 18. Gestližet' gest Satan proti sobě rozdelen / kterakž stane Kralowstwj geho?

Gak se mame proti zlym Duchům chowati?

Ne mame gim / gakožto Nepratelum Božim y swym powolnj byti / neb Towarištwj snimi mjtí a držeti / než mame na gegich podiwod přisny pozordati a wždnych odpjratj.

Esez. VI. v. 10. - 18. Bratři mogj / posyláte se w Panu / w mocy Syls geho. Oblečte se w cele Odenj Božj / aby ste mohli / stati proti autokům Diábelstym. Neboť není bogowanj nasse proti Želu a Křw; / ale proti Knjazstwu / proti Mocnostem / proti swěta Panům / panugjeym w temnostj wěku toho / proti zlym Duchům wpsoko. A protož wezměte cele Odenj neb Zbrog Božj / aby
ste

ste mohli odolati wden zly / a wsecko dobre
 wykonagjece statj. Stugtež tedy magjce pod
 pasana Bedra swa Prawdau a oblečení
 gsauce w Pancyř spravedlnosti / a obute ma-
 gjece Noby w hotowosti k kazani Ewangeli-
 um Pokoge. Zwlastě pak wezmauce Štj
 Wjry / kterymžby ste mohli wsecky špi o-
 hniwe Nieslechetnyka toho ubasytj. Lepku
 take spasenj wezměte y Meč Ducha / genž
 gest slowo Boží.

§. 2. O Ělłowěku a Obrazu ku kteremuž byl stwořen.

W Registru stwořených widitedlných a žiwých
 věcy / ktera gest nepředněgšy?

Ělłowěk / a to pro Dussy / a wni složene
 moey / Rozum / Wili / Pamět / ktera gest w
 Ělłowěku co negafa Almara a Police (2.)
 pro Hnutí rozlične / kterež Dusse častokrate
 gednoho času w rozdilných audech působj / e. g.
 w Dích widění / w Bšich slyšení / w Ehřipích
 wonění / w Dazpku chutnanj / w Plicích od-
 dychanj / w Žaludku žaživánj / w Kufach dýlo /
 w Nobach chozenj ic. (3.) pro Tělo / ktere tak
 kunstowně a vměle gest složene / že bez podi-
 wenj spatřeno byti nemuže (4.) pro Obraz a
 Po.

Podobenství Boží. Druud Předkové
Človeka menším světem nazývali / a to / po-
něvadž Bůh v jeho stvoření více Znamení
Moudrosti a moci / nežli v učinění svého svě-
ta / dokazal.

V jakém pořádku Bůh člověka stvořil?

Předně / Muže Adama z Hrudy Země
nebo Hliny / a.) Potom / Ženu Ewu z Ada-
mova žebra / b.) Tak stvořeným pože-
bhal / c.) a moci tohoto pozebnání všickni
Vide až dosavad bývají plozeni. d.)

a.) 1. Kn. Mogg. 11. v. 7. Učinil Hospodin
Bůh člověka z Hrudy Země / a vdechl v
Chřípě jeho dychnutí života / y byl člověk v
duši živou.

b.) 1. Kn. Mogg. 11. v. 21. 22. Vvedl Hospo-
din tvrdý Sen na Adama y usnul : a vy-
ňal gedno z Žeber jeho / ato místo naplnil
Tělem. A z toho žebra / kteráž vyňal z
Adama / rozdělal Hospodin Bůh Ženu a př-
vedl ji k Adamovi.

c.) 1. Kn. Mogg. 1. v. 28. U pozebhal jim Bůh
a řekl : Ploďte se a rozmnožte a naplň-
te Zemi.

d.) Malach. 11. v. 10. Zdalíž uenij geden Otec
všech nás? Zdalíž Bůh geden nestvořil
nás?

nás?

nas? proč newěrně činiti máme gedem dru-
hemu a zlechčowati smławu Dcím nassich?
Skutk S. Apost. XVII. v. 25. 26. Bůh
ničeho nepotřebuje: poněwadž On dawá
wssechněm život y dychanj y wssecko. A v-
činil z gedne krwe wssecko Lidste Pokolení/
aby přebýwalo na twarý wssj Země/ w-
měřim jim vložene časy a cyle přebýwání
gegich.

Kdy Bůh Člowěka stwořil?

Ssesteho Dne po stwoření wssech wěch
ginych/ a tak připravil mu Předně Hospo-
du/ swět a w něm Zahradu Ragstau/ po-
tom Kuchyni/ a potřebne do ni wěch/ e. g.
Ptactwo w Powětrí/ Ryby w Vodach. ic.

Sak Bůh Člowěka stwořil?

Metoliko/ gako gine Žiwotčichy ho učinil
Želem/ Dussj/ Děima/ Wssjma/ a giny mi
mistowně spogenymi ludy ozdobil/ Rozumem
a wssemi smysly opatřil: ale take z obzwa-
stnj milosti y k obrazu a Podobenstwj
swemu/ consequenter, ne gen k tomu to
přirozenemu tělesnému a časnému/ než a
mnohem wjce k wěčnému a Božskému Ži-
wotu ho stwořil.

Co byl Obraz Boží?

Přistwořena Maudrost/ a wssech wěch
po-

potřebných znamostí / svogena s močy k činění dokonale dobrého nam w Zakoně poručěného / a k panování nadevšemi životčichy.

Wčem tedy Obraz tento záleží?

Wnitřně a zvláštěně. z Strany Rozumu w dokonale Boha a věcy Božích znamostí / maudrosti / ano y věcy přirozených poznalosti / a. z Strany Bůle / w úplné ke všemu dobremu naklonnosti / w svatosti / y w spravedlnosti a w Přátelském srovnání všech žádosti / b. z Strany Těla / w nesmrtnosti / však pod výminkau poslušnosti. c. Zevnitřně záležel / na slavném nadevšemi životčichy Panování. d.

a. Koloss. III. v. 10. Oblečte toho nového člověka obnovugicého se k znamosti podle Obrazu toho kterýž geg stvořil.

b. Efez. IV. v. 24. Oblečte toho nového člověka podle Boha stvořeného / w spravedlnosti a w svatosti pravdy.

c.) 1. Kn. Mogg. II. v. 16. Z Každého Stromu Ragského svobodně gisti budeš : ale z Stromu wědění dobrého y zleho nikoli negež : Nebo w kterýžkoli den zněho by ged / smrti umřeš.

d. 1. Kn. Mogg. I. v. 28. Podmaňte sobě Zemi
a pa

a panugete nad Rybami Mořskými a nad
Ptactvem Nebeským / y nad ruským Ži-
vočichem bybagjcym se na Zemi.

Ktomuto Obrazu Božjemu gsauli Adamowi
Potomcy po Padu geho zplozenj?

Negsai / než k Obrazu Adamowemu /
a to / poněwadž gako sine w Adamowi O-
braz Boží měli. tak sine ho w něm a s nim
y stratili / že nyni bez Obrazu Božího se ro-
djme.

I. Kn. Mogž. V. 3. Všechy Dary člověku
přistvořene sřze Pad gsau odgate / ne bez
strastliwego přirození celeho porussenj. Nebo
tak gest již člověk po Padu na Zěle y na
dušy posřtwrněny / přegaty a pokazeny / že
nic čisteho / zdravého a swateho se na něm
nenachazy / od spodku Nohy / až do vrchu
hlavy / Eza. 1. 6. Tentoliko rozdíl dobře po-
třeba / zachowati / že ačkoliwěk w tomto Ži-
wotě po Padu pokazene lidské Tělo y duše /
s dědičným hříchem wzdveky gest spogene:
wšakže Hřích gest dílo Diabla / Tělo pak
a duše člověka předce gest a Zůstawa y
po Padu dílo Boha.

Co ge na místo Obrazu Božího na-
sledowalo?

Přirozeny a dědičný Hřích / co sřkareda
sa.

sameho Diabla Nepřítele Parva / pro který stáváme se tomuto Zlostinjowu podobni / na Wůli y Rozumu poruffeni / a odtud Smrti y wšij byde poddáni.

Rn. Maudr. 11. v. 2. Bůh stvořil Člověka k neporuffitednosti a k Obrazu swému vlastnmu učinil geg. Ale zawisli Diábelstau přisla smrt na swět.

Co působí škata tohoto Obrazu?

Že y Zakon Boží který w Stawu newinnosti bylo možné držeti / gíž nemožné gest splniti.

Zustaloli něco po Padu w Člověku
z tohoto Božího Obrazu?

Wšecek šyc gest straceny a snim wšefo mocy od nas odesli činění něčeho dobrého duchowniho od nas samych: Ale wšak předce pozůstalo chatrne swětlo z namosti Boha a dobrého / gako y swědomi a w něm některé ač slabe dohanění a donukani k dobremu / šrže ně y Bůh w Erdcych Widj neznowuzrozenych / se osvědčuje.

Rim. 11. v. 15. Wkazugi dšlo Zakona napsane na srdcych swych / kteréž gim to osvědčuje swědomi gegich y myšleni kteráž se wšepole obwinaugi aneb take wymlawagi.

Ren-

Zento Obraz muželi na světe na-
praven býti?

Pan Křstus/ten podstatný Boží Obraz/
nam to zaslaužil/ aby sme z geho mocy pů-
sobeným Duchu Svat. přirození Božského
včasní věnání byli a.) a k tomu Obrazu k
kterému sme byli stvořeni/ se obnawovali/
b.) ale se to zde w kralowství milosti nedě-
je gen inchoativě, začatečně/ tam potom
w kralowství slawy/ stane se consummati-
vě, úplně.

a.) 2. Pet. I. v. 3. 4. Gakož nam od geho Bož-
ske mocy wšlecko/ což k životu a k pobožnosti
naleželo darováno jest/ skrze znamost toho/
kterýž powolal nas k slawě k ctnosti. Pročež
welika nam a draba Zaslíbeni dana gsu/
abyšte skrze ně Božského přirození včasní
věnání byli/ vtekše toho porušení kterež
jest na světě wžadostech.

b.) Řim. VIII. v. 29. Kterež předzvěděl/ ty
v předzřídil/ aby byli připodobnění Obra-
zu Syna geho: aby On byl přirozený
mezy mnohými Bratřími. 2. Kor. III. v. 18.
2. Koloss. III. v. 10.

c.) 1. Jan. III. v. 2. Stejnělegši/ nyní Sy-
nowe Boží gšme/ ale gšše se neukazalo/ co
budeme: Wímeť pak/ že kdýž se okáže/ po-
dobní

O Zdržowanj / Křizenj a Opatr. swěta. 322

dobnj genu budeme: Nebo widěti geg bu-
deme / tak gaž gest.

§. O Zdržowanj / Křizenj a Opa- trowanj Swěta.

Co gest Boží Opatrowanj?

Gest Boží Dřlo / w kterem Bůh sam
swět tento a w něm wšecky wěcy stwořene
sobě k slawě a zvláště Člowěku k dobremu
mocně a maudre zdržuge / opatruge a zpra-
wuge.

W kterých slowích w S. Katechismu D.

Luthera wšecko to Summowě

se obsahuge?

Wěřim / že mne Pan Bůh až posawad
zachowawa / k tomu Oděw a Pokřm zc.
hogně na každý den dawwa.

Na koho teda Opatrowanj toto

se wšackuge?

Předně / na wšacko stwoření rozumne
y nerozumne / a.) potom / na Čyrkew b.)
a wte zvláště na Pobožne. c.)

a.) Jan. V. v. 17. Ježíš odpowěděl jim: Dtec
můj až dosawad děla y gaž dělám. Křžd.
I. v. 3. On zdržuge wšacko slowem moc-
nosti swe. Efez. I. v. 11. On wšacko půso-
bi podle raddy wíle swe. Skutk. S. Apostt.

X

XVII.

XVII. v. 28. Pan není daleko od gedno-
ho každého znáš. Nebo jim žijí gšme a
hybame se v trwame.

b.) Eza. XLI. v. 14. Nebog se čerwjěku Ja-
kobu / Hrsiko Izraelowa: Ga spomahati
budu tobě / prawi Hospodin a Wykupitel
twuig swatw Izraelsky / Cap. XLIX. v. 14.
seqv. Rekl. Syon: Dpustil' ge mne Ho-
spodin / Pan zapomenul se na mne: Y zda-
lij se mŭže zapomenauti Žena nad Nemlu-
wňatkem swym / aby se neslitowala nad Plo-
dem žiwota swěho: a byt' se pať ony zapo-
mněli / ga wssak nezapomenu se natě: Wy
na Olanich wyryl sem tě.

c.) Skutk. S. Apostl. XVI. v. 51. Bŭh ne-
nechal sebe bez oswědčenj / mnoho dobreho
čině / dawage nam s Nebe dessť a časw vro-
dhe / naplnŭge Pokrmem a potěssenjm sro-
ce nasse. Zalm. XCI. v. 9. 10. Hospodin
gest twa naděge / Negwŭšši gest twa Obra-
na. Neptřihodj se tobě nic zleho / aniz se pri-
bliži gaka Kana k stanku twemu. Matt. X.
v. 29. seqv. Zdalij nebywagi prodawani
dwa Wrabčikowe za Penizek / a wssak geden
Znidy nepada na Zem bez Otce wasseho
Wŭle. Wassi pať y Wlasowe na Hlawě
wssi-

wšickni zečtenj gsau. Protož nebogte se:
draššv ste wy nežli mnoho Wrabciw.

W Stahugeli se y na Zle?

Owšsem / ale ne wtom Sinvslu / gako-
by Bůh zle chtěl / rozkazal / napomahal / a schwa-
lowal / a.) Než je dopauštili zle / Naturu zle
činicy zdržuge / b.) Čyly zlemu klade / c. a
že zleho něco dobrého wywādi. d.

a.) Žalm. V. v. 5. seqv. Ty o Bože synny/
neoblibučeš bezbožnosti / nema místa y te-
be Neschetnyj: Neobstogi blaznyw před
očima twyma / wnenawisti maš wšecky či-
nitele nepravosti. Zatratiž mluwicy Lež/
Člowěka vkrutneho a lstiwého w obawno-
sti ma Hospodin.

b.) Skuff. S. Apofft. XVII. v. 28. Gjm žitwi
gsme a hybeme se y trwame. Njm. XI. v.
ult. Zněho / a strže něho / a wněm gsau wšse-
cky wěcy.

c.) Job. I. v. 12. Tedy řekl Hospodin Sata-
nowi: A cožkoli ma / w mocy tve buď / to-
liko na něg newstahug Kučy tve.

d.) I. Kn. Mogg. L. v. 20. Wy zagistě slla-
dali ste proti mne zle / ale Bůh obratil to
w dobre / aby učinil to / což wjdite nynj / a
při Žiwotu zachowal Lid mnohy.

Co Bůh činí / Zvoláší při Zdržowanj a
Opatrowanj Ejloměta?

1. Co gest k zachowanj Žiwota potřebne
dawa / jako Oděw Dbuw / Pokrm / Napog/
Dům 1c. a.) 2. Odewsseho nebezpečnstwí
ho ostrějša a od zleho zachowawá / b.) 3.
Wsseho stworenj žiwe y nežiwe člowěku k
dobremu tak řídí že co činí / z geho sporada-
nj pochází. b.) 4. Věste činy a Skutky w
swe mocy a Rukach ma / d.) 5. gak chce do-
paušstj / aby se wěc podařila neb nepodařila.
e.) 6. Ewe Tjo y strže ty / kterj o
tom newědj wykonawá / a diwny y mau-
dry konec gemu dawa. f.)

a.) 1. Tym. VI. v. 17. Bohatým přikazuje / ať
negasau wysokomslnj / a ať nedaufagi w ne-
gistem Žbožj / ale w Bohu žiwem / kterjž
dawa nam hognost wsseho k poživánj.

b.) Žalm. CXXI. v. 7. 8. Hospodin tě ostrějš-
hati bude odewsseho zleho / ostrějšati bude
Dasse twe: Hospodin tě ostrějšati bude / když
wychazeti y wchazeti budeš 1c.

c.) Matt. V. v. 45. On sluncey swemu welí w
z choditi na dobre y zle / a Desse dawa na
sprawedliwe y na nesprawedliwe.

d.) Jer. X. v. 23. Wjm Hospodine / že ne-
nj

nj w mocy člowěka činěni geho: aniž gest
w mocy Wuze toho/ kternj chodj/ aby spra-
wował Krok swjig. Žalm. XVIII. v. 23.
Bůh syny přepasuge mne vdatnosti/ a činj
dokonalau cestu mau. Žalm. LXXVI. 13.
Dn' odgjma srdce Knjzatum a k hruze gest
Kralum Zemskom.

e.) Kn. Přisl. XXVIII. v. 31. Kůn nastro-
gen bywa ke dni bože/ ale Hospodinowo gest
Wítězswj.

f.) Eza. X. v. 5. seqv. Wěda Asfurowj meto-
le hněwu meho/ ačkoli hůl rozběwani
meho w Kufau geho gest. A na Narod osse-
metny a pokrotsky possli geg/ a o Lidu hně-
wu meho/ přikazj gemu/ aby směle bral Ko-
řisti a laupil bez milosti/ a položil geg w po-
sslapanj gako na Blato/ na Wlicych. Ale
prawě Dn ne tak se bude domniwati/ ani
srdce geho tak mysliti nebude. Žalm.
LXVI. v. 5. Poďte a wjzte skutky Boží/
gak diwny gest w Zprawě při Synech Lid-
skych: Eza. XXVIII. v. 29. Dn gest di-
wny w Naddě/ a weleslawny w Skutku.

Zaslubugeli to Člowěk v Boha?

Nezaslhubuge/ nez činj Dn to wšescko z
paube Otcowške dobroty a milosrdenstwj
bez wšelike nassi Zasluby a hodnosti.

1. Rn. Mogg. XXXII. v. 10. Měnsso gšem
wšech milosrdenstwj a wšso prawdy/ kterau/
sy učinil s služebníkem twym. Zalm. CXLIV.
v. 3 Hospodine/ co gest Eglowěk/ že se znáš
kněmu? a Syn člověka/ že ho sobě tak wa-
žíš?

Za to/ co sme Bohu powinnj
Gemu děkować/ geg chwaliti/ gemu
slaužiti a poslušni byti/ a to každodenně/ kdys
wěcy nam k dobremu učiněne spatřujeme
neb užíváme.

Ecclesiast. L. v. 26. Dobrořečte Bohu/ který
sam welike wěcy činj wšsudy/ který při ži-
wotu zdržuge nas od žiwota Matky a činj
nam wšsecko dobre.

Z Stoho Řízení/ Zdržovanj a Opatrowa-
nj Božjho/ mali Eglowěk negate
potěšení?

Dwšsem welike. Nebo patrně a Přetědně
odtud poznawa: že Bůh/ ten Nebeský Otec/
Dílo rukau swych miluge/ a.) Že On wšse-
cky potřebne wěcy nam zaopatruje. b.) Že
Ziwlasse' Dusi nassi/ čehož gest potřebna/
vdělugе. c.) Že On wšsecko nam k dobremu
proměnití muže. d.) To gest welike potěšení.
a.) Rn. Maudr. XI. v. 24. seqv. Milugeš
žagiste wšsecko / cožkoli w Bytu gest/ a nič-
bo

ho wnenawisli nemaš z těch wěcy kterej sy
wčinil: nebo anižby byl co stwořil / kdyby to
wenawisli mji chtěl. A kterakby co bylo
zuřtalo / kdyby ty byl nechtěl? a neb zachos
wáno bylo to / cožby od tebe powolano ne-
bylo? Ale howiš wsechněm wěcem pro to / že
twe gšau / o Pane milownjče Dussj. Žalm.
CXLV. v. 9. Dobrotiwj Hospodin wsechně-
m / a slirowanj geho nadewseckj stucky
geho. Conf. Esa. LXIV. v. 8.

b.) Matt. VI. v. 25. Nepečugte o Žiwot swuj/
cobyste gedli / a co pili / ani o Tělo swe / čima
by se se odíwali: Zdaliž není Žiwot wšce
nežli Pokrm / a Tělo nežli Oděw?

c.) Matt. XVI. v. 26. Co gest platno člowě-
ku / by wsecken swět zřstal swe pak Dussj
wřkodi? aneb / kterau da člowěk odměnu za
Dussj swau?

d.) Žalm. LXXVII. v. Y řekl sem: Toř
musym trpěti: Ale Prawice negrowěššho
wsecko proměniti může. Řjm. VIII. v.
28. Wmet' že milugiewj Boha wseckj wě-
cy napomahaj k dobremu.

Ktere a gake Napomenuj ma Člowěk: Xi-
jenj a Opatrowanj Božjho?

Wame mysliti / že negsme sami od sebe
ani swogj wlastnj / ale od Boha a Božj / a

odrud že povinnj gšine. 1. Aby sine podle
wšle toho / který nam wšecko dawa žili / a
gemu wždy wšecky naše cesty poručeli.
2. Aby sine wšecku našj Starost na něho wva-
lili / a že bez něho našjím staranjm nic nemůže-
me / za to měli. 3. Aby sine we wšech potře-
bach tělesnych y duchownjch w něm samem
sive dauffanj zakládali.

Sať člowěk hěšj proti Božimu
Dpatrowanj?

Rozličnym spůsobem. e. g. a.) Když se do-
mniwa / že gest swym Panem / a že mu-
že žiw byti podle sive libosti. b.) Když na
Božim Dpatrowanj nepřestawa / ale na sive
pečowanj a vsolowanj se spoliba a Zaklada.
c. Když sive Syny / Dudy / Dary / statky
gina tež stwořenj Bohu na odpor / k Obžer-
stwi y k jinym hěchům mynaklada / a tak
dobře Boží miněni / když nas swym dobro-
dinjm / co promazky sive Lašy k sobě přita-
hnauti chce / ohizdně přewracy. d.) Zwlastě /
když sive srdce / ktere w samem stwořiteli odpor-
čiwati ma / k stwořenym wěcem příklada.
Wšjím tímto Dpatrowanj Boží se zapjra.

Po čem se znati dawa / že Člowěk tento
Artykul opravdowě wěří?

Když we wšem na Dpatrowanj Boží se
spauz

spauſſij/ a vsyuge Bohu wiſſecko fe ctij/ co
mu dal/ obratij.

Kapitola IV.

O druhem Sneſſenj Apoſſ-
tolſkeho Szlanku/
totiz/

O Wykaupenj.

Sal Znj?

Wěřim y w SZLU Kryſta/ Syna ge-
ho gedineho Pana naſſeho/ genž ſe počal z
Ducha Swateho/ narodil ſe z Marje Pan-
ny/ trpěl muky pod Pontſkym Pilatem/
vkřižowan/ vmiel/ y pohřben geſt. Eſtau-
pil do Pekel/ třetj den wiſtal zmrtwych/ wa-
ſtaupil na Nebesa/ ſedj na Prawicy Boha
Oce/ wiſſemohaucho/ odtud přigde ſaudia-
ti žiwych y mrtwych.

Co geſt to?

Wěřim že Pan Ježiš Kryſtus/ prawy
Bůh od Oce od wěčnosti z plozeny y take
prawy Szlowěl z Marje Panny narozeny/
geſt mym Panem/ kteryz mne zlořečeneho
a zatraceneho člověka wykaupil/ z proſtil
a wyſwobodil od wiſſech hřichů od ſmrti
wěčne

wěne a mocy Diabla: ne Zlatem / ani
Stříbrem / ale swau swatou a předrahau
křiví a swým newinným Vmučením a smrtí.
Abych ga geho wlastní byl / a pod nim w
kralowstí geho žiw gsa / gemu slaužil v wě-
čné sprawedlnosti / newinnosti a swatosti.
Rowně jako On Zmrtvých wstal / žiw
gest a kraluge na wěky. To gest gisté wěro-
na prawda.

Tato slowa Wěřim v w Gezu Krysta zc.
co w sobě obsahuj?

Wienu o Osobě Krystowj a o geho Au-
řadu.

Ktera gsau slowa o geho Osobě?

Wěřim v w Gezu Krysta Syna geho
gedineho / Pana nasseho / který se počal zc.
narodil se z Panny Marie.

Ktera gsau slowa o geho Auřadu?

Trpěl muky pod Pontským Pilatem /
vkřížowan gest / vmřel / zc. saudit bude žiwých
y mrtvých.

Nakolik teda částel tato Slowa
mohau se rozdělit?

Na rozličné. Nebo obsahuj w sobě. Wěř-
ní o Božstwí a Cizlowěčenstwí Krystowu /
o geho Vmučení a Smrti / o Pohřebě / o
s šupení do Pekla / Zmrtvých wstání a
na

O Božstwj a Słowěcństwj Krysta P. 331
na Nebe w staupenj / o Seděn j na Pra-
wicy / a o Přichodu k poslednimu Saidu.

§. I.

O Božstwj a Słowěcństwj.

Dokud dośwědčíš / že Krystus
gest prawy Bůh?

Z Písma Swateho že se mu wnēm
přivísugl Smena a.) Wlastnosti / b.) a
Sfukty samemu Bohu wlasne. c.)

a.) Ser. XXIII. v. 6. Tot' gest Smeno ge-
ho / kterymž ho nazývati bude. Hospodin
Sprawedlnost nasse. Jan. I. v. 1. seqv.
Na počátku bylo Slovo / a to Slovo bylo
v Boha / a to Slovo bylo Bůh. [Tuto
swětle se doklada / že to Slovo [to gest/
Syn Boží] netoliko v Boha / ale y Bůh
bylo / a to gestě na počátku / t. g. přwe než
něco stwořeno gest. Tak tedy nemuže Dn
žadne Stwoření byti: než šrže něbo wšse-
cko gest učiněno / a Dn gest tak Stwořitel
gako y Dtec / consequenter, y Bůh rovně
wěčný.) Tak Tomaš mluwj / k němu / Jan.
XX. v. 28. Pan můg / a Bůh můg. Pa-
wel k Řím. IX. v. 5. nazýwa ho Bohem
nadešsecko / poželňanym na wěky. Sam

o so-

o sobě mluwj v Dana 111. v. 16. že gest
Syn gednorozeny od wěčnosti z plozeny.
Zalm. 11. v. 7. Ty gšy Krystus / ten Syn
Boha žiweho / woznal Petr gmenem wšech
Učedníků Matt. XVI. 16. A Pawel Ap.
K Jim. VIII. v. 32. nazywa ho Synem
Wlastním / a timto slowičkem znamena /
že neni Syn toliko přiwlastněny aneb z mi-
losti za Syna přigaty / gako e. g. gsau wšick-
ni wěřej / ktere Bůh podle swe wule sřze
slovo prawdy plodj. Jac 1. v. 18. než Syn
z Podstaty Otce Nebeskeho od wěčnosti
zplozeny.

b.) Takowe Wlastnosti gsau / e. g. Wěčnost /
neproměnitelna trwanlivosť / wšewě-
domosť / ic. Přisl. VIII. v. 22. seqv. Ho-
spodin měl mne při počatku cestj swe / před
stutky swými / předewšemi časj : před wě-
stj ustanowena gsem / před počatkem prwe
než byla Země : když gestě nebylo propastj /
z plozena gsem / ic. mluwi sam Syn Boží /
ta Nebeska Maudrost. Křjd. I. v. 11. Ty
Pane / na Počatku Založil sy Zemi a Dja
Kufau twych / gsaut Nebesa : Onac' pomi-
nau / ty pak zůstawaš : a wšicka gako Kau-
cho žwestsegi : a gako Oděw swjnes ge y bu-
daut Změněna : ale ty gšy ten tyž a leta twa
ne

nepřestánau. Jan. 11. v. 24. Ale Gejšš ne-
swěřil sebe sameho gim: proto/ že On znal
wšechy: Aníž potřebowal/ aby kdo swěde-
ctwj wydawal o člowěku/ nebo On wěděl/
coby bylo w člowěku.

c.) Jan. V. v. 19 - 21. Cožkoli Dtec činí/ toť
y Syn též podobně činí: Jakož Dtec
křísť mrtwe a obživuge: tak y Syn/ kte-
rež chce/ obživuge.

Dokud doswědčíš/ že Krystus geš
Člowěk prawý?

Těž z Pisma Swat. poněwadž 1. nazýwa
se Simě Ženske/ Abrahamowo/ Syn/ Člo-
wěka/ a.) 2. Připisugi se mu částky Člowěka/
totíž/ Duse rozumna/ y Tělo y gine Audy/ b.)
připominagi se y Wlastnosti a Skutky Žda-
ske/ e. g. plakati/ žijněti/ lačněti/ mluwiti/ gisti/
piti. 1c. 2c. c.

a.) 1. Ku. Mogg. 111. v. 15. Simě Ženske/ po-
tře Hlawu Hada. Heb. 11. v. 16. Nepři-
gal Angelu/ ale Simě Abrahamowe přigal.
Matt. VIII. v. 20. Syn Člowěka nema
kdeby Hlawu sflonil. Matt. I v. 16. Z Ma-
rye narodil se Gejšš kterýž slowě Krystus.
Luc. XXIII. v. 47. Gistě Člowěk tento
sprawedliwy byl.

b.) Matt. XX. v. 28. Syn Člowěka přišel/
aby dal Život swój mžou na wykaupení za
mno-

334 O Božstwj a Czlowěčenstwj Krysta P.

mnohe. Matt. XXVII. v. 50. Gejzš opět
zwolaw hlasem welikým / wypustil Dussy.
Jan. 11. v. 19. Brusšte Eham tento / a we-
třech dnech zase wyždelam geg. v. 21. to pak
mluwil o Ehamu Zela sweho. Rjzd. 11. v.
14. Poněwadž Djetky wčastnost magi Zela a
Kriwe / y On take podobně wčasten gest gich.
c.) Łuf. XIX. v. 41. Bžřew Město / plakal
nad nim. Matt. XXI. v. 18. Diano pak
nawracuge se do Města zlačněl. Joh. XIX.
v. 28. Potom wěda Gejzš / že gij wssecko
dofonano gest / aby se naplnilo Pismo / řekl:
Žijm / ic.

Krystus co Czlowěl / kdy se narodil?

Když přišla plnost času / aneb / když se čas
naplnil. Gal. IV. v. 4. Který zdawna Buh
vložil byl. 1. Kn. Rogž. XLIX.

Kde se Krystus narodil?

W Městečku Judskem Betlemě a Da-
widowem / wedle předpowědenj Micheasse /
Cap. V. v. 2. Mlety Betleme Effrata / gajžfo-
li sy negmenšj mezy tisycy Judskymi / z tebe
mi wygde / ten kterýž ma byti Panownjkem
w Izraeli. (Gakauby pak přihodau do Bet-
lema se naroditi byl přišel / a w gake welike du-
době / w tmawem a sprostě vlepenem Echlewě
tam se narodil / o tom wywčuge Historia w Łuka-
sse w 11. Kapit.)

Žko-

Zloho se tam narodil?

3 Marye Panny/ která z Rodu Dawidowa
posla/ a tak z Kmene Judowa/ a Muži Joze-
ffowi byla Zasnaubena: aby se tak naplnilo/ že
Messias měl byti Semencem ženským / 1.
Kn. Mogg. III. v. 15. a naroditi se měl z
Panny/ Eza. VII. v. 14. z Pokolení Judowa.
Gen. XLIX. v. 10. z Domu Dawidowa.
2. Kral. VII. v. 12.

Kdo byl jeho Otcem?

Gako w Nebi neměl Matky/ tak na Ze-
mi neměl Otce. Bohem gsauč/ byl bez.
Matky/ Člověk gsauce/ byl bez Otce. Jozeff
byl jeho Otcem/ gen Peči a starosti/ která o
dítě v o Matku Marygi snassel.

Poněmadž se z Ducha S. počal/ nemůželi
proto Duch S. Otcem Krystovým po-
dle Zěla gmenowan byti?

Nemůž. Nebo k pravému Otcovství
vyhledává se Plodu podobného vydání/
giz pak přirození Lidste nem Ducha swate-
mu podobne. Odtud se tež doklada/ že toto
početi stalo se skrz zástinění Ducha Swateho.

Co se Znamena skrz Ducha Swat.

Zástinění v Luk. w kapit. I. v. 35.?

Obzvláštní a zagračné s staupením Ducha
Swat. kterým částku tu k Zělu Krystowe-
mu

336 O Božstwj a Člowěčnstwj Krysta P.
mu Zénzenau poswětil a tak přirozenj Lid-
ske w Žiwotě / bez Mužského Semene dwo-
nym spůsobem s formowal.

(To pak nema se rozuměti wtom Smyslu/
gako by ostatni Osoby Trojice swate nie při-
tomto Dile nebyli činili: Ale / že se Duch Sw-
gakožto Poswětitel w tomto dile Zgewil. Ne-
bo w Łukasse I. v. 35. Zgewně o třech Os-
bach Zmnífa se činj: Duch S. s stauj wtě/
a moc Božj (t. g. Syn Božj gako se nazywa-
t. Kn. Mogg. XLIX. v. 3.) Nemyňšsjo / t. g.
Otce / zastinj tebe. Slowem tedy / s stauj
wtě / znamena se / že Duch Swat. netoliko o-
becnim / gako ginym Rodičkam / ale obzwlasse-
nim spůsobem Marigi Panně při početi Syn-
na Božjho byl Přítomny / ne jen Přítomno-
sti obecnau / atak / gako již w před tím vlastni/
ale obzwlassenj.

A tak Tělo s Nebe Syn Božj nepřinesl?
Dwísem nepřinesl / než opravdowě z Ma-
rye Panny sive Matky to přigal / gako gine-
dítky Těla a Krwe od swych Matek wčasny
bywagi. Řjz. 2. v. 14.

Přigalli w Křečlosti Lidské na sebe?
Ano ty / ktere gsau bez břichu / gakožto/
lačněti / žizniti / wstawati / smutiti se ic. přigal/
gednak / aby mohl trpěti / gednak aby mohl
po-

poznati / gať nam wsteliť s sauženj t srdcy
gde / consequenter aby smami měl srdečnou
trpčnost.

Křid. 11. v. 17. 18. We wšem připodobněn by-
ti měl Bratrjm swym / aby milosrdny byl a
wěrný Biskup wtom / což se v Boha koč-
stění hřichůw diti mělo. Nebo že sam trpěl
pokaušijn byw / muže také pokušenj trpjcym
spomahati.

Zdalj tedy nam lidem / gať podle Poda-
staty / tak v roginých wěcech / gest
Křtus rovný?

Wšsem kromě hřichu. Křid. IV. v. 15.
Ne máme Biskupa / kterjby nemohl čitedlem
byti mđlob našich / ale stusseneho we wšem
nam podobneho / kromě hřichu. Cap. VII. v.
26. 27. Takoweho Biskupa nám stusselo mjtisť
swateho / newinneho / neposťw něneho / odděle-
neho od hřismjůw / a kterjby wššj nad Ne-
besa byl : kterjby nepotřebowal na každý den /
gako onino Biskupowe / negprw za swe wlastní
hřichy Oběti obětowati / potom za hřichy Lidu.

Z stohoto wšeho poznawam / že toho / kterjž
se w Betlemě s Pannu Maru na-
rodil / za praveho Messiasse
vznawá?

Wšsem vznawam / a to / poněwadž se
na

Sim. Si. Porch. X.
338 O Božstwj a Člowěčenstwj Krysta P.
na něm sameim to / co Swatj Prorocy o
Messiassowi prorokowali / vlastně wy-
plnilo.

P. 337. *CL* Co o něm prorokovali?

367. Je se měl naroditi / 1. Kdžby od Sidu dů-
stognošt a Berla Kralowsta odgata by-
la / wedle Prorocktwj Jacoba / 1. Kn. Mogg.
XLIX. v. 10. a.) 2. Kdžby se posledni Kra-
lowstwj začalo a LXX. Tyhodnu naplnilo.
Dan. IX. v. 24. b) 3. Pokud druby e hram
stal c.

Pay. a) Za Berla 2c. od gata gest netoliko partia-
liter s částky strz Pompejuse při wybogo-
24. wanj Geruzalema / A. M. 3932. ale y tota-
liter vplně a cele za času Cysáře Augusta.

b.) W tom Prorocktwj Danielowi před powě-
děl Angel Gabriel je w sedmdesatem Tyho-
dni Ročnem / t. g. po 490. Letech / ma za-
bity byti Messiass. Kdežto nerozuměgi se
Tyhodny obecne / ale Angellske ročne / w kte-
richž geden každy Den / Roč znamena / a kaž-
dy Tyden / sedm Roku / učinj tedy / LXX.
Ročnich Tyhodnu / 490. Roku. Kterežto
Prorocktwj vyplnilo se spravedlivě na Kry-
stu Panu nassem / ktervžto w LXVII. ročnem
tyhodni od wydaneho Rozkazu Cysářoweho /

*Ilustria ex Historia - t. g.
rum monumentis argu-*

Liesn Blatt n. v.

O Božstwj a Ełowěcenswj Křesťa P. 519

t. g. Roku 464. se narodil a při koncy lxx.
tyhodne/ to gest/ Roku 490. na Křiji umřel.

c.) Ten druhý Eham at nebyl tak ozdoby/
gako první / od Esalomamona wystaweny.
1. Kral. VI. a za času Sedechyasse od Nabu-
chodonozora zkazeny byl/ 2. Kral. xxv. wssaf
geho slawa mnohem wěšši/ nežli onoho pr-
vního/ proto/ že se Messyas w něm wklazati
a učiti měl wedle potěšenj Aggea kap. 11. v.
10. Poněwadž pak y ten druhý Eham giž
gest zkazen/ nasleduge / že Messyas Zaslube-
ny gistotně přišel. A kdyby potřebne bylo/
snadno by se poukazati mohlo/ že se na nassem
Messyassowj wsserko to naplnilo / co o pra-
wem Messyassi a geho Matce/ Wlasti/ Du-
chadu a Osobě prorokowano bylo.

Gij ptam se: Mali Ełowěť Křestanský po-
těšenj a kterake z Křystoweho
Božstwi?

Welike. 1. Že Ełsa Božj gest newymlu-
wna/ ato/ poněwadž Bůh Otce ani wlast-
nímu Synu neodpustil. Jan. 111. v. 16.

2. Že Zasluba Křystowa gakožto Božka gest
dosłatečna/ kterau On s Otcem Niebestom wsse-
rko smjřil/ Kolosf. 1. v. 20. 3. Že my y hynj
we wsselike bide k němu/ co k plhemo ne-

menta. *Conferatur Buno-*
his idla, p. m. 63. legat

340 O Božstwj a Člowěčstwj Krysta P.
mu / wšedobrotiwemu a wšsemaudremu
Spasyteli mužemě se siněle wtikat.

Gale a ktere ma Pořešeny Člowěk
z Krystoweho Člowěčstwj?

Těz welike. 1. Že Přirozenj naše / strže
hřích od Boha oddělene / s Bohem wšwe D.
sobě a strz Wokaupeni spogil a s gednotil.
Dotud se take nazywa Immanuel Bůh s na-
mi a.) 2. Že se stal Bratrem našim / b.) a
z te přičiny / že y my Erdce Bratrste ma-
me y mužeme kněmu mjeti y do cela wgiště-
ni byti / že bydu naši k srdci swemu připu-
stil / a nas do společenstwj swého dědictwj
přigal. a.)

a.) Aby Panna počne a porodj Syna / a na-
zwe gmeno geho Immanuel. Eza. vii. 14.

b.) Pro kterau přičinu nestydj se gich nazywa-
ti Bratřimi. Řžd. 11. v. 11.

c.) Gestli sme Synowe / tedy y Dedicowe /
dēdicowe zagistě Boží / spolu pak dēdicowe
Krystowi: wšak gestliže spolu trpíme / aby-
hom spolu y ošlaweni byli.

Gale ma napomenutj Člowěk z Kry-
stoweho Božstwj?

1. Aby sme Krysta nepotupowali / než to
wědny rozwožowali / že On neni paubn Člo-
wěk / než Bůh spravedlný / a wšemohau-
cí /

ch/ který ty/ genž milostj geho swewolně po-
hřdagi/ trestati muže y bude. A tak

2. Aby sme mu čest Božskau prokazowa-
li/ w něho wěřili/ geg wzywali/ a wšest o
Blahoslawnstwi y Spasení od něho očeká-
wali.

Gake ž Krystoweho Člowěčenstwi?

Že se máme Bohu za tak welike Dobro-
dinj wděčnyimi prokazati/ geho milowati/
nasse přirozeni/ ktere Bůh w Krystu tak we-
lice pocitil/ od hřichu warowati/ a Božstý B-
mysl y Spůsob na se brati/ chcemei Božstí
Dítkami bý i y slauti. Filip. 11. v. 5.

Poněwadž Krystus gest Bůh y Člowěk a tak y
Božske y Lidске přirozeni w něm se nachá-
žy/ oznam mi/ kolik gest Krystu?

Geden toliko/ a to/ poněwadž oboge přia-
rozeni tak tuze a nerozdilně gest spogene/ je
ž obogibo gedna Osoba se gen stala.

1. Tym. 11. v. 5. Geden zagistě gest Bůh/ ge-
den take y Prostřednjí Boží a Lidský/ Člo-
wěk Krystus Gejzš.

Zato dwoje Přirozeni gal se
stalo w Krystu?

Nepřirozeným spůsobem/ gako Tělo ž
Dussi: ani připadným/ gako Sukně ž Tě-
lem žc. ani gednoho přirozeni w druhé obra-

cením a smíšením / neb takowau / garo řový
 Angel při Petrovi se postavil / přítomnosti /
 Skutk. Apostl. XII. v. 7. Ale to spogení Osoby
 Syna Božího z přirozením lidským / gest
 w pravdě welike Zageinstwí Boží / 1. Tym.
 III. v. 16. při kterýmž přirození Boží s pří-
 gatým cizlowěčenstwjem tak tuze se spoguge /
 to tak na škrze pronika a sobě přivlastňuje /
 že z obogího přirození gedna toliko Osoba se
 stala proto od Wtělím Cyrkewních / nazý-
 wa se Spogení Osobne. S. Pawel o tom
 Koloss. II. v. 9. takto: W Krystu přebýwa
 wšestka plnost Božství tělesně.

2 S. Jan. w Kap. I. v. 14. Slovo učiněno
 gest Tělem. Tuto ukazuje se to Slowa a
 Těla spogení / w kterém totus λόγος est
 ενσαρκος, cele Slovo (poněwadž gest neroz-
 ditné) cele přirození Cizlowěka přigalo : aniž
 ma po učiněném Wtělení / a neb Osoba slo-
 wa / mimo Těla / a neb Tělo / mimo Osoby
 Slowa / kladeno byti : Toto tež spogení o-
 sobne nikdy se nema roztrhnauti : a co ge-
 dnauc λόγος w gednotu Osoby siwe přigal /
 to nikdy nemá slojiti.

Ztoho tak tuheho Spogení co Počazý ?

Wlastnosti společných propugčení / t. g.
 ačkolivěš gedného přirození Wlastnosti neby-
 wa

wa

twagi druhemu vlastně / wssak že, gsau přiwla-
stněne / wdělene a propugčene.

Kolikery gest Spusob tohoto propugčeni?

Troji.

Který gest první?

Když w Písmě S. 10 / co gest vlastně
Božskému aneb Lidskému přirození / připsa-
suge se cele Osobě. e. g. Job. VIII. v. 58. by-
ti před Abrahamem / Kolosš. I. v. 16. Stworiti
wsecky wěcy / gsau wěcy samému Božskému přis-
rozeni vlastní / a wssak Kristu / Synu Marve
se přiwlastnugi. Tak z Panny se naroditi / tr-
pěti / vmřiti / gest wlastnost lidského přirození / a
wssak / Skut. Upost. v. 28. doklada se / že Bůh
swau wlastnj krwí dobyl sobě Cirkem. Gal.
IV. v. 4. Že Syn Boží naredil se z Ženy. 1.
Kor. II. v. 8. Že Pan Slawy gest vkřižo-
wany.

Který gest Druhý?

Když Dary Slawy a Důstognosti / Bo-
ží připsugj se Kristowému Člowěčenstwj.
e. g. Wšemohaučnost / a.) Wšewědomost /
b.) Wšsudypřítomnost c.) Moc obžiw-
wanj / d.) hřichů odpaustění. e.) čest vžiwá-
nj Saudau. f.)

a.) Matt. XXVIII. v. 18. Dana mi gest
wsselika moc na Nebi y na Zemi. Matt.

344 O Božstwj a Člowěčenstwj Krysta P.

xI. v. 27. Wšsecky wěcy dany gsau mi od
Otee / Řjíd. II. v. 8. Wšsecko šy podmanil
pod noby geho/ poddaw pak gemu wšsecko/
ničeho nezanechal nepodmaněneho gemu.

b.) Kolosf. II. v. 2. 3. Wněmž gsau skryty w-
šickni pokladowe maudrosi a znamosti.
Jan. II. v. 26. Gejš nepotřebowal/ aby
řdo swědectwj wydawal o člowěku: nebo
On wěděl coby bylo w člowěku. Joh. XXI.
v. 17. Pane / ty znaš wšsecko / ty wíš / je
tě miluji.

c.) Matt. XVIII. v. 20. Kdežkoli zhromajdi
se dwa neb tři wegmenu mem/ tu sem ga v
prostřed nich. Cap. XXVIII. v. 20. Ty ga
s wami gsem po wšsecky dni až do skonani
swěta. Efez. IV. v. 10 Krystus wštaupil na-
dewšsecka Nebesa / aby naplnil wšsecko.

d.) Jan. V. v. 26. Gatož Otec ma žiwot sam
wsobě / tak dal y Synu / aby měl Žiwot
wsamem sobě. v. 22. nebo Syn Člowěka
gest. Jan. VI. v. 51. Gat' gsem ten Čhle-
b žiwy / kterýž sem s Nebe s štaupil: budeli
řdo ten Čhleby gisti / žito bude na wěky: A
Čhleby / kterýž ga dawam / Tělo me gesti / kte-
rejž ga dam za žiwot swěta.

e.) Matt. IX. v. 6. Syn člowěka ma moc
odpausťeti hřichy na Zemi.

Otec

f.) Dtec dal Synu Moc y Saud činiti: Nebo Syn Člověka gest. Conf. Act. XVII. 31.

Který gest Dtec?

Když se Dilo Múradu obogimu přirozenj připsuge / takže při vykauptenj lidskeho pokolenj Dilo Krystoweho Člověčenství není bez díla geho Božství.

Podle ktereho tedy Přirozenj Krystus gest našim Wykupitelem?

Podle obogibo: Nebo žádný paubh Člowěk nemohl nás vykaupti / a s Bohem smjčiti / syc ginač nebyloby se potřeby Synu Božjmu wtěliti.

A tak musel Krystus y Bohem y Člowěkem byti / Když nás chtěl vykaupti?

O všem: Nebo člowěk zhřessil. Er. D Člowěk musel trpěti a vměsti / tak za pokutu hřicha zadosti včiniti. Poněwadž pač paubemu člowěku nebylo možno tento všemohaučy skutek wykonati. Er. musel. D Bůh Wykupitelem byti a dilo vykauptenj lidskeho w přigatem člowěčenství konati / tak cenu a wahu Zasluby Krystowe přidati. Dčemž něco wyje hned níže.

§. 2. D

§. 2.

O Múradu Krystowem.

Co gest Múrad Spasitele Krysta?

Gest nas Libi od hříchůw spasiti/ a s Ot-
cem Nebesky m sinjiti.

Kterými slovy se znamena?

Slovem/ GEjž a Krystus

Co znamena Slovožko GEjž?

Tak mnoho/ jakobys řekl: Spasitel a
Blahoslavitel.

Kdo mu to Gmeno dal?

Sam Bůh/ a to šrže Angela Gabriele
při početí a narozen/ potom dano mu gest
y při Obřezce.

Luk. I. v. 31. Ty počneš w Životě a porodíš

Syna/ a nazoweš gmeno geho GEjž.

Tak Matt. I. v. 21. Luk. 11. v. 11. Naro-

dil se wam dnes spasitel. Cap. 11. v. 21.

Když se naplnilo dni osm/ aby obřezano by-

lo dětatko/ y nazwano gest Gmeno geho/

GEjž/ kterýmž bylo od Angela nazwa-

no/ prve než se w Životě počalo.

Co sobě při tomto Gmenu máme
připominati?Že to/ co s sebou přinassí/ skutečně dofa-
zal/ nas od hřichu osvobodil/ a) a tak y fi-
gury w pravdě naplnil. b.)

Matt

- a.) Matt. I. v. 21. Porodit' pak Syna a nazos-
we gmeno geho GEJŠ. Onť zagiste wy-
swobodj Lid swiag od hřichůw gegich.
- b.) Zakowa byl Jozue. Eccl. XLVI. v. 1. Syn
Nun. Item. Kněz Jesua Syn Joozadaku
Esdr. V. v. 2. Agg. I. v. 14. Tito spomaba-
li Lidu / ale gen do času: Naš pak GEJŠ /
na wěky. Jozue Syn Nun křasnemu a to
ť nedokonalemu odpočinuti wwedl Lid Izrael-
sky / ale GEJŠ ť wěčnemu a dokonalemu.
Kjzd. IV. v. 8. 9. Kněz Jozue očistowal ze-
wnitř na Zěle / cizy křwj / ale GEJŠ w-
nitř od mrtwych Skutkůw swau wiasnj
křwj. Kjzd. IX. v. 11. 14.

Muzemeli se při zewnitřnem Gmena
tohoto gmenomanj Planěti?

Muzeme y mame / a to / aby smedoswěd-
čili / že škěmi / křetjž Krysta za praweho Boha
nemagi / nedržime / gen NB. každý ma ble-
dět / aby tuto poctu bez powěrciwoosti wy-
konowal a na ty myšlenky nepadal / gako-
by w samych literach negafa moc wězela /
než Panu tímto gmenem nazwanemu gi
oddawal. Phil. II. v. 9. seqv. Protož y Bůh
porowšil ho 10.

Co jmena Slowičko Krystus?

Pemazaneho. Tak se pomazowali w Sta-
rem

rem Zakoně Kněži. 2. Kn. Mojš. XXVIII.
v. 41. Kralow. 1. Kral. X. v. 1. Proroko-
we/ gaſo Elizeus. 1. Kral. XIX. v. 16.

Od koho/ a čím/ a gaſ geř Kryřtus
pomazan?

Od Boha/ Olegem weřele (t. g. Du-
chem S.) nad wěřijněky řwe/ ne w mřru/
Zalm. XLV. v. 8. Skut. Apořt. XX. v. 38
GEřiře pomazal Bůh Duchem Swatým a
mocy. Křemu geř pomazan?

K Trogimu Auřadu/ k Kněžiřtemu/ Pro-
rořtemu a k Kralowřtemu.

Co činil P. Kryřtus podle Auřadu
Kněžiřeho?

Dokonalau pořluřřnoř Zakonu dokazal/
a.) Sebe řameho za Lidře hřichy/ obětowal/
b.) a k přjmluwě za nař wřawěne v Dřeř/
ře zawazal. c.)

a.) Mat. V. v. 17. Nedomniwěgte ře/ řebych
přiřřel ruřřiti Zakona/ a neb Proroků. Ne
přiřřel řem ruřřiti ale naplniti. Řim. V.
v. 19. Gaſo řřze nepořluřřenřw řednoho
řlowěka wčiněno geř mnoho hřiřřnydy/ tař 9
řřze pořluřřenřw řednoho/ Sprawedliwř
wčiněnj budau mnozy. Gal. IV. v. 4.
b.) 1. Pet. II. v. 24. Kryřtus hřiřdy nařř na
řwem řěle w neřř na dřewo: abyřom
hřiře

břichům Zemrauce Sprawedlnosti žitwi by-
li/ gehož z Synalosti vzdramen j gše. 1. Jan.
11. v. 2. Dnt' gest (Obět) slitowanj za bř-
chy nasse/ a netoliko za nasse/ ale y za wse-
ho swěta.

Co tedy Krystus za nas obětował?

Ne gako Staro Zakonnj Kněži Byhny/
Telata/ Rozli a tēm podobne wěcy/ a.)
nej sebe/ co neposkwrněného Beranka/ b.)
a to/ negako onino za sive wlastnj/ nej toli-
ko za břchy nasse.

a.) Rjzd. IX v. 11. - 14. Krystus přišed Bi-
šup budaucyho dobreho/ strze wěcšj a doko
nalegšj stanek/ ne Rukau udělanj/ t. g. ne
tohoto Stawenj: ani strze Krew Rozlůw
a Telat/ ale strze swau wlastnj Krew wa-
šel gednau do swatyně/ wěčne wykaupenj
nalezl. Nebot' gestližet Krew Bykůw a
Rozlůw a Popel Galowice pokropugjcy po-
skwrněnych poswěcuje kćistěnj Těla: čim
wjce Krew Krystowa/ kterjž se strze Du-
cha wěčneho sameho sebe obětował/ nepo-
skwrněného Bohu/ očisťj swědomj nasse
od Skutkůw mrtwyh f slauženj Bohu, jia
swemu.

b.) Rjzd. VII. v. 26. 27. Takowehot' zagisťe
nam slusselo mjetj Biskupa/ swateho/ newm-
neho.

neho / nepsskwrněneho / odděleneho od hříchů / a kterýchby vyššio nad Nebesa byl. Kterýchby nepotřeboval na každý den / jako onino Kněží / nepřiu za své vlastní hřichy Obětowati / potom za hřichy Lidu: nebo učinil to gednau / sameho sebe obětowati.

c.) Řjzd IX. v. 25. seqv.

Kolikrát se za nás P. Krystus obětowal?

Toliko gedenkrát / a to / poněwadž geho Obět byla dokonalá / a dostatečná k shlázení všech Lidj hříchů / a tak nebylo potřeba by wíce se obětowati.

Řjzd. IX. v. 25. seqv. Ne; aby častokrat obětowal sebe sameho / jako Biskup wchazel do Swatyně každý Roč se krmí cyz. (Syn ginať bylby musel častokrat trpěti od počátku Swěta:) Ale nynj gednau při skonání wěků / na s blázenj hřicha šrže obětowanj sebe sameho / z given gest. A jakož vloženo Ejloměku gednau vmřiti a potom / bude Saud: tak y Krystus gednau gest obětowan / k shlázení mnohých Lidj hříchů: po druhé bez hřichu vřaje se těm / kterjž ho čelagi k spasenj. Cap. X. v. u. seqv. Wšseli-

ty

ky zagisťe Kněz přistogi na každý den službu
konage / a gednostegne často obětuge Obětj/
kterej nikdy ne mohau odgiti hřichu: Ale
tento gednau Oběti obětowan za hřichy / genž
wěčně gest platna / nyní sedj na Prawicy
Boží. Už dale očekawage / ažby položenj
byli nepřátele geho za podnož noh geho.
Nebo gednau Oběti dokonale učinil na wěky
ty / kterjž posvěcenj bywagj.

Co nyní činí Krystus co Kněz a Biskup?

Za nás swého Otce prosj / Kacířch w
mocj swé Zasluby v něho w mjr wводи/
nás Zastawa a swé pojednání mocně a ho-
sně na nás wšlewa.

Jm. VIII. v. 34. Kdo gest gestobý potu-
pil? Krystus gest / kterýž umřel / nyrž v
Zmrtvých wstal / a kterýž na Prawicy Bo-
ží gest / kterýž v oroduge za nás.

Co činil w Starem Zákoně Prorocy?

Co auřni Poslowe Boží Lidu geho wu-
li oznamowali / wěcy budauco předpowi-
dali / Zákon předkládali a wřkladali / Sliby o
Milosti Boží Zvěřowali.

Co tedy P. Krystus podle Zúřadu
Prorockého činil?

Za dnůw swého tělesného obcowanj w
swé

sive vlastnj Osobě Wůli siveho Otce/ a.) Y
gine mnoho wěcy wygerwil/ b.) Zakon wy-
řwětlił/ c.) a restě k spasenj Lid wěil. d.

a.) Jan. I. v. 18. Boha žádný nikdy nemiděl;
gednorozenný ten Syn / kterýž gest w Línú
Otce/ ten wyprawil.

b.) Zgem. S. Jan. I. v. 1. Zgemenj Gejřisse Kry-
řta/ kterejž dal gemu Bůh/ aby wřkazal řlugeb-
njřm řwým/ ktere wěcy měliby se diti brzo:
On pak Zgemil poslaw ge řtrže Angela sive-
ho řlugebnjku řwemu Panowí.

c.) wřž Matth. V. v. 17.

d.) Eza. LXI. v. 1. seqv. Duch Panownjřka
Hospodina gest nademnwau: proto/ že pomá-
řal mne Hospodin / abyř řkazal řwangelij-
um tichým. Poslal mne/ abyř wřwářal Řa-
nn řkrauffených řrdcem / abyř wyřblasřl ga-
řwobodu a Wěřnjm otewřenj Řaláře:
abyř wyřblasřl řeto mlořřtíwe Hospodino-
wo a den pomřřty Boha nasseho: abyř ře-
řřil wřřecky řwřlicy: abyř přřřobil radořř
řwřlicým řwonnřm/ a dal jim Ořrasu mřř-
řto Popela/ Dleg wěřřele mřřřto řmurfu/
Oděw řhwalý/ mřřřto Ducha řewřřeneho.
Matt. VII. v. 28. 29. Stalo se pak / řowřř
řokonal GEjřř řeřř třřto/ že se přewřřlmi dřř-
wřřil

willi Zastupowe wienj geho. Nebo wčil ge
gako Moc mage a negako Zafonjcy.

Co nynj P. Krystus činj podle to-
hoto Auradu?

Cyrkwy swe gestě Služebnyh swe da-
wa/ Dělnykh na Žeň swau wysyla/ a strže
ně Dilo Prorocke wykonawa.

Esej. IV. v. 11. 12. On dal něktěre zagistě Apo-
stoly/ něktěre pať Proroky/ gine pať Ewan-
gelisty/ gine Pastore a Wčitele pro spořada-
nj swatych/ kdiu služebnosti/ pro wydělanj
Těla Krystowa. Matt. IX. v. ult. Žeň
zagistě mnoha/ ale dělnyků malo: protož
proste Pana žně/ at' wypudj dělnyky na Žeň
swau. 2. Kor. V. 19. 20. Bůh složil wnas
to slovo smjření: Protož my na mjestě Kry-
stowem Poselstwj děgice/ gakoby Bůh strže
nas žadal/ prosyme na mjestě Krystowem/
smjřete se s Bohem.

Co činili Kralowe w Starem Zakoně?

Přid sobě poddany proti Nepráteleům
chránili.

Co činil a čini Pan Krystus podle
toho Auradu?

Wšedko na Nebi y na Zemi w Kralow-
stwj swem močně řídil a řídí Zwlašt' Cyr-
kow swau chránil a chrání.

Kolikere gest to Království

Troji: Království geho Moch/ Milos-
stí a věne Slavy.

Co gest Království geho Moch?

Vládarství a Moc na všicko stvoře-
ni se vsiluhujey/ podle kterého království
všicko genu poslušne musí býti a geho
rozkaz vykonati.

Žalm. CXXXV. v. 6. Což koli chce Hospo-
din/ to činí na Nebi y na Zemi/ w Moři y
we všech Propastech.

Co gest Království geho Milosti?

Dobrotivost milostiva/ kterau zvlášt'
nad Cyrkvi dokazuje/ tau zaopatěuge/ a
pravuge/ proti všem Neprátcům obra-
ňuje/ Viděle pokolení strze slovo své svatě
zhromazďuge/ a) ne světským než duchovním
spůsobem/ a odeud y Království to není svě-
stě/ než duchovní. b.)

a.) Žalm. II. v. 6. Bůh sem ustanovil Krále
sweho/ nad Syonem Horau svatou mau.
Matt. III. v. 3. Jan řekl: Pokanij činite:
Nebo přiblížilo se království Nebeske.

b.) Jan. XVIII. v. 36. Království me není
z tohoto světa. Být z tohoto světa bylo Krá-
lovství me, služebnjey moci braniliby/ abych
ne

nebyl wydan židum. Ale nyní me Kralow-
stwj nenj odsud.

Co gest Kralowstwj wěcne Slawy?

Wněmž Pan Krhstus nad swymi Wy-
wolennymi a snimi panuje / y swe welebno-
sti a radosti čini ge včasne.

2. Tym. IV. v. 18. Wywobodit' mne Pan od
každého skutku zleho a Zachowať Kralow-
stwj swemu Nebestemu: gemuž slawa na
wěky wěkůw/ Amen. Jan. XVII v. 27.

Otče/ kterej sy mi dal / chceť / kdež jsem ga/
aby y oni byli semnau/ aby hleděli na slawu
mau/ kteraužs mi dal. Conf. Luc. xii. 32.

3 Poučení o tomto Trojim Auradu/ gaťe so
uam židem dawa Napomenuti?

1. Abychom Krystu / co Krali/ vždy po-
slusni y podani byli/ a na to vždy po-
inněli/ že On mocen gest wšech neposlu-
šnych trestati / a w takowem trestani že ge-
mu žádný nemůže odepřiti. a.)

2. Abychom Obět geho / co Kněze negowě-
sibo/ nobama swyma nespapali/ žádnau ginau
nehledali/ a tak Zaslubu tohoto Kněze na dar-
mo nebrali. b.)

3. Abychom Naučení geho/ co Proroka
negopravdivěgsiho/ poslauchali/ a podle
toho se spravowali. c.)

B 2

a.) Zgero.

- a.) Zgerw. S. Jan. XIX. v. 15. 19. A z Wst
geho wychazel Keč ostrv / aby jim bil Dia-
rody: Rebo On bude ge Zprawowati Pru-
tem Zelezným Dne' y Pres Wina Hně-
wu a prchliwosti Boha wsemphauyho tla-
čiti bude. A mat' na Kauchu a na Bedrach
swych napsane gmeno takowe: Kral wsech
Kraluw / a Pan wsech Panuw.
- b.) Křžd. X. v. 26. seqv. Gestliže bychom doo
browolně hrěšili po ptigeti znamosti prawo-
dy / nezustawaloby giž obětj za hrěchy / ale
brozne negafe očekawani Saudu a Obně
prudka palčiwosti kterýž Zrati ma Protivni-
ky. Kdož bykoli pohrdal Zakonem Mogži-
stwowym bez litosti podedwěma neb třimj
Swědky vmjra. Což se wam zda / čím přj-
sněgšijho trestani hoden gest ten / kdožby
Syna Božho poslapowal a Krew smlau-
wy / kterauž byl poswěcen / za nehodnau dra-
heho wáženj měl a Duchu milosti potupu
wčinil.
- c.) s. Kn. Mogž. XVIII. v. 15. Proroka z
prostředku twého / z Bratrj twych gako ga
gšem wzbudj tobě Hospodin Bůh twíg / ge-
bo poslauchati budete. v. 19. Y budeť / že
kdo bykoli neposlauchal slow mych / kteráž
mluwiti bude twe gmenu mem / ga wyhleda-
wati budu na něm.

Ga.

Sake máme ; tohoto Naučení porěšení ?

1. Že Křystus / gest nam wšefko to / co znamena j Smena geho. 2. Že nas wčasto mych činj tohoto Smena swého trogiho.

Co Zamenaj potěšitelna Smena tato ?

Co Kral / je nas čidj / chrani a brani j Slawy Kralowške wčastna činj. Co Kněz a Biskup je za nas se modli / a je z mocy gedine dokonale Oběti swé nam / zegmena w duchowních wěcech dawá požehnani. Co Prorok / je w Písni swatém / cestu k wěsnému spaseň wkažuge.

Sake a ktere Smeno máme od Křsta ?

Že se nazywáme Křestiane / t. g. Pomazani. Z počatku tj kterj wěřili Ewangeliwm Křstowemu / nazywani byli Wědlnicy / od něktewch Galilegskymi. Zatim pak / když Pawel a Barnabaš wěřili Ewangeliwm w Antiochii / tu negprw Wědlnicy gegich nazwani gsau Křestiane. Skutk. Wopst. XI. v. 26.

Čim gsme pomazani ?

Olegem Ducha Swatcho gimž. j Křstus pomazan gest / ač prawě my podle mēnsmi mjrj a žgeho milostj.

Žalm. XLV. v. 8. Nad wčastniko twe. Rjib.

1. v. 9. nad spolu wčastnjky twe. Jan. 1. 16.

Zplnosti geho my wřickni wzali sme a to
 Wřilost za Wřilost. 1. Jan. IV. v. 13. Po
 tomč poznawame / že wněm přebýwame a
 On w nas / že z Duha swěho dal nam.

Zustawali takowe Pomazanj při nas ?

O wřsem y ma zustati / nas wyrćowa-
 ti / a knassemu auřadu s chopnych činiti / do-
 řudž sme Křestiane řutečni.

1. Joh. 11. v. 20. Wy mate pomazanj od swa-
 teho / a znate wřseřko v. 27. Pomazanj to /
 řterěž sie wzali od něho / w was Zustawa-
 aníž potřebugete / aby řdo wěl was / ale gařž
 pomazanj to wěl was o wřseřch wěcech řakř
 prawe gest / a neoflamawatedlne : a gařž
 naučilo was / řakř wněm zustawegte.

Řčemu řsme pomazanj ?

Abý sine pod Kryřtem / řterěž nas wěl /
 řpolu Dedicemi wřseřch Statřinw geho byři
 Řněži / Řralowe a Proroen.

Řdo řsau Řněži ?

Ne gen Řazatelowe / řterěž Auřad řento
 z powolanj Čyrřkwe magi / než y wřickni
 Křestiane / Muřřke y Žensře Osobn / ři řsau
 od Kryřta Řněžmi wćiněnj / a řtomu / při Řřtu
 řwatem Řnowu Řrozenj y pomazanj / a.) řakř
 že řim řmeno Dořownich přinaleži. b.)

a.) Řgetw.

- a.) Zgeo. 6. Jan. I. v. 5. 6. Křesťus za mi-
lowal nas/ a vymyl nas od hříchůw našich
krwí swau. Učinil nas Krale a Kněží
Bobu a Otcy swemu. 1. Pet. II. v. 9. Wy
gste Rod wywoleno Kralowšce Kněžstwo/
Narod Swatý / Lid dobyto / aby ste Změ-
stowali ctnosti toho / kterýž nas powolal ze
tmn w přediwne světlo swe.
- b.) Řim. VIII. v. 9. Wy neagte tělesnj / ale
duchownj / gestliže spc Duch Boží w was
přebýwa.

Gacy Kněží gsau Křesťiane?

Ne tělesnj než duchownj / aby Oběti du-
chowni obětowali a modlili se.

1. Pet. II. v. 5. D wy / gafo Kamenj žive
wzdelawegte se w dům duchowní a w Kněž-
stwo swate kobetowanj duchowních obětj
w zactných Bobu šrze Gežíšce Křesťa.

Za toho se máme modlit?

Za wšechny Lidi zwołass' za domach
Wřy. Za ty máme modlitby swe wylewati/
a při wšelike příležitosti jim požehnawati.

1. Tom. II. v. 1. Napominam' pať / aby pře-
derwšim bywali činěny Modlitby / Prošby/
žadošti a djkůw činěnj za wšechny Lidi.

1. Pet. III. v. 9. Neodplacugte zleho za zle/
am

ani Zlořečenstwj za Zlořečenstwj/ ale raděgi
dobrořečice; wědauce/ že gste k tomu powo-
lanj/ abyšte požebnanj dědičné obdrželi.

Co pak máme obětowati?

1. Nasse Těla/ a gegich Audy/ a to za Zbrog
Sprawedlnostj. a.)

2. Nasse Duse/ a to w pravem a pokor-
nem poňanj. b.)

3. Nasse Wili/ wuplnem poddawanj se pod-
Wili Boží. c

Nasse Srdce a Dazuky/ wustawicne Bo-
ha milowanj/ Zwelebowanj a djkow činěnj w
dobrych y Zlych dnech

5. Nas Samych w Swatou službu/ e.)
w každodennj stareho Adama vmrtwowanj. f.)
w vplne podnikanj wsseho Kríže/ Zwlaste/ w
utrpenj pro geho Slawu. g.)

6. Nasse Statky/ w napomahánj a rozšíro-
wanj Boží slawy/ w Skutky milosrdenstwj a
w pomoc wbohych/ Zwlaste Audu Krysto-
wych. h.)

a.) Rím. VI. v. 13. Nemwydawegte audu swych
za Oděnj neprawostj/ hřichu/ ale wydawegte
se k službě Bohu/ gako bywsse mrtwy/ gíž
živi a audy swe za Oděnj sprawedlnostj
Bohu.

Žalm.

- b.) Žalm. L. v. 19. Oběti Bohu wdě'ne!/
Duch štrauffeny: Srdcem štrauffenym a
potřenym / Dože / nepohrzoš.
- c.) 1. Kral XV. v. 22. Zdalíž ljbost takowau
ma Hospodin w Zapalich a w Obětech / ga-
to fdyž se poslussenstwj kona Hlasu Hospo-
nowa? Až poslauchati lepe gest nežli oběto-
wati / a kposlussenosti stati / nežli tuš Sfo-
pcim přinassetj.
- d.) Křjz. XIII. v. 15. Protož šrže něbo obě-
tugme Bohu Obět / chwaly wjdpcy / to
gest Dwoce Křtím oslawugicny gmeno
geho. Žalm. LXIX. v. 31. 32. Wudut'
chwaliti gmeno Boží s prospěwowanjm a
welebiti geg s děkowanjm. A bude to přia
gemněhšj Hospodinu / nežli Wul a Wo-
leš rohaty s rozdělenymy kopyty. Conf.
Psal. L. v. 14.
- e.) Řim. XII. v. 1. Napominam was mily
Bratři šrže milosrdenstwj Boží: aby ste
wydatwali Žěla swa w Obět žiwau / swa-
tau / Bohu libau / rozumnu sluzbu swau.
- f.) Koloss. III. v. 5. Protož mrtwěte audy
swe Zemšte / smilštvo / nečistotu / žlau žadoš
w šakomstwj genž gest Wodlam slauženj. 1.
Kor. IX. v. 27. Podmanuji Žělo swe a ry
Auz

službu podrobugi / abych snad ginyim káže/
sam nebol Nescheterný.

g.) Filip. 11. v. 17. 18. Vycheť pak v Obětovan
byl pro Obět a Božímu Službu tvře
wassi / radugi se / a spolu radugi se se wssch-
němi wami. 2. Tym. IV. v. 6. Ba se již
k tomu blížim / abych obětowan byl a čas
rozděleni meho nastawa.

h.) Řjz. XII. v. 10. Na dobročinnost / a na
Božnost nezapomínejte: Nebo w takowých
obětích Zvolasseni swou lžbost ma Bůh.
Matt. XXV. v. 40. Amen prawim wam
cožkoli ste činili gednomu Zbratři těchto
mých negmenských / mne ste učinili.

Nota. Tyto Oběti / ať sami w sobě neglau do-
konale a čiste / wssak w moci negswětěgšsi
Oběti Bezisse glau poswěcene a Bohu mi-
le / ktere každého času po wsscek náš Žiwot
magi se Bohu oddawat.

Gfauři Křestiane v Kralowě?

O wssem / ato duchowni od Křista w-
něni a k tomu pomazani. Žgem. Jan. I. v. 6.
1. Pet. 11. v. 9.

Co ma Křestian podle swe hodnosti

Kralowske činiti?

1. Sebe sameho a swe od přirození ne-
krocene žádosti ma zprawowati / a.)

2. Pro

2. Proti Diablu a giny m Nepřatelům duchovním wítězně bogowati. b.)

3. Wtenaděj / že tak s Kryřtem bude slawně kralowati. c.)

a.) Řim. VI. v. 12. Nezanuž tedy Hřich w smrtedlnem těle wassem / aby ste powolowali gemu wžadostech geho.

b.) Efez. VI. v. 12. Neni bogowanj wasse proti Zlu a Křivj / ale proti Krijatřiwu / proti Mocnostem / proti swěta Panum temnosu wěku tohoto / proti duchownim zlostem wysoko.

c.) 2. Tim. II. v. 11. 12. Wěrnat' gest tato řeč: Zemirameli s nim / tedy take spolu snim žiwi budeme. A trpimeli' / budeme take spolu snim kralowati. Žweg. J. III. v. 21.

Kdo swítěž / dam gemu seděti s sebau na Trůnu swem / gafo v ga swítěžil sem / a sedjm s Otcem swym na Trůnu geho.

Co gsau gestě Křestane z gegich Pomazani?

Prorocy / a to / od Boha wywěm / aby byli s chopnj ginych wiučowati. (Co se časem v pod Kněžským rozumí)

Jan. VI. v. 45. Eza. LIV. v. 13. Přano gest w Prorocych: A budauť wšwečni wěm od Boha. Koloss. III. v. 16. Slovo Kryřto-
wě

wo přebýwegž w was bohatě / se wššj mau-
drošj: více a napominagice sebe wespolek
Zalmu a Zpěwu a Písničkami duchotwinnu
s milostí Zpřiwagice w Srdcy swem Panu.

Zdali tedy wššecknj Křesťiane gsau Kazatele/
atať y powinnj Aurad Kazatelšy
konati?

Nikoli. Nebo k tomu / totiž / k zgemnému
w Cyrkwj a předewšsemi wykonawánj Auradu
Kněžského / potřebne gest powolanj obzwa-
stnj. Kdoby teda sobě to a Wladarštwjtoto
nad ginimi osobowati a do auradu Kazatelše-
ho sabati chtě / tenby welice hřešl. a.) Odrud/
jako giny Staw gest Wčitelůw / a giny Po-
sucháčůw; tak y Stawy tyto magj mezy sebau
giste swe powinnosti / a.)

a.) Řim. X. v. 15. Kterak budau kazati / gest-
liže nebudau poslanj? Řjd. V. v. 4. Ni-
žadny sobě sami te cti neosobuge / ale ten/
kterýžby byl powolan od Boha.

b.) 1. Kor. XII. v. 28. 16. Něktěre zagistě po-
stawil Bůh w Cyrkwj Wčitele / Potom da-
ry vždrawowanj / Pomocnjšy / Zprawce/
rozličnost Dazykůw. Zdaliž gsau wššecknj
Aposstole? Zdali wššecknj Prorocy? Zda-
li wššecknj Wčitele? Zdali wššecknj dšwůw
kinitel? 16.

Co Křesťian podle swého Kněžství a Proro-
ctwí duchowního povinen gest činiti?

1. Každý sam pro swau potřebu Slovo
Boží pilně v bedlivě, ma rozważowat a w
tom se wzdykati a činiti/ a.) 2. Každý wěrný
Dtec a Matka Cíleďnj Dítčam swým a swé
Cíleďnce podle možnosti swé to ma předkladat.
b.) 3. Geden každý osobně/ co Bratr neb
Sestra w Křesťu swého spolu Křesťiana po-
dle wšeliké příležitosti ma naučeti/ napomí-
nati/ trestati/ potěšowati a w Erdečne Pa-
se při geho wzdělaní wpeřimně ma prac-
owati. c. 4. Wšickni společně o Božím Slo-
wu/ gakožto o wěcy sobě negpotřebněgšs a neg-
wžitečněgšs wstawičně magi rozmlauwání swa
míti. d.)

a.) Jon. V. v. 39. Přegte se na Pisma: Ne-
bo wy dominowate se w nich Žiwot wěč. mtiť
a tat' 2c.

b.) Efez. VI. v. 4. Wy Otce/ wpychowae
wegte dítčy swé wewičení a w napominání
Paně.

c.) 1. Tesf. V. v. 11. Napomínege se wespoleť
a w Zdělawegte geden drubebo/ gakož v čini-
te. v. 14. Prosymet' pať was Bratři na-
pomínege z Radu wstúpugjcných/ potěšug-
se Chaulostiwých/ snasšegte mde/ trpělivě se
még-

męgte křowsechnēm. Gal. VI. v. 1. Bratři/ by
 pak byl zachwacen člověk wnegakem padu/
 wy duchownj napravte takoweho w duchu
 tichosti/ prohlédage sam k sobě/ aby y ty ne
 byl potaussin. Řjzd. III. v. 13. Nezapom
 minegte se wespolek powšsecky dnj/ dokudž se
 dnes gmenuge/ aby někdo žwas nebyl zatvr
 žen oklamánjm hřicha. Jak. V. v. 19 20.
 Bratři/ gestlizeby kdo žwas poblaudil od
 prawdy/ a někdo by geg zase obratil/ wězvě/
 že ten kterýžby odwratil hřissnjša od bludne
 cesty geho/ wyswobodj Dussj od smrti/ a při
 křige množstwj hřichůw. Conf. Rom. XV.
 v. 14. 1. Thest. IV. v. 13.

- d.) Řjzd. X. v. 24. 25. Esetřime gednj dru
 hych srozněcowánjm se w lásce a w dobrých
 Skutecch/ neopauštěgje společneho/ s bro
 mažodowanj swého/ gako některj obycę ma
 gi/ ale napominagje se/ a to tjm wjce/ čímž
 wjce widjte/ že se ten Den přiklžuge. 1.
 Kor. XIV. v. 31. Muzete wšpěknj gedn
 po drubem prorokowati/ aby se wšpěknj v
 čili/ a wšpěknj se potěšowali.

Ten

† † †

Zento Krysta Pana Aurad Trogi totij/
Kněžst. Královst. a Prorocky/gal
se we spolek najmwa?

Aurad gebo Prostřednjeky / kterážto On
co Biskup Kral a Prorok podle swych po-
winnosti konal. *pag. 338.*

1. Zm. 11. v. 5. Sedent' gest zagistě Bůh/ ge-
den také y Prostřednjí mezy Bohem a Li-
dmi Ejlowl Krystus GEjše. Řh. VIII.
v. 6. On tím důstognějšho došel Auradu/
čimž y lepši smlauty Prostřednjkem gest/
kterážto lepšom zaslíbenim gest utvrzena.
cap. ix. v. 15. A pro tu přičinu nowe smlau-
ty Prostřednjí gest/ aby/ kdnjby smrt mto
to kročila / kwyplaceni přestaupeni těch kte-
ráž byla za první smlauty/ zaslíbeni věčn-
eho dědictwí přigali/ tj/ kbožjšau powolaní.

Podle ktereho Přirozeni Pan Krystus
gest Prostřednjí?

Podle obogjšho/Božského/a.) ylidského. b.)

a.) Gal. IV. v. 4. Kdž přišla plnost času/ po-
stal Bůh Syna swého věčného z Ženy
věčného pod Zákonem. 1. Jan. I. v. 7.
Krem Krysta GEjše / Syna gebo / očiš-
tuge nás od wšelikého hřichu. 1. Jan. III. v.
8. Na

3. Na tot' geřt z gemen Syn Boží / aby
tazyl skutky Diablowy.

b.) Luř. IX. v. 56. Syn zagřiř Eřlowěka nez
přiřel zatracowati Duři Lidřky / ale aby
řpasył. Řjd. II. v. 14. Poněwadž Dřelky
magi wćastnost Ěla a Řrwe / y Kryřtus
teř podobně wćasten geřt gich : aby řkrze řmřt
řwau Zabladił toho / řteryz měl Władař
řwaj řmřti / to geřt / Diabla. Conf. I.
Tim. II. v. 6.

Co dobreho nam wćinił Kryřtus w řwem
Auřadu Prostředničem?

Wyřkupil nař a odtud nazřwa ře obřw
řařně nařřim Panem / a.) a my geřo Ěi
dem. b.

a.) I. Kor. VI. v. 6. My mame gedineho
Boha Otce / zněhož wřřeřko a my wněm : a
gednoha Pana Běřiře Kryřta / řkrze ně
hož wřřeřko / y my řkrze něho. Řim. XIV.
v. 9. Na tot' zagřiř Kryřtus wmrěl y řmř
řwřy wřřal y ořił / aby nad řřwřymi y mř
řwřymi Panem byl.

b.) Řit. II. v. 14. On dal řebe řameho za nař /
aby nař wyřkupil od wřřelike neřrawořři /
a ořiřil řobě řamemu Ěid zřwłařřni / řorłiřwě
wřřledowřy dobreřy řkuckřny.

Kdo teda nas vykoupil?

Očijš Kryřtus Bůh v Člowěk / podle obogibo přirození / je jedna každá Natura w takowem dle / co gegibo bylo / Konala s připobením druhé. A odtud w Písmě / S. při Dle vykopení Smjnta se činí v Bojstev a.) v Lidstě Natury. b.)

a.) Jan. III. v. 16. Tak Bůh zamilowal svět / je Syna swého gednorozeneho dal aby každv / kdož wěři w něho / nezabynul / ale měl život wěčný. Skutk. Apost. XX. v. 28. Bůh Cyrkeu swau sobě dobyl swau wlastnj krwí. Conf. Gal. IV. v. 4.

b.) Wjz 1. Tym. II. v. 14.

Wykoupilli nas také Otec a Duch
Swatý?

Owšem / ale ne tak / gakoby Otec a Duch S. za nas trpěli a vmřeli: než w ginem spřisobu vykopení konali; totiž / Otec z Lasty Syna swého na Swět poslal a za nas na smrt wydal / a.) Kryřtus pak z Ducha S. se počal: gim pomazan byl / a šrže něho se obětowal. b.)

a.) Jan. III. v. 16. Řjm. V. v. 8. Dokazujeť Bůh lasty swe knam: Niebo kdýž sme geště hřisnjcy byli / Kryřtus vmřel za nas. Řjm. VIII. v. 32. Bůh ani wlastnímu Synu

Ha

na

nu swemu neodpustil/ ale za nas za wsecku
wydal geg: y kterakžby tedy nam snim wse-
cky wěcy nedal?

b.) Luk. I. v. 25. Skutk. Apostl. X. v. 38. Řjdo.
IX. v. 14 Kryštus šrže Ducha Swateho
sameho sebe obětowal/ neposkwrněného
Bohu.

Koho Pan Kryštus wykaučil?

To ybohe/ stracene a zatracene Pokole-
ni Lidské/ ktere samo sobě pomocy nemohlo.
Řjdo. II. v. 15. Neprigal Angelům/ ale Címě
Abrahamowe prigal. Rim. V. v. 6. - 10.
Kryštus když sme my gesťe mdy byli/ wčas
přihodny za bezbožne vmřel: gesťo sotro-
kdo za spravedliwe vmře ic.

Co pak Kryštus w Čjlowěku wykaučil?

Celeho Čjlowěka/ t. g. Tělo y Duffy.
Nebo/ to On wykaučil co bylo pokazeno/ a
co Syn Boží prigal/ gjž Tělo y Duffi přir-
gal/ cely tej Čjlowěk byl nakazeny. Ergo ic.
I. Tess. V. v. 23. Sam Bůh pokoge poswěť-
was we wsem/ a cely was Duch y Duffe
y Tělo bez yhony/ ku přisici Pana nasseho
GEjisse Krysta zachowano/ budij. Matt.
XVIII. v. 11. Přissel zagistě Syn Čjlowě-
ka/ aby spasyl to/ což bylo zahynulo.

Kce

Kterych mezy lidmi P. Krystus wykaučil?

Wssech/ kterj w Adamowi byli Zahynuli/a.) aby wtrata nebyla wěssi w Adamowi kterj nam Smrti zaslaužil / než Zasluba Krystowa/ kterjž nam žiwot dobyl. b.)

a.) 1. Jan. 11. v. 2. GEjž Krystus gest (Obět) slitowanj za hřichy nasse / a netoliko za naše / ale y za wsseho swěta. Luk. XIX. v. 10. Přissel Syn člověka / aby hledal a spasyl což bylo Zahynulo.

b.) 1. Kor. VIII. v. 11. D Zahyne pro to twe wědění Bratr indly / za kterehož Krystus umřel.

Gestli Krystus wssechny wykaučil / proč mnozy wneprawostech swych hynau?

Příčina toho gest / že ne wssočni prostředek ten / kterymž wykaupeni toho aučastnyimi se stawame / t. g. Wiru w Krystima. a.) Mezy tím/ gačo zatraceni na wssechny lidi strz Adama přisslo / a wssak wssični konečně nehynau; tak y Ospravedlnění Žiwota wssem strz Krysta gest zaslauženo / ač wssični toho konečně nebywagi včastni. Kdo tedy chce spasen býti / ten wykaupenj Krystowo musy sobě přiwlastniti a s Pawlem

Aa 2

mlu

mluviti: Syn Boží zamiloval mne / a ty
dal sebe sameho za mne. Gal. II. v. 10.

a.) Jan. III. v. 17. seqv. Neposlal Bůh Syna
na svého na svět / aby odsoudil svět / ale aby
spasen byl svět šrze něho: Kdož věří v
něho / nebude odsauzen / ale kdož newěří / již
gest odsauzen: Nebo newěříl wegmenn
jednorozeneho Syna Božího. Totot pak
gest ten Saud / že světlo přišlo / na Svět ale
Lide wjce milowali Zmu nežli světlo: Ne
bo skutkové gegich byli zli.

Od čeho nas Kristus vykoupil?

Od hříchů / Smrti / a od moci Dia
bla.

Gal nas vykoupil od Hříchů?

Že za wšecky / tak přirozene / gak skute
čné hřichy pokutowan byl / za ně dosti vě
nil / a.) a odtud nam Zaslaužil / aby nam
odpuštěné byli / b.) wjce nepanowali / c.)
a žeby sine gich konečně sprostěni byli. d.)

a.) Eza. LIII. v. 4. seqv. On Nemocny nasse
wzal / a Bolesti nasse wlastni On nese: my
wšak domníwáli sme se / že gest raněn a vbi
od Boba v strapy: On pak raněn gest pro
přestaupeni nasse / potřin pro nepravosti
nasse: Kazeň pokoge nasseho na něj wzložen
na

na gest a ž Synalosti gebo. Lekarstwj nam
spisobeno. Wšickni my gako Dwce žblau-
dili sme/ geden každy na cestu swau obratili
sme se/ a Hospodin vwalil na něg neprawo-
sti wšech nas. 1. Pet. 11. v. 24. On hřichy
nasse na swem Těle sam obětował a wnesl
na dřevo: abychom hřichům zemrauce/
sprawedlnosti živi byli: gebož ž Synalosti
vzdrameni ste. Koloss. 11. v. 14. On odpu-
stil nam wšecky hřichy a smazal proti nam
ten Zápis/ zalezegicy w ustanowenich/ kte-
ryž byl odporňy nam/ y wyzdwihl geg ž
prostředku/ přibitw geg k kříži.

b.) Řžd. IX. v. 28. Krystus gest gednau o bē-
towan/ k šhlazení hřichůw nashych. Koloss.
1. v. 14. W Krystu máme wykaupení/ strže
Krew geho/ totiž odpustěnj hřichůw.

c.) Řjm. VI. v. 14. Hřich nebude mocy pa-
nowati nad wami: negste zagistě pod Za-
konem/ ale pod milostí. 1. Jan 111. v. 5. 6.
On se vkazal/ aby hřichy nasse snal/ a hřis-
chu w něm nenj. A každy kdož w něm zusta-
ne/ nehřessj.

d.) Řjm. VII. v. 24. 25. Wjdny ga Čjlowěk/
kdo mně wyswobodj ž tohoto Těla smrti?
Děfugje Bohu strže Pana nasseho GEj-
sse Krysta. 1. Kor. 1. v. 3. GEjss Krystus

včiněn nam gest od Boha Maudrost / spraswedlnost / (odpusťtění hříchůw) y poswěcení / (w ystawicném očistowánj od hřichu / kteru gestě pozustawa) y Wykaup-nj (w Konečném nas od wssěch hřichůw Zbawenj. 1. Jan. III. v. 8. Nator' gest zgenen Syn Boží / aby kazył Skutky Diablowy. Efez. V. v. 27. Aby sobě poswětil Cyrkeu slawu / nemagjey poskwirny / ani wrasky / neb cokoli takoweho / ale aby byla swata / bez ohony.

Gal a od ktere / Smrti nas wylaupti ?

1. Od Duchowni / aby sme w Łasce a ne w hněwu Božim zustali a do praweho žiwota přeneseni byli. a.)

2. Od Tělesne a časne / aby nam neskodila / než libeznym snem a pruchodem do wěci žiwota byla. b.)

3. Od wěčne / aby se nas Wuka Pekelnj nedotkla. c.

a.) 2. Tym. I. v. 10. GEjše Krystus zahladil Smrt / Žiwot pak na swětlo wywedl y nesmrťedlnost strz Ewangelium. Efez. V. v. 14. Probuš se ty / kdo spjš / a wstaň z mrtwych / a zaskwiť se tobě Krystus.

b.) Jan. XI. v. 11. Łazar Pěitel naš spj: ale gduť abych geg že Sna probudil: v. 25. 26.

GA

Sa gsem wzkřissenj y Žiwot: kdo wěřj we mne byt' pak y umřel / žiw bude: a každy / kdož gest žiw a wěřj we mne / neumřet' na wěky. Conf. Matth IX. v. 24.

- c) Zgew. S. Jan XX. v. 6. Blahoslaveny a Swaty / kdož ma dil w prwnim wzkřisse-
nj: nad těmit' ta druha smrt nema mocy.
Conf. Joh. XI. v. 26. 1. Tess. V. v. 10.
GEjž Krystus wyswobodil nas od hněwu
budaucyho.

Sak nas wykaučil od mocy Diabla?

Když tu moc / kterau měl pro hřích nad
nami zahladil / a.) a z mocy temnosti nas
wyswobodil. b.)

- a.) 1. Kn. Moggj. 111. v. 15. Semeno Ženšte
potře Hadowi Hlawu. 1. Jan. 111. v. 8. Na
toť gest z gewen Syn Boží / aby kažyl
stuky Diablomy. Koloss. 11. v. 15. On
oblaupil Knjazstwa y Moc / wedl ge na
odinu Zgewně / Triumff stawil nad nimi
skrže sebe sameho.

- b.) Koloss. 1. v. 13. On wytrhl nas z mocy
temnosti / a přenesl do Kralowstwí mileho
Syna sweho. Řjžd. 11. v. 14. 15. On skrže
Smrt zahladil toho / kterýž měl wladařstwí
Smrti / t. g. Diabla / a wyswobodil ty / kte-

řiz bázni smrti po wsecken čas Žiwota po-
drobenj byli w službu.

Škrze co Krystus dšlo wylauptenj
wykonat?

Škrze poslušnost / kterau doswědčil / y čí-
něním y trpením / Činěním / když se Zako-
nu Božímu poddal a ten mýsto náš dokonale
naplnil. a.) Trpením / když wsecky pokuty/
ktere sme pro hříchy trpětj měli na sebe wzał a
podstaužil. b.)

- a.) Gal. IV. v. 4. Když přišla plnost času/ po-
slal Bůh Syna swého narozeného z Ženy/
poddaneho Zakonu/ aby ty/ kteří pod Zako-
nem byli/ wylauptil/ abyhom prawo Sy-
nůw přigali. Řim. V. v. 18. 19. Gako škr-
ze hřích gednoho na wsecky lidj přišla win-
na kú potupenj; tak y škrze gedineho spra-
wedlnost na wsech lidj přišla milost k ospra-
wedlnění Žiwota. Nebo gako škrze nepo-
sussenstwj gednoho člověka/ učiněno gest
mnoho hřissnych; tak y škrze posussenstwj
gednoho sprawedliwj učiněni budau wnozy.
b. 1. Pet. I. v. 18. 19. Wězte / že ne porussitln-
re. potřebj pro neprawosti nasse/ Pokuta na
něg wložena/ aby sme my Pokog měli/ a Ka-
nami geho sme wzdrawenj.

Čjm

K čemu nas wokaupil?

Ne k tomu koncy / aby sme w hřisnych / za-
kterz On Smrt hořkau podstaupil smělegj po-
kračowali / a.)

Než 1. aby sme geho wlastnj byli / On
aby byl nashy u Panem / a my geho Videm /
ku kteremuby krom něho nižadny giny pra-
wo a přistup neměl. b.)

2. Aby sme z kralowstj hřichůw do Kralow-
stwj geho milosti přenesenj gsauce c.) wtom
pod Krystem žijí a sřze wjru / sprawedlnosti
geho wčastnj byli / d.

3. Aby sme w newinnosti a w sprawedl-
nosti y w wžiwani statkůw Nebeských wůli
geho čínice a we wšsem ho nasledugjce / bez
přestani gemu slaužili. e.)

a.) Řim. VI. v. 1. Což tedy džeme? Zústanemeli
w hřichu / aby se milost rozhognila? Nikoli.

v. 15. Což pak: Hřessiti budeme / když neg-
sme pod Zafonem / ale pod milosti? Nikoli.

b.) Řim. XIV. v. 9. Na tot' zagisě Kryštus
y umřel y Zmrtwych wstal / y ožil / aby y
nad žiwými y mrtwými panoval. 1. Pt. II.
v. 14. On dal sebe sameho za nas / aby nas
wikaupil od wššj neprawosti / očistil samemu
lid aby byl geho wlastnj / horliwě nasledo-
wny dobrých Skutků.

- c.) Koloss. I. v. 14. Bůh vytrhl nás z moci temnosti a přenesl do kralowství mileho/ Syna swého/ w němž máme vykupení / s řeze krev geho/ totiž odpustění Hřichu.
- d.) 2. Kor. V. v. 21. Toho/ kterýž hřichu nepoznal za nás učinil hřichem/ abychom my učinění byli spravedlnosti Boží w něm. Conf. Rom. V. v. 17.
- e.) 1. Pet. 11. v. 24. Kryřtus Hřichy nasse na swém Těle sam w nešl na dřevo/ abychom hřichům Zemrauce spravedlnosti živi byli/ gehož Křanami vyzdraweni sme. 2. Kor. V. v. 15. 16. Tak saudíme / že poněwadž geden za wšsecky umřel / tedyť wššeckni zemřeli: Ale za wšsecky umřel / aby ti/ kteříž živi gsau / giž ne sami sobě živi byli / ale tomu/ kterýž umřel v Zmrtwých wstal za ně. Conf. Gal. 11. v. 19. 20. Tit. 2. v. 14. Luc. I. v. 74. 75. Roman. VI. v. 18.

To to vykupení k čemu nam lidem slauží?

1. k Srdečnému potěšení / gak w Životě / tak y w hodinu Smrti / poněwadž sme geho vykupení/ že On sam o nás se stara a za nás se vgima / aby sme k životu wěčnému zachováni a do Kralowství wěčné radosti přeneseni byli. a.)

2. k po-

2. ě potřebnemu napomenutj / aby sme pobožni byli / e. g. Wykupitele horliwě milowali / lařku / gařkož on nař milowal / ě bližnjmu profařowali. b.) K ěmuby sme byli tař draže wykaupeni / pilně rořwařowali / wdořařene řwobodě nepohnutedlně řtali / a wřce do řluřebnořři hřřcha / Diabla ic. ře neoddawali. c.

a.) Jan. X. v. 15. Duřř řwau pořladam za Dwce. v. 28. A gař řřwot wěĉny dawam gim a neřahynaut' na wěky / aniř gich řdo wřtrřhne ř Ruřy me. Řřm. V. v. 8. - 11. Dokauřet' Bůh lařky řwe řnam: Nebo řdřř sme řeřřtě hřřřřnjcy byli / Kryřtus wřĉel za nař. Řřm tedy wřce nyny / ořprawedlněnj řřauce řřwř řeho / řpařenj budeme řřře něho od hněwu: poněwadř bywřře Neprařtele / řmřřenj sme ř Bohem řřře řmřř řřna řeho: nad toř řmřřenj řřauce řpařenj budeme řřře řřwot řeho.

b.) 1. Jan. IV. v. 9. řeqv. Wtom Řřewena řeř řařřa Bōřř řnam / ře řřna řweho tobo řednorōzeneho pořřal Bůh na řwět / abyřchom řřwi byli řřře něho. Wtom řeř řařřa / ne / ře byřchom my Bōřa milowali / ale ře On milowal nař a pořřal řřna řweho Oběř řřitowanj za hřřchy nařře. Neřmřleg-

řřř

si / poněwadž Bůh nas tat milowal / y myš
mame gedni druhe milowati. v. 19. My
milugeme geg: Nebo On prwe milowal
nas.

c.) Gal. V. v. 1. Proto w swobodě / kterauž
Krystus nas oswobodil slugte / a nezapletegte
se zase w Gho služebnosti. v. 13. W swobo-
du powolani ste Bratři: toliko aby ste pod
zamyslem te swobody nepowolowali Tělu /
ale strže Lasku / posluhugte sobě wespolek. 1.
Kor. VI. v. 20. Kaupeni jste za mždu dra-
hau. Oslawugtež tedy Boha Tělem swym
y Duchem swym / kterežto wěcy Boží gsau.
1. Kor. VII. v. 23. Za drahau mždu kaupe-
ni jste / nebudtež služebnicy Lidstj.

§. 3.

O dwogim Stawu Krystowym.

Zustali P. Krystus wždy wgedno-
stegnem Stawu?

Nezustal: než dwogi Staw na něm máme
šetřiti; totiž: Staw Poníženi a Staw po-
wysšení.

Filip. 11. v. 5-12. To tedy čyťte při sobě / co y
při Krystu GEjissi: kterýž w spūsobu Bo-
žim gsa nepoložil sobě to za Laupež rovným
byti Bohu: ale sameho sebe zmačil / spū-
sob

spůsob služebníka přigaw/ podobny lidem v-
činěn / a w způsobu nalezen jako člověk po-
nižil se / poslušny byw až do smrti / a to do
Smrti kříže. Protož y Bůh powyšil ho
nadewše/ adal gemu Smeno nadkážde
Smeno/ aby we Smenu GEjše každé
koleno klekalo těch / kteříž gsau na Nebeswch/
a těch kteříž gsau na Zemi / y těch / kteříž
gsau pod Zemi: a každý Dávk / aby wo-
znamal / že GEjš Krystus gest w slawě
Boha Otce.

Co byl Staru Krystowy Poníženosti?

To widitedlné na Swětě obcowaní Kry-
stowo aneb přebýwání / w kterém se vplne-
bo vživání swe slawy / wyprazdnil / swůg Ži-
wot w mnohé mdlobě / w Bídě / a w Utrpení
strávil / a neglauběgi se ponížil / a to / ne gen/
aby nam příklad Pokory a trpělivosti zanechal/
než / aby nás také swau poníženosti / a poslu-
šnosti w takowém ponížení wykaupil / coby za-
gisté při wstawicném vplném vživání swe sla-
wy nebylo se stati mohlo.

Kolik gest Stupňůw teto poníženosti?

Podle wyznání Apostolského / Pět; to-
tíž / Početi a chude Narodení / Utrpení/
Ukřižování / Usmrcení a Pohřbení.

Kter

Ktery gest prwnj Stupeň?

Gcho Chudobne Narodeni/ že se / z gedne toho času vbohe a opowrżene Panny/ w Zymě/ bez obyčegneho zaopatrowanj/ w Chlewě mezy Howadky narodil / a hned při w kročení do to hoto Žiwota zgemil / gakw spůsob bude celeho žiwobiti geho. Vide Luc. l. v. 4.-7.

Proč se w tak welike Chudobě narodil?

1. Aby nas naučil/ že y my na Swětě ne máme sobě sěžiwati nužnyimi byti/ w bide žiti / a hned od své mladosti w poniznem Stawu zůstawati.

2. Aby dosvědčil/ že On Tělo nasse přiga- wšse a w tom se narodiwšse/ Bratrem naš- šym zůstal/ a nam prawu Synowstwj do- stal: k tomu / že šwym šwatym a chudo- bnyim narozenim nasse brššne a zle posvě- til a šwau chudobau nas obohatal.

2. Kor. VIII. v. 9. A to/ aby tež wnas duchow- nym spůsobem mohl se naroditi. Gal. IV. v. 4. seqv. 19. a každý y ten negubožegšj (nechudššj) z geho narození mohl se těšiti.

Ktery gest druhy Stupeň?

Gcho Strpenj / ktere se w mladem wě- ku při Obrizce a w utikanj do egypta zača- lo/ přes wšecet čas geho žiwota při wni o-
na-

nawanj Zúřadu trwalo / zwlast' w posle-
dních dnech pod Pontským Pilatem při ge-
ho přebolestném Vmučenj zběhlo.

(Pontský Pilat byl Člowěk Pohanšlý / ktereho
Claudius Tiberius Římský Cysar / za Wla-
dare Žúdske Země ustanowil / a škrze to Židy
w poslušne poslušnosti zadržeti chtěl y hledal.
Zento ač mnohonasobně Newinnost Krysto-
wu poznal a sam ho spočátku wymlaumal / wssak
že předce naposledy ktwili Židyw Zawistiwyh
na Smřt obawnaui ho odsaudil. Coby pak
Spasitel Krystus GEjše trpěl / to Hystorio o
geho Vmučenj obššrně wypsuge. A takowě
Vmučenj Bůh Dtec škrze Duchá Swateho
každého času od počátku swěta lidem zname-
nil. K tomu cwlilo onono prwnj zaslíbenj o
Semenu Žensšem / 1. Kn. Mogg. III. v. 15 to-
tíž / že Krystus Pan / kterš Dışablu Hlawu po-
třel a gemu wssectu moc proti wěćicym odgal /
opět od tohoto Hada až do smrti hryzen bude.
Oběti Stareho Zakona co gineho byli / nežš kry-
te kazanj o gedinke Řířowě Oběti Krysta /
Řířd. IX. Rauchem prwnjch Rodičůw z Ro-
žiček wćiněnym / Vmučenj Krystowo se zname-
nalo / 1. Kn. Mogg. III v. 21. odtud Zgew. S.
Jan. XIII. v. 8. doklada se / že Weranek Boží
od

od počatku Swěta zabít gest / totižto w Obě-
tech / ktere byli Obraz a Stijn na Krysta Be-
ranka Božjho / hřichy swěta nesauchyho / smě-
řugjey. Dawid Zalm. XXII. tak z gemně
Vmučení Krystowo wypisuge / gakoby se giž
za gebo času bylo stalo. Prodání Jozeffa 1. Kn.
Mogj. XXXVII. v. 28. Obětowanj Wel-
fonočnjho Beranka. 2. Kn. Mogj. XII. v. 5. 6.
Pozdwiženj Měděneho Hada / w 4. Kn. Mogj.
XXI. Jonaš w Rybě / Matt. XII. v. 14. 26.
glau podobne Obrazy.)

W kterem a podle ktereho Přirození
Krystus Pan trpěl?

Podle Lidsteho. a.) Nebo podle Božjho
gest nesmrtnedlny a trpěti nemohl. A wssak
to wssacko / co se o tomto Synu Člowěka do-
klada / opravdowě take Synu Božjmu wtle-
nemu / pro gednotu Osoby a osobne spogenj se
připisuge. b.) Nebo gako Božstwj nemohlo
samo trpěti / tak y same Člowěčenstwj ne-
bylo dostatečne k zablazenj hřichůw a k vpo-
togenj Božjho Hněwu. c.)

a.) Matt. XX. v. 28. Syn Člowěka ne-
přissel / aby gemu slauženo bylo / ale aby On
slaužil / a aby dal žiwot swůg mzdou na
wykaupenj za mnohe.

B b

Skut.

- b.) Skut. Apost. III. v. 15. Darce života za mordovali ste. I. Kor. II. v. 8. Pana Slawny vřetizovali.
- c.) Žalm. XLIX. v. 8. Žadny Bratra svého. c. p. 377.

Co Pan Krystus trpěl?

Wřecko co sine nashimi hřichy byli zařauzili/ negen/ že Život svůj w chudobě/ w hladu/ w žijni/ w potupě. 1c. strawil/ a.) Ale zvlaste 1. že dluh nashych hřichu/ kterýžto byl Základ wřeho utrpeni nasledugy cyho/ přigal. b. (2. že wřecko pohaněni na sebe wzal/ c.) e. g. dal se za falešneho Proroka/ Ruhače 1c. wyhlasyti/ d.) jako takoweho na ohatnau Smrt odsauditi/ e. 3. že rozličné bolesti na svem Těle při wázani/ bičowaní/ polickowaní 1c. na Dusi pak Druzu/ žalost a tropeni wystal. f. (

- a.) Eza. LIII. v. 5. Pokuta na něm leži/ aby sme my Pokog měli/ a Kanami geho sme vzdraveni.
- b.) Eza. LIII. v. 5. Hospodin uwalil na něj nepravosti wřecky nasse. 2. Kor. V. v. 21. Bůh toho/ kterýž hřichu nepoznal/ za nas věnil Hřichem.
- c.) Žalm. LXIX. v. 8. Pro tebe snasim pohaněni a stud přikryl twar mau. v. 02. 21.

Ty znass pobaněnj me a zahanbenj me/ potupu mau: před tebauc' glau wssjeknj Ne-
přatele mogj. Pohaněnj potřeło Srdece
me/ pročej sem byl w žalosti: očekawal sem
zdaliby kdo mne politowal/ ale żadneho ne-
bylo? Zdalizby někdo potěšiti chtěl/ ale ne-
dočkal sem? Eza. L. v. 6. Zěla swého na-
stawugi biacijm/ a žice swě rwaucym mne/
Zwarj swě nestrywam od pobaněnj a pla-
wanj. Esa. LIII. v. 2. 3. Neměl podobu
ani krasu/ widělit' sme geg/ ale nic nebylo
widěti toho/ pročychom ho žadostiwj byli.
Negpohrdaněgšj žagistě a negopowrže-
něgšj byl ž Lidj Muž bolesti/ a kterwj stu-
sł nemocy a byl tak potupeny/ že tward v-
krijwalj před nim: pročej sme ho za nic ne-
wajili.

d.) Matth. XII. v. 24. Joh. VIII. v. 48. Cap.
XVIII. v. 20. Luc. XXII.

e. f.) Nalezneš wcele Hystoryi o Krystowym
Umučěnj.

Ktere bylo negtěšši geho Wtrpenj?

To wnitřně/ ktere On ctyl na swě Duffi/
předně w Zahradě Oliwerstě/ kdž křwawu
Pot wydal/ a.) potom na ohawnem Kříži/
kdž wolal: Bože miľg/ proč so mne opustil?
b.) wten čas s Smrti wečnau w ohni Bo-
žho

Bb 2

žho

hjo hněwu pro hějch přigate walčil/ aby
nas od něho wyswobodil.

a.) Matt. XXVI. v. 37. seqv. Počal se rman-
titi a te sliw byti. Zedy dj gim: Smut-
nat' gest duffema až k Smrti. Luk. xxii.
v. 44. A gsa w bogi s Smrti horliwěgi se
modil; D učiněn gest Pot geho gako
krupěge křiwawe tekaucy na Zemi.

b.) Matt. XXVII. v. 46. A při hodině de-
wate/ Zwolal Gějš hlasem welikym/ řka:
Eli/ Eli/ Lamma Asabachtanj. t. g. Do-
že mŭg/ proč symne opustil? Pláč Jer. III.
v. 12. seqv. D wšickni kterjž tudyto gdetě!
pohleďte a wizte/ gestli bolest podobna bolesti
me kteráž gest mi učiněna: gať mne Zar-
mutkem naplnil Hospodin wden přchliwosti
hněwu swěho.

Proč toto wšsecko Pan Krystus trpěl?

Abj On swau swatau předrahau křwj a
swym newinnym Vmučenjm y Smrti/
mne zlořečeneho a zatraceneho cžlowěka wy-
kaupil/ z prostil a wyswobodil/ odewšech/
hějch w od wěčne Smrti a mocy Diabel-
ste. Slowem: Aby y winnu y Pokutu od
nas odwratil/ a.) naproti pak tomu Mi-
lost y sprawedlnost nam zaslaužil. b.)

Esa.

a.) Eza. XLIII. v. 24. Pracy sy mi spisobil
hřichy swymi / a obtizils mne nepravostmi
swymi. Ga / ga sam s blazugi přestaupenj
twa pro sebe / a na hřichy twe nespominam.
Esa. LIII v. 10. On položil duffi swau w
Dět za hřich 1c.

b.) Eza. LIII. v. 5. Razen na něho wložena/
abychom my měli pokog / a Kanámi geho sme
vzdravenj.

Wplož mi to gestě Zřetelněgi / gaťa gest
tato mzda Syna Božjho za nas slo-
žena a zaplacená?

Gest netoliko za wšecky hřichy přiroze-
ne / y skutečne obecna / ale y gať za winnu
tak y za pokutu dostatečna / nebo gináč byl-
by naš Krystus polowicatym Spasitelem / a
dilo nasseho wykaupenj / (kdyby On toliko za
winnu dosti učinil / my pak za Pokutu museli-
by sme sami dosti činiti /) byloby Krystu a nam
společně / což wšak cele Pismo ne nam / ale
gedine a vlastně samemu Krystu Panu
připisuje Esa. XLIII. v. 44. Cap. LXIII. 1.

[A coby to bylo za Hřěku kdyby Swětla
Wrchnost někomu winnu Zloděgstwj odpustila/
ale tak / aby předně pokutu podstaupil / t. g. sli-
bilaby ho za poctjweho člověka / a ne za Zlodě-
ge držeti / než tak / aby předce na Sřibenicy po-
kutu wystal?] Co

Ab 3

Co se nam před klada w Krysto-
wem Bírpeni?

1. Napomenutí; Aby sme hříchůw/ od kte-
rych nas swasitel Krystus wyswobodil / se wa-
rowali. a.) Slepěgi Krystowe poslušnosti y
ginowch ctnosti / nam ku příkladu zanechanych/
nasledowali / y wsselily Kříž bez reptanj na se-
be brali. b.)

2. Potěšení / že Bůh strze Krystowo Bír-
pení gest smjřen / a kdož my nětco trpíme / že to
není pokuta / [nebo ta od nas strz Krysta gest
odgata] ale gen Proba / mocy Krystoweho Bo-
mučení tak posvěcena / že nám slauží knasseho
Stareho Cizlowěka křizowánj / a kdalšímu při-
podobněn j Obrazu Paně. Eza. LIII. v. 5.
seqv. 1. Petr. II. v. 24.

a.) 1. Petr. IV. v. 1. 2. Poněwadž tedy Krystus
trpěl za nas na Těle/ y wy take tímž myssle-
ním oděni budte. Nebo ten / kdož trpí na
Těle/ přestawa od hřichu/ k tomu / aby již
wice nebyl tělesným Žadostem / ale Wůli
Boží w Těle žiw / po ten čas / což ho gestě
pozustawa.

b.) 1. Petr. II. v. 21. Krystus trpěl za nas/nam
pozustawiw příklad zc.

Kteru gest Zvěti Stupeň?

Břizjowa. ij/ že co Zločinec negohawně-
šim/

Njm v Rjmaninw spůsobem totiž Vkrjžo-
wanjm s hlazen gest.

Nebezpečinw w Wyznanj Aposstolskem tato
Slowa: trpěl a ukrjžowan gest/ kladau se.
Wprwnjm vřazuge se los Žiwota Křstos-
tweho / že On na Swětě trpěl od mladosti
sweho Narození/ muky bdy/ těžkosti/ to wsse
pro swe stwoření: wdruhým Slowjčku v-
řazuge se spůsob geho Smrti/ že ačkoliwěk
rozličné pokuty/ gať mezy Židy/ tať mezy
Pohany bywali nakladane Zločincum/ ga-
ťožto/ kamenowánj / spaleni/ stětj/ do Země
w kopanj ic. wssak Křstus tímto negow-
něssim s hlazen gest/ gehožto ohawnost y/s.
XXI. v. 23. Znamena se/ řdyž Bůh poru-
čil / aby powěšene na dřewě Tělo/ přes noc
nebylo na Dřewě nehawano; Nebo Zlo-
řečeny gest před Bohem powěšeny:

Proč pak Spasitel Křstus tímto spůsobem/
totíž vkrjžowanjm wphlazen gest?

1. Aby se předfigurowani mēděneho Ha-
dajna něm splnilo. a.) 2. Aby se nam Lidem
wyswobození od Zlořečenswí Zákona stalo. b.)
3. Aby se Křstus tímto ohawne Smrti spū-
sobem wjce bolesti a hamby přidalo.

a.) Jan. III. v. 14. 15. Gatož Mojžiš powy-

B b 4

fil

šil Hada na pausiti: takť musy powyssen
byti Syn člověka / aby každý kdož twěř w
něho / nezahynul / ale měl život wěčný.

b.) Kn. 5. Moggj XXI. v. 23. Šlořečený gest
před Bohem powěšeny. Gal. III. v. 13.
Wykaupil nas Krystus z Šlořečenstwj Za-
kona / učiněn byw pro nas Šlořečenstwjm.

K čemu nam slauzi Krystowo Vkrizowanj?

1. K potřebnému Napomenutj; (1.) aby
sme y my kterýkoli y ten neghanebněgšj / a neg-
bolestněgšj spůsob kříže wděčně přijímali a no-
soli. a. (2.) Aby sme našeho stareho Adama s
žadostmi ystawičně křizowali a světu vkrizowa-
nj žustali. b.)

2. K pronikawému potěšenj; že Pan
Krystus když sestal za nas Šlořečenstwjm / kříže
to od nas Šlořečenstwj odgal. c. Že mocý swe-
ho Kříže nam dal Spolu k vkrizowánj našeho
stareho Adama / d.) že nas tak k sobě táhne a
s sebou powysšuge. e.)

a.) Matt. XVI. v. 24.) Echceli kdo za mnou
přijiti / zapřij sebe sam a wezmi kříž svůj a
nasledugž mne.

b.) Kterž g'au Krystowi Tělo swe křizugj swa-
sněmi y s žadostmi. Gal. V. v. 24. Cap.
VI. v. 14. Odstup to odemně / abych se chlu-
bil /

chlubil/ gedine w křiži Pana nasseho G. Eji-
sse Kryssta/ skrze něhož gest mi Swět vkrizjo-
wan a ga Swětu

c.) Gal. III. v. 13. p. 31.

d.) Rim. VI. v. 6. seqv. Wime/ že Starý
člowěk náš snjm spolu vkrizjowan gest/ aby
bylo umrtweno Tělo hřicha/ abychom giž
potom neslaužili hřichu.

e.) Job. XII. v. 32. 33. Ga budulic' porwysšen
od Země/ wssedky potahnu k sobě. To pak
powěděl Znamenage/ kterauby Smrti měl
vmřjiti.

Který gest Čtworthy Stupeň Kry-
stowy Ponizenosti?

Geho Smrt opravdiwa a dobrowola-
na/ a.) w ktere On Duffi swau Otcey Ne-
beskemu poručil/ a opravdiwě z Těla swě-
ho wypustil/ b.) a tak y za pokutu Smrti
tělesne a časne dosti učinil. c.)

a.) Joh. X. v. 18. Nizadny Duffi mau nebe-
ře odemne/ ale ga pokladam, gi sam od sebe:
mam moc položiti gi/ a mam moc zase wzy-
ti gi.

b.) Matt. XXVII. v. 50. Gejzš pak zwolal
hlasem welikym/ a wipustil Duffi. Marc.
XV. v. 33.

Łuk. XXIII. v. 48. A zwolaw Gejzš hlasem
we-

welikym/ řekl: w Kuce twe poraučím Du-
cha swého / a to powědew umřel. Jan. XIX.
v. 30.

c.) 1. Kn. Mogg. 11. v. 17. W kterýbykoli den
zněho gedl/ Smrti umřeš. Maudr. 11. v.
24. Zawisti Diabelstau přisla Smrt na swět.
Rim. VI. v. 13. Odplata za hřích gest Smrt.

Galy tedy Džitek máme z Krystowy
Smrti?

1. Napomenutj: Aby sme hřichům každo-
denně zmirali/ a poněwadž Pan Krystus za
ně umřel/ aby sme se Smrti nelekali/ než to
swjdy rozważowali/ a s S. Pawlem Ap. řka-
li: Krystus gest můj Žiwot/ a umřeti gest Žy-
můj. Filip. 111. v. 21.

2. Potěffenj/ že Krystus nas strze Smrt
swau s Bohem smjřil. a.) Moc Diablu v
Smrti odgawšse/ b.) nam Žiwot nawratil. c.)
Smrt Wěricy ch poswětil. d.) a w Sen libez-
ny proměnil/ e.) a/ aby sme y w Smrti geho-
wlastnj byli/ spůsobil. f.)

a.) Koloss. I. v. 21. 22. Nynj již was smjřil
Želem swym strze Smrt/ aby was posta-
wil swate a neposkwrněne a bezauhony před
obličejem swym. Rim. V. v. 10. Poněwadž
bywšse Neprátele smjřenj gsme s Bohem

strze

- skrže Smrt Syna geho / nad toč smjrenj
glaue / spaſenj budeme skrže Žiwot geho.
- b. c.) 2. Tym. I. v. 10. Kteryž odgal moc
Smrti / Žiwot pač na Swětlo wywedl y
nesmrtnost skrz Ewangeliū.
- d.) Rjzd. 11. v. 10. seqv. Krystus G Ejiš ic.
z milosti Boži za wſſecky okuſol Smrt.
Gluffelot' zagistě na toho / pro kterebož gest
wſſecko / a skrže kterebož gest wſſecko / aby
mnohe Syny k slawě přiweda Wudce spa-
ſenj gegich skrz wtrpenj poſiwětil.
- e.) Vide Matth. I. v. 24. Joh. XI. v. 11.
Aēt. VII. v. ult.
- f.) Rjm XIV. v. 7. seqv. Žadno zagistě z naſ
nenj ſam ſobě žiw a žadny ſam ſobě neumj-
ra. Nebo budže ſme žiwi / Panu žiwi gſme /
budže mřeme / Panu umjrame. A tak bud-
že umjrame / Paně gſme. Na toč' zagistě
Krystus y umřel / y Smrtiwyh wſtal / y ožih /
aby nad žiwyh y nad mrtiwyh panowal.

Ktery gest Patn a poſlednj Stupeň?

Pohřbenj / že Tělo geho w Zahradě do
Hrobu noweho gest wložene / w tom až do
třetjho dne leželo / poruſſenj žadne newzalo /
a tak Žgowně ſe znati dalo že w prawdě
mrtiwe bylo.

Gaz

Saky máme Vjíteľ z Krystoweho
Pohřbenj?

1. Napomenutj/ aby sme duchowni Po-
hřeb vždy před očim a drželi/ a hřebch skrz Kry-
sta zakopane/ opět newykopawali/ ani jim
stažili.

2. Potěšeni/ že Pan Krystus sbladil neb za-
hrabal naše nepravosti/ hroby naše posvětil/
consequenter, nemáme se gich bati ani lekatj.

Který gest Staw Krystowy Powysšenosti?

Gest slawne po Vmučenj a Smrti do
Slawy/ kterauž hned od swého narození
měl/ wstaupenj a vplne vživānj.

Kolik gest Stupānů geho Powysšenosti?

Podle wyznanj Apōstolskeho/ tež Pět: to-
tj/ s Staupenj do Pekla/ z mrtwych wsta-
nj/ w staupenj na Nebesa/ Sedēnj na Pra-
wicy Boha Otce/ a slawne s Saudu na-
wračenj.

Který gest prwnj Stupen?

Geho do Pekla s staupenj.

Co se tuto znamena slovíčkem Peklo?

Neznamena se/ 1. Sama aneb Hrob/ do
kterehož mrtwa Těla bywagi skladana/ a.)
Ani 2. Pekelne s sauzenj/ pokusenj a nesne
sytelne hněwu Božího okusenj/ b.) Ale
3. Staw bjony a misto Zatraceníw. c.)

W tom.

- a.) W tomto smyslu Jacob Patriarcha slovič-
to Scheol, 1. Kn. Moci. XXXVII. v. 25.
a Cap. XLII. v. 38. vživa. A takto někte-
řu Krystowo do Pekla s staupenij wyklada-
gi žeby nic nebylo / něž geho do Hrobu po-
chowánij / nerozwožugjee / žeby to byla zby-
tečna mnoho mluwnost wtať summoniem
wyznánij ějcy gednauť / wmrěť v pohřben-
gest / a opěťowati zase s staupil do Pekla/
gest to: pohřben|gest.
- a.) A te mnozy v na swětě ofussugi. Na to
žaluge/ Dawid/ totiž na Prowazy Pekelne.
Žalm. CXVI. v. 3. a Žalm. LXXXVI.
v. 13. že dussj geho wytrhl Hospodin z gamy
hluboče. A takto v Krystus po wyssecken čas
sweho ponizenj zwlasseť wčas sweho Wmuče-
nj a Smrti/ prawe Pekelne s sauženj/ boř-
te bolesti/ hněw Božj / Zakona Glořečenstwj
na dussj v na Tělo snest / Žalm. XVI. v. 10.
a Žalm. XVIII. v. 6. Er, ne teprw po
Smrti / Nebo Tělo w Hrobě odpočiwalo/
dusse w Kufauch Božjch.
- c.) Tak vživa toto Slewíčko Krystus v Mat-
tausse X. v. 28. v Łuf. XVI. v. 23. A do
tohoto mista a bydla opravditiwě a skutečně
cely Krystus Bůh a Słowěť podle Dusse v
Těla (gako wyznawa Formula Concor-
diae

diax) w okamženi swého Smrtwych wstani
s staupil.

Proč Pan Krystus do Pella s staupil?

Ne aby tu něco trpěl nebo giž wsecko
dokonano bylo a On Dussi swau poručil.
Alle gine přičiny: 1. Strany sebe sameho/aby
naplnil wsecko rc. a. 2. Strany Pobožnych/
aby se geho Zaslubau dokonalau těšili. b.)
3. Strany Diablu/ aby ho mocneho Wítěze
byti poznali. c.) 4. z Strany Zatracených/
aby/ kterymby Zaslíbeným Messiassem/ k swe-
mu Zatracení pohrdli/ widěti mohli.

a.) Efez. iV. v. 9. To/ že wstaupil/ co gest/ ge-
dine že s staupil negyřw do negnižších stran
Země rc. Ten pak kterýž sstaupil/ Dne gest/
kterýž y wstaupil wysoko/ aby naplnil wse-
cko.

b.) Dseæ XIII v. 14. Zruky Pella wyplatim
ge/ od Smrti wykaujim ge. Budu z Hau-
beem twym o Smrti/ budu nakáženjm
twym o Pello.

c.) 1. Pet. III. v. 19. 20. Skrze něhož (Ducha)
y tēm kterýž gsau w Zalaři Duchum přissed/
kázal / rc. (Nesstaupil teda pro to / aby On
odsud wywedl gate Adama Otce y gine swa-
te / gafo Maljři te smělosti se dopaussěgi/ že
ma-

malugi Krysta s Praporcem/ k Romirečce
Patriarchii před Peklem gdaucyho/ a odtud
negpru Adama sšedivau Bradau ozdobene-
ho/ potom ginych Patriarchii wywazegjcy-
ho. Zakowychto hrubych a tělesnych my-
šlenek nemame sobě tu strogiti. Nebo De-
cove swatj/ mocj zasluhy Beranka od po-
čátku Swěta zabiteho/ Zgew. S. Jan. xiii.
v. 8. byli wykaupenj/ protož nepřisli do
Pekla/ ale gegich dusse do Kufau Božich se
dostali. Maudr. III. v. i. Odtud Krystus
Pan před swym/ do Pekel s staupenjm powě-
děl k saduceim/ žeby Abraham/ Džak/ Da-
kob/ před Bohem žiwibyli/ Matt. 22. 22. &c.

Co teda swym do Pekla s staupen-
jím Zostal?

Peklo stazyl/ ne tak/ aby ho wice pro
newěřjch nebylo/ ale aby wěřjcm audium
geho škoditi nemohlo.

I. Kor. xv. v. 45. ic. Poblčna gest Smrt w
wítězstwj. Kde gest o Smrti Dšen twiig? Kde
gest Peklo wítězstwj tve? Dšen pak Smrtj
gesti' hřich: a moc hřicha gest Zakon. Ale
Bobu dška/ kterjž dal nam wítězstwj šrže
Pana nasseho JEzu Krysta.

Ktero gest druhy Stupeň?

Slawne z mrtwych w stanj.

Dpra.

Opráwdowělj Pan Krystus Zmr-
tвых wstal?

Opráwdowě / podle Proroctwi Dawi-
dowebo. a.) a Smědectwí Angelskeho / b.)
Žoldnyšskeho. c.) Ženskeho / d.) y gíných
pobožných Osob. e.)

a.) Žalm. xvi. v. 10. Nenecháš dusse me w
Hrobě.

b.) Mar. xvi. v. 6. Nebogte se. Gějše bles-
date Nazaretskeho toho wkrizowaneho / wstal
gest / neníť ho tu.

c.) Vide Matth. xxviii. v. 11. d.) Johan.
xx. v. 11. seqv. e.) i. Cor. xv. 5. seqvent.

Kdy Pan Krystus Zmrtwych wstal?

Třetího dne po swém / wkrizowani a Smr-
ti / podle počtu Židowskeho a.) a předfigu-
rowaní Jonasse / b.

a.) Tito dny swe od Zapadu slunce počínali.
Gij w Pátek přikonce dne který se w Čtwr-
tek byl začal / na Kříži vmřel: w Sobotu /
ktera se w Pátek večer / začala / w Hrobě le-
žel; w třetí den genž byl po Sobotě / na w-
swjete Zmrtwych wstal. Třetího tedy dne wstal
ne wyplněného / než začateho.

Či mocz Pan Krystus wstal?

Swau wlasnj. O Dce Nebestem swc
wy-

wyprawunge se a.) že On ho wiskřysyl: wšsal/
poněwadž Otce a Krysta Pana moc gedna
nerozdlna moc gest/ y sam sebe wzkřysyl/ a.)
a tim došwěděl/ že gest Syn Boží/ c.) a že
On nad Smrti/ Hřichem ic. wítězil. d.)

a.) Řim. VI. v. 4. Krystus gest wzkřislený skř
Slawu Otce. Skutk. Apostl. 11. v. 24. Ge-
jisse Bůh wzkřysyl/ z prostim boleſti Smr-
ti/ gaťoť nebylo moźne gemu držanu byti
od ic.

b.) Jan. 11. v. 29. Zruſſte Chram tento/ a we
třech dnech wzdělam geg zase/ (mluwil On
o Chramu Těla ſweho)

c.) Řim. v. 4. On/ toťiž Ježíš Krystus Pan
naš prokazan gest byti Synem Božím
moeň/ podle Duchy poſwěcení/ ſkrze Zmr-
tíwň wſtání/ (sam zagistě člowěk paubý
nemůž sam sebe w ſkřysoti.)

d.) Eoby se nebylo ſtalo/ Eoby byl od Smrti
wbrobě zadřžan/ ne On nad Smrti/ ale nad
ním bylaby ſwítězyla/ a tať weble Zawřeký
Swateho Pawla/ 1. Kor. XV. v. 17. bylaby
čom geſtě wbrjſſich/ a tať y tſkřerjž jeſnu-
li w Krystu/ zabynuli.

Gal Pan Krystus Zmrtíwň wſtal?

Zawřeným Hrobem. V Swat. Mat.

Ec

XXVIII.

XXVIII. v. 2. sye doklada se / že Angel s Rebe-
Ramen od dweři Hrobowych odwalil / ale ne-
aby Krystus mohl z něho wygiti / než aby že-
nam / že giž Zmrtvych wstal / mohl ukazati.

W kterem a w galem Těle Pan Kry-
stus wstal?

W tom samem ktere se z Marje Pan-
ny narodilo / ktere trpělo a vtrácelo a.) toli-
ko že nowými gakowostmi e. g. nesmrteč-
nosti / b.) rychlosti a subtylnosti c.) gest ob-
darowane.

a.) Jan. XX. v. 27. Řekl Tomassowi: Wlo-
žvž puřt swúg sem a wíř Kuce me / a wstabi-
ruřu swau a to puřt' to Wol mŭg. Ľuf. XXIV
v. 39. Wířte Kuce me y Nohy me / ga ža-
giste sem ten / dotykęte se mne a wířte: Ne-
bo Duch Těla a Kosti nema / gako mne wí-
řte.

b.) Ľim. VI. v. 9. Krystus wstau Zmrtvych /
giž wice neumřa / Smřt nad nřm giž wice
nepanuge. Zgen. S. Jan. I. v. 28. Byl sem
mřtaw a ay žiw sem na wěky wěku. Ľmam
člęce Pekla y Smřti.

c.) Ľuf. XXIV. v. 31. Y ořewěřnj gřau oči
gegich a poznali ho / On pař odneř se od
nich. v. 36. 37. Ľ řwž oni o tom rozmľau-
řwali / postawil se Seřiř v prořřed nich a
řekl gim: Pokog wam.

Halleska!

**Gale mam potěšení z Křesťowského
Zmrtvých wstání?**

**Poněwadž Smrt nemohla ho držeti/
mužeme odtud vgištění a ubezpečení býti/ 1. Že
dokonale od Hřebtu zc. vykoupení w Křesťu
máme/ c.) Že z geho Žiwota nowau spo-
lu duchowního Žiwota v jiwé naděge w Křesťu
přijímáme. b.) 3. Že mochn geho Zmrtvých
wstání v myš blahoslawensiwj wěčnemu
wstáname a přigdeme. c.)**

a.) Řim. IV. v. 25. Křesťus wstal zmrtvých
pro Ospravedlnění naše.

b.) 1. Pet. I. v. 3. Požebnany Bůh a Otec P.
našeho Ježíše Křesťu/ kterýž podle mno-
heho milosrdenstiwj swého znouu splodil nás
wnaděgi žiwau/ škrze wzkříšení Ježíše
Zmrtvých. Efes. II. v. 5. 6. Bůh v nás/
když sme mrtwi byli wchrístich/ obžiwil spo-
lu s Křesťem (gehož milosti spasení gste) a
spolu snim w křístu v posadil na Nebesych
w Křesťu Ježíše.

c.) 1. Kor. XV. v. 21. seqv. Poněwadž škrze
člowěka Smrti/ škrze člowěka v wzkříšení
Zmrtvých. Nebo gakož w Adamowi wšše-
ckni umjragi; tak v škrze Křesťu wššeckni
obžiweni budau. 2. Kor. IV. v. 14. Wdme/
Ec 2

to z Hůru wzat gest / a widitedlně z mįsta
namįsto až do Oblaku wstaupil / ano nezustal
w Oblaku h / ale prolomil wśsecky Nebesa a
na Prawicy Boží se posadil.

(Toto wypp'anj tak mezy sebau Scribentowe
podělili / že geden druhemu gakoby Ruky po-
dawal. S. Marek w kap. XVI. v. 19. Sku-
tek toliko samy wyppisuge bez doložení mįst /
času zc. S. Lukáš / to poněkud wynahradil /
když w kap. XXV. a Skutk. Apost. I. do-
čiada / že ač Pan Krystus škrz swe wzkříšennį
dostal Želo nesmrtdlně a oslawene zc. wśak
předce za 40. dnį pro mđlobu Wědlnįku /
tak se gim vřazowal / gakoby předce tak gako
před tím časnym y přirozenym Žiwotem
žiw byl: dal se gim widěti / slyšeti / makati
zc. Žatim / po 40. dnech / když wśsecko / co
bylo potřebne / dokonal / wywědł Wědlnįko
swe na Horu Oliwetřkau / mezy Geruzale-
mem a Bethanii ležicy / tu gim požehnal a
s nimi se rozřehnal.)

Kdo tedy w z Hůru wzat gest?

Pan Krystus in concreto Naturę, t. g. 90.
Bůh - Čłowěk a Čłowěk - Bůh / Boží a
Marne Syn / podle přirození Lidřeho / a tak
w přirozenem a widitedlnem Žele swem.

Ec 3

Mar.

Mar. XVI. v. 19. Když pať gim odmluwił
 Pan/wzhůru wzał gest. Łuk. XXIV. v. 15.
 Y stalo se/když gim žebnal/odebral se od nich
 ašel wzhůru do Nebe. Skutk. Apost. I.
 v. 9. A tať powěděw/ani nato bledj/wzhů-
 ru wzdwižen gest.

Odkahy Pan Krystus wzał gest?

Oegen passivě od swěho Nebeskeho Ot-
 ce / ale y activě od sameho sebe / t. g. vlastni
 swau mocy (ne cizy / gako Enoch a Eliáš)
 strz osobne z gednocenyho spogenj přigatau
 sebe wzdwihl.

Jan. XX. v. 17. Wstupugi k Otcy memu
 k Bohu memu a k Bohu wassemu. Na to
 cылil Pan Krystus když / Łuk. 19. řekl: Słowěť
 geden Kodu znameniteho odšel do daleke
 Kraginy / aby přigal Kralowstwj a zase se
 nawratil. A ať na dwogim Waze wzd-
 wihl se do Nebes / totij na Oblacch na Cher-
 rubinych / co newiditelnem / towsak nestalo se
 to z potřeby / než z dobre geho Wule a Obla-
 ch y Cherubiny / nebyli gen toliko Znameni
 patrne newymluwne Mocj a Slawy.

Sať Pan Krystus wzał gest / a nebo
 wstaupil?

Ne wtom spůsobu a smyslu / gakoby se od
 očí

oči svých Bědlných gen odnest a Zmizel/ ga-
to před očima Emauntských/ Luk. XXIV. v. 31.
aneb y před tím. Jan. VIII. v. 59. Ale wtom
Smyslu/ že wstaupil 1. Oprawdiwě/ t. g.
s ticha se pohyboval/ z místa nižšího nawyšší/
gako ze stupínu gednobo na druhý pokračoval.
Wstaupil On 2. Widiteloně/ t. g. pilně za nim
gdaucym Bědlným hleděli gak daleko mohli/ až
do Oblaku který ho wzal a od Dci gegich tak
vkrýl/ že odtud widitedlně obcowání Krystus
gim odgal/ a wnewiditedlnau přítomnost pro-
měnil. 3. Slawně/ t. g. Triumff wswem w
staupení držel a dosvědčil/ coby On za vkrut-
ných Neprateli wboji Smrti své porazil a
krže své wječne Zmrtvých wstání za Kralow-
ství nadobyl.

Žalm. LXVII. v. 6. Wstaupil gest Bůh s
traubením/ Hospodin se zwukem Trauby.
Žalm. LXVIII. v. 6. Wozím Božích gest
dwatceti tisycem/ mnoho tisycem Angelům:
Pan pak mezw nimi gako na Synai w Swa-
tyni přebýwa. Wstaupil sy nawyšosti/ gate
sy wedl wězně 2c. Co Pawel Apostol o Kry-
stu Efez. IV. v. 10. II. wylada.

Kam Spasitel Krystus wstaupil?
Do Nebe.

Ktere gest to Nebe?

Nenj Nebe 1. Strz podobenskiw / totis
Nebe milosti Bozke / genz gest Cyrkeu zde na
swete bogugicy. Ani 2. to Wyditedne a
modre Nebe / kterem gest Powetci a spa-
trugi se brozne a strassliwe Oblaky. 4. Kn.
Mogz. XXVIII. v. 23. Ani 3. to Hwez-
dnate / na kterem widime twe dne slunce / w no-
cy pak Mesyc a Hwezdy / 1. Kn. Mogz. XV.
v. 5. Ani 4. nad timto Hwezdnotom Nebe
prostranne / k Angelskemu a Wswolenych swa-
tych Obydji od lidi nekterych wymyslene. Ale
gest Nebe Blahoslawenych / kterym On gest
widitedne prikromny. a.) a Nebe geho we-
sebnosti / a Triu Bozi k jadnemu mystu ne-
prikromany. b.)

a.) Jan. XIV. v. 2. 3. Wdomu Dce meho
Pribytowe mnozy gsau; Byt' nebylo tak /
powedel bych wam. Gduť abych mam pri-
prawil misto / zase prikdu a poberu was k so-
be samemu / aby ste / kde sem ga / v wy byli.

b.) Efez. IV. v. 10. Ten pak / kteryz sstaupil /
ont' gest / kteryz v wysoko wstaupil nadew-
secka Nebesa / aby naplnil wsecko.

Pri tomto wstaupeni kdo byl prikromny?

1. Swaty Angele. Zi s Krystem Triumff
drze

drželi/ a gebo do wěčného Nebeskeho Kralowstwj
sprowazeli. Skutk. Apost. I. v. 10.

2. Starj Patriarchowe / kterj s Krystem
wstali a w swatem Měste se wklazali. Matt.
XXVII. (To prawdě podobne gest.)

2. Diablowe. Těchto řwauucych/ swazanych
a Metezum mrahot odanych/ mezy Nebem a
Zemi k polutě wěčne dne saudneho zanechal.

2. Pet. II. v. 4.

Ztohoto mezy Nebem a Zemi držaneho
Triumfu co nasledowalo?

Nebesnych Příbytků / ktere pro břich byli
zawřene/ otewřeni/ a wšech duchowních Ne-
přátelských břicha/ Smrti/ Diabla/ Pekla/
přemoženi/ a swazani/ že již Křesťanům ne-
mohau podle swe vůle škoditi/ ale raději ge-
gich Wěznové musěgi byti.

Sake mame Potěšení z Krystoweho
do Nebes wstaupeni?

Ne gen to / že nas někdy k sobě wezme/ a
odtud tam přenesě / a.) Ale že y nyní w Nebi

1. Nas zastawa a za nas v Otce swého
se přimlouvá / b.)

2. s Nebe dary swe a Ducha Swateho
na nas zeshlá. c.)

3. Kralowstwj swe na Zemi gestě wzde-
lawa. d.

a.) Efez.

- a.) Efez. 11. v. 6. On nas spolu snim wzkře-
sol y posadil na Nebesych w Krystu We-
šiši. Jan. XII. v. 26. Slaužili mi kdo/nas
sleduž mne/ a kdež gsem ga/ tuť muij slu-
žebník bude. A buďeli mne kdo slaužiti / po-
cti' ho Dtec.
- b.) Křžd. VII. v. 24. 25. GEjšš ponewadž zu-
stawa na wěky/ wěčne ma Knežstw. A pro-
sož y wždycky spasiti muže ty/ kterij přistu-
pugi škrze něho k Bohu/ a wždycky gsa žiw
Droduge žaně. Confer. Hebr. IX. v. 24.
Rom. VIII. v. 34.
- c.) Žalm. LXVIII. v. 19. Wžal sy dary pro
židj. Co Pawel k Efez. IV. v. 8. wyswět-
luge: Wstaupiw na wysost gate wědł wězně
a dal dary lidem. Jan. XVI. v. 7. Neo-
degduliť Wěšitel nepřigde křam. A pak-
liť odegdu / possliho křam. Luk. XXIV.
v. 49. Ga possli zaslíbenj Dce swěho na
was. Wy pak čekegte w Měšě Geruzale-
mě/ dokudž nebudete oblečenj mocy zwysosti.
Skueť. Apost. 11. v. 33. Prawicy Boží gsa
Zwysšen a wzaw zaslíbenj Ducha Swateho
od Dce/ wylil to/ což wy nynj widite a sly-
šite.
- d.) Efez. IV. v. 8. A On dal nětkere zagisť
Apostoly/ nětkere pak Proroky/ gine pak
Ewang

Ewangelisty/ gine pač Pastýře a Učitele:
pro sporádání Swatých k dílu služebnosti/
pro wzdělaní Těla Kryštowa.

Gale máme odtud napomenutí?

Poněwadž Hlawu naši a Měšťianstwj
máme na Nebi/ a wšak náš Žiwot není
jen cesta k Nebi: Nemáme po Zemském
Žboží dychtiti/ než toliko o Nebeske se stara-
ti/ a abychom tam přišli k Panu swemu/
žabati.

Filip. 111. v. 20. Měsse obcowaný gest w Nebe-
sých/ odkudž y Spasitele Učisse Krysta
očekawame. Koloss. 111. v. 1-4. Powstali-
li ste s Krystem/ wšechních wěcy hledegte/ kdež
Krystus na Prawicy Boží sedí. O wšechních
wěcy pečugte/ ne o Zemské. Filip. 1. v. 23.
Žadost mám vmějti s Krystem byti. 2. Kor.
V. v. 8. Dausanliwet' myslí gme a oblibu-
geme raděgi wngiti z Těla a přigiti k Panu.

Který gest Čtvrtý stupeň Kry-
štoweho porowšfení?

Seho na Prawicy Otce posadění.

Co se tuto rozumí šře Prawic?

Nerozumí se negafa tělesná zewnitř-
ní Prawice / neb Trůn/ gako/ kdýž něk-
dy Syn sedí při Otci swem na Prawicy:
Ne-

Nebo Bůh/ gakožto Duch/ nema žádných tě-
lesných audu atak ani Kůkau: Než/ rozumí se
Moc Boží věčná/ všemohoucí w všudy
přítomná / a Trun Člowěčenství Krysto-
weho nadevšecky Truny Kralowste y An-
gelske wywysšeny. Žalm. CXVIII. v. 15.
Prawice Hospodinowa dokazala Sply/ Pra-
vice Hospodinowa wywysšila se. Žalm. LXXVII.
v. 11. Věnit' proměnu Prawice Negwysšeho.

Co tedy znamena tuto seděti?

Best moci spogenj osobneho a wywysšeni
slawneho nadevšim panowat. 1. Kor. XV.
v. 25. všecko naplniti/ Efez. IV. v. 10. do
slawy a Panství swého Kralowství se po-
saditi/ to mo y a slyau swau řiditi/ Dan.
VII. v. 14. a to tak spravowati/ je/ gak da-
leko Boží stolice/ t. g. Prawice Boha Všem.
se wstahuje/ tak dalece Krystus y podle
swého člowěčenství na Nebi y na Zemi pa-
nuje.

Podle kterého Přirození P. Krystus/ na
Prawicy Otce se posadil?

Podle toho/ podle kterého trpěl/ umřel/
Zmrtvých wstal a do Nebe w štaupil: Gfž
to všecko stalo se podle Lidského přirození/
Er. y podle toho se na Prawicy Boží po-
sa-

sa

sadil. Er. y podle toho nyni s swym Otcem
 Nebesky m nadewsseni panuge / zwlasst
 Cyrkei swau zdrzuge / spravuge a obra-
 nuge. Tak vci Pawel Apost. Efez. I. v. 19.
 seqv. Wěrjme podle působeni mocnosti geho:
 kterej dokazal na Křistu wšeršy geg Zmr-
 twych a posadil na Prawici swe na Nebe-
 sych wysoce nadewssecko Kniazstwu y Mocnosti
 y Mocy / Panstwu y nad každé gmeno / kterej
 se gmnenuge netoliko w wěku tomto / ale w wbu-
 daucym. A wssecko poddal pod nohy geho / a
 geg dal Hlawu nadewssecko Cyrkei / kteraj
 gest Tělo geho a plnost wssecko we wšem napl-
 nujiccho.

Wylož mi to poněkud Štetedněji?

Žadny z Lidj není tak wtipny a mluwny/
 aby toto welike Zagemstwj mohł aneb Rozu-
 mem pochopiti / a nebo y Dazpkem wymluwi-
 ti / protož / geu to doložim / co Duch Boží nam
 w Písmě S. Zgawiti račil / totiž / že JEJŠ
 wednech sweho na světě přebýwanj až do smrti
 swe neukazowal / a.) tu Moc a Hlawu / kterau
 měl hned od wěčnosti podle Božstwj / b.) podle
 pak Člowněčenstwj hned od sweho početi a na-
 rození. c.) Ale při swem do Nebes wstaupenj
 wšel do wplneho wžíwánj sweho Majestatu /

414 O Staru Potvorenosti Krystowy.

do wšsemohaucyho / wšsudy přitomneho a ne
přemoženého wšsedy twěcy řízení / wten čas stal
se Panem y Panugicym skutečně nad wšselikym
tohoto swěta stwořenjm. d.) Krátce: Krystus
Wějš / podle swěho Božstwí / na Prawicy
Otcy sedj od wěčnosti / gažžto gedne Bytnosti a
slawy snim: Ano y podle Čilowěčenstwí / gaž
nadle Slowo stalo se Žělo / prawdiwě na Pra-
wicy Otcy posazen gest: ale wšsak podle žge-
wenj a Oslawenj tu te přiw na Prawley
Boží seděm se mu připsuge / fdyž Žiwotwých
wštal a na Nebesa wštaupl.

Vide a.) Phil. II. v. 5. seqv.

b.) Joh. XVII. v. 5. c.) Colof. II. v. 9.

d.) Ephes. I. v. 19. Hebr. I. v. 3. & &.

Gale nam obdud pozbazo Potěšenj?

1. Že nad Nepřatelj swěho Kralowstwí
panuje. a.)

2. Že wšsecko / co nam w staty swě poníže-
nosti zaslaužil / s Trůnu / swě slawy dawá a se-
spá. b.)

3. Že z mocy takowe Slawy oprawdiwě
nam aest přitomny wšsudy y po wšse časy. c

4. Že On wšsedy Wěřejcy na swuig Trůn
pomysl. d.)

a.) Žalm. CX. v. 1. 2. Řekl Pán Pánu me-
mu: Sed na Prawicy me / dokudj nepo-

ložími nepřátel tvojch zapodnože nob tvojch:
Verlu mocnosti tve wysle Hospodin ze Svo-
na řka: Panug vprosřed nepřátel tvojch.

b.) Skutk. Apost. 11. v. 23. Prawicy Boží
gsa z wysšen a wzaw zaslíbení Ducha Swat.
od Otce/ wyslil to/ co nyní wydate a slyšte.

c.) Eze. 14. v. 10. Matt. XXVIII. v. 20.
Aly ga swami gsem po wsecky dny/ až do sko-
nání swěta.

d.) Zger. 111. v. 21. Kdož switězyl/ dam gemu
seděti s sebau na Trůnu swem/ gako y ga/
switězyl sem a sedim s Otcem na Trůnu
geho.

Gake wame odtud Napomenutj?

Aby sine na slawne Křesťa Pana kralo-
wani vždy pomněli/ w přítomnosti: geho nic
žleho nečinili/ alym činením ho nehněwali/
wždy to rozmazovali/ že On wweče pomstí
na ty/ kteří w geho Kralowství nechťeji
byti gemu poslušni

Žalm. 11 v. 10. leqv. Kralowse nyní srozumě-
te/ wyučte se Soudcowe Zemští: Služ-
te Hospodinu wbozni/ a weselte se s těse-
ním: Lybgeťte Syna geho/ aby se nerozhně-
wal/ a zbynuliby sie na cestě/ gakžby se gen
malo zapalil hněw geho. Blahoslawenij wsi-
ekni kteříž daufaji w něho. Kře-

Který gest Paty a poslední Stupeň?
Slavně k Saudu poslednímu Navra-
cenj.

Wěřisti že žiště se žane?

O wšsem wěřim. Nebo sam Bůh vložil
Den / w kteremž souditi bude wšsekten Svět
w spravedlnosti strže toho Muže / kterehož kř-
tu wyslawil. Skut. Apost. XVII. v. 31.

Kdy se to žane?

Wden poslední a při koncy tohoto Stw-
ta / ač Rok / Měsíc / den a Hodinu / žádný ne-
zna. Marc. XII. v. 32. Ale o tom dni a
hodině žádný newi / ani Angele / kteří gsati
w Nebesych / ani Syn / gedine Otec.

Kdy / odkud / a gať k Saudu přigde?

Křisťus podle swého Člowěčenstwj a.)
s Nebe / b.) wyditedlně / c.) aslawně y mo-
cně. d.)

a.) Jan. V. 27. Otec dal Synu Moc Saud-
činiti / proto / že Syn Člowěka gest.

b.) Jilip. III. v. 20. Nasse obcowan gest w
Nebesych / odkudž y Spasitele očekawáme
Pana Wějsse Křste.

c.) Skut. Apost. I. v. II. Tento Wějsš / kte-
rý wzhůru wzat gest / od was do Nebe / takť
přigde / gaťž sie spatrili spůsob geho gda-
wyho do Nebe. Matt. XXV. v. 31. Kdy
pak

pak

pak přigde Syn člověka wslawě sive a
wssjekni S Angele snjm / tedy se posadi na
Trůnu welebnosti sive. Luk. XXI. v. 27.
Zebdyt' vzři Syna člověka an se beře na
Oblace s mocy a slawau weljkau. Vide
Judæ v. 14. 15. 1. Thel. I. v. 16. seqv.

Kčemu Pan Krystus přigde?

Abŷ saud držel nad Diably a wssemi Li-
dmi/ žiwymi y mrtwymi.

Skutk Apost. X. v. 42. Krystus přikazal nam
kazati Lidu a swědčiti/ že On gest ten wstano-
wený od Boha Saudce žiwých y mrtwých.
(Nebo gako Pan Krystus wprawnjm swem
na swět přichodu přissel co Spasitel/ aby
swět sŷrže něbo spasen byl. Joh. III v. 17.
tak w druhem postawi se co saudce žiwých y
mrtwých / t. g. y těch ktere den poslednj žiwe
zastihne / y těch kterjž před dnem saudnym
Zesnuli aneb kterjž mrtwym Modlam a mr-
twym Lidem gako Bohu slaužili.)

Kdo teda se postawi před saud geho?

Předně Diablowe a.) potom Lide b.) A
to/ 1. Pobožnj/ ne aby se jim hrŷchy gegich giž
odpustěne připominali / c.) než aby siveho
činěnj dobrau pochwalu a z milosti odpłatu
přigali d.) Zatracencu saudili. e.) 2. Bez-
božnj

DD

božnj / aby pro swie hřechny a pro ně swie od-
sauzenj / k wěčnemu zatracenj s hrúzan
přeslyšeli. f.)

a.) 2. Pet. 11. v. 4. Bůb Angelům / kterjž zhře-
šili neodpustil / ale sřhna ge do Zalaře ře-
těžům mrakoty oddal / aby kodsauzenj cho-
wanj byli. A Judæ v. 6. On ty Angely /
kterjž neosřihali swie Knjzastwo / ale opusti-
li přibytel swig / k Saudu welikeho toho
dne wazbau wěčnau pod mrakotu schowal.

b.) Matt. XXV. v. 32. 33. Zhromajdění bu-
dau před něj wšickni narodowe y rozdělí
ge na ruzno gedny od druhych / tak gako Pa-
stýř odděluje Owce od Kozlůw / a Postawí
Owce na Prawicy / kozly pak na Lewjch.
Rim. XIV. v. 10. Wšickni staneme před
Saudnau Stolicy Krystowau / 2. Kor. V.
v. 10. Wšickni my Zagitě wřazati se mu-
síme před Saudnau Stolicy Krystowau /
aby přigal gedenkáždy to co sřrže tělo působí.

c.) Jan. V. v. 24. Amen / Amen prawím wam /
že kdož slowo me slyši a wěři tomu / kterjž
mne poslal / ma Žiwot wěčný a na Saud
nepřigde / ale přessel' gest z Smrti do Ži-
wota.

d.) Rim 11. v. 6. 7. Kterjž odpłati gedomu
káždemu podle skutkůw geho. Těm Zagitě /
kte-

kteřij trwagice wdobrem Skutku/ Slawy a
 etj/ a neimřtednosti hledaji/ Žiwotem wě-
 čnym. Matt. XXIV. v. 34. seqv. Tedy
 dj Kral tēm/ kteřij na Prawicy geho bu-
 dau: Poďtej pojebnanij Otce meho/ dědičné
 wladněte Kralowstwjm wam připrawenym
 wd ustanowenij/ swěta: Nebo sem lačněl/ a da-
 li ste mi gisti: Žijnil sem/ a dali ste mi piti zc.
 e.) Matt. XIX. v. 19. 28. JEJŠ pak řekl
 jim: Amen prawjm wam/ že wy/ kteřij se na-
 ředowali mne w druhem narozenj / kdž se
 posadj Syn člověka na trůnu welebnosti
 své/ sednete y wy na dwanaci trůnjch saudice
 dwanactero Pokolenj Izraelske. 1. Kor. VI.
 v. 2. Nemiťelij/ že Swatj swět sauditi bu-
 dau. v. 3. Zdalij nemiťe/ že Angely sauditi
 budeme.

f.) Matt. XXV. v. 45. seqv. Potom y tēm
 na Lewjcy dj: gďtec odemne Zlořečenj do
 Dbně wěčneho kterwj gest připrawen Dia-
 blu y geho Angelům: Neboť sem lačněl/ a
 nedali ste mi gisti/ žijnil gsem zc. Řim. II. v. 5.
 Podle twrdosti své a Srdce nekagjeyho
 žbromajžugeš sam sobě hněw ke dni hněwu
 a Zgemenj spravedliwego Saudu Božjho.
 v. 8. 9. kterwj odplati gednomu každemu
 podle geho skutku: tēm/ kteřij gsau swarli-

wj a prawdě nepowolugi/ ale powolugi ne-
 prawosti/ odplati prehlivosti a hněvem/ tra-
 penjm a vzkoſti každe duſſi člověka činjeho
 zle v Žida předně v Neka.

Podle čeho Krystus saudit bude?

Podle swého z geweneho a kazaneho
 Slowa.

Jan. XII. v. 48. Kdož mnau pohrda a nepří-
 gima ſlow mych/ mať kdoby geg saudit.
 Slowa/ kteráž sem mluwil/ tať geg sau-
 diti budau wnegpoſledněſſi den.

Gale ma Čłowěť z přichodu Krysta Pana
 k poſlednjmu Saudu potěſſen?

To/ že Pobožnych bude saudit co Bratr/
 Spasitel a Přimluwce/ a.) a tať / že se ge-
 ho Ortele nemagi bati/ než zwaſſiť tim tě-
 ſſiti/ že wten čas ze wiſſeho zleho vplně bu-
 dau wſwěbozenj. b.)

a.) Jan. III. v. 18. Kdož wěřj w něho/ nebude
 odsauzen.

b.) 2. Teſſ. I. v. 6. ſeq. Sprawedliwé geſť v
 Boha / aby zaſe odplaceno bylo těm/ kteříž
 was ſuzugi ſauzenjm: wam pať/ kteří vzkoſť
 trpíte/ odpočinutjm ſnami/ při zgewenj Pa-
 na Geziſſe Krysta s Nebe s Angely moci
 geho w plamenj ohně: kterýž pomſtu wwe-

de na ty/ gessco neposlauchagi Ewangelium
Pana a Spasitele JEžiše Křysta.

Gake ma Člowěk obtut Napomenutj?

Poněwadž newi / kdy Pan přigde/ aby
každeho času bděl / a.) a w pamatce tohoto
Saudu od Hřichu se zdržowal. b.)

a.) Matt. XXV. v. 13. Bdětež newjite zagi-
stě dne/ ani hodiny/ w kterau Syn člowěka
přigde. Marc. XIII. v. 35. seqv. Protož
bděte: nebo newjite když Pan přigde / v we-
čerli / čili o půl noci / čili / když kobaui za-
spjwagi čili rano? aby snad přigda nenadale
nenalezl was / a wy spjite: A což wam pra-
wjm/ wšsechněm prawjm/ bděte. Inf: XXI.
v. 34. seqv. Pilně se warugte/ aby snad ne-
bola obtížena Srdce wasse obžerstwjm/ a opil-
stwjm a pečowanjm o tento Žiwot / a wna-
hle přikwačilby was ten den. Nebo gako
Dyšlo přigde na wšsecky/ kterjž přebjwagi
na wšsi twaři Země. Protož bděte wšselike-
ho času / modlece se / aby ste hodni byli wgi-
ti wšsech těch wěcy/ kterej se budau diti / a po-
stawiti se před Synem člowěka.

b.) Eccles. XII. v. 13. 14. Summa wšseho/ což
sy slyšel: Boha se bog a Přikazanj geho
osřjheg: nebo na tom wšsecko člowěku za-

Dd 3

leži

leží: poněvadž všeliký Skutek Bůh přivede na Saud v každou věc tagnau/ budí dobrá a nebo zlá.

Gale potěšení máme vespolek z obogjšho stavu Krystového?

To/ že vgištěni gšme vtom: Gako Krystus strz své ponženi nám dobyl věčné vykaupeni všim pak povyššeni do toho stavu vkročil/ w němžto nám přivlastňu ge to věčné spaseni/ a.) tak/ že y my kněm povyššeni budeme/ gestli ho zde w ponženosťi a w utrpeni následovat nepřestane me. b.)

a. b.) Euf. XXIV. v. 26. Zdalíž nemusel těch věcí trpěti Krystus a vgiťi w Stavu svau? Rym. VIII. v. 17. Gestliže sme Synové/ tedy y dědicové / dědicové za aistě Boží/ spolu pak dědicové Krystovy/ vssak/ gestliže spolu trpíme / abychom spolu y oslaveni byli. v. 29. Kteréž předzvěděl ty y předžejdil/ aby byli připodobněni Obrazu Syna gebo/ aby On byl prvorozeny mezi mnohými Bratřimi 2. Tym. II. v. 11. 12. Wěnat' gest ta to řeč: Nebo gestližeť sme snjm zemčeli/ tedy take spolu snjm žijí budeme. A trpímeliť / budeme take spolu snjm kralovati: pakli ho zapřame/ y Dn' nas zapře.

Gale

Gak nas tito stawowe k pobožnosti
stj ponaukagi?

Aby sine w tomtom swětě / gakožto w Sta-
wu nassi pomyslenosti / tak smysleli gako
Krystus / a nehledali sami sebe / než w sr-
dečne lasce chodili o to / což gest Blížnjho se
starali / a.) Kríž swüg wzali a Krysta na-
sledowali chcemei geinu w Stawu byti při-
podobněni. b.)

a.) Filip. 11. v. 2. Naplňte radost mau / aby ste
gednostegneho smyslu byli / gednostegnau
lastu magice / gednodusnj gsauce / gedno steg-
ně smyslegice: Nic nečinice strže Swar-
aneb marnau chwalu: Ale w pokore gedni
druhe za dustogněgšij nežli sebe magice: ne-
bledie geden každy gen swych wěcy / ale kaž-
dy take toho / což gest gineho. To smyslego-
te a čyíte při sobě / co y při Krystu Gežisšy.

b.) Matt. XVI. 24. 25. Chceli kdo za mnau
přigiti / zapřiž sebe sam a wezmi Kríž swüg
a nasleduž mne. Řjz. XII. v. 1. 2. Strže
trpělivost konegme běh vlozeneho sobě boge.
Pacřice na Wudce a Dokonawatele wšry
Gežisse / kteržto místo předložene sobě rado-
sti strpěl Kríž / opomazim se hamby y posa-
dil se na Pravicy trůnu Božjho.

Odkud a z čeho Člověk poznati může/ že
Članek o Wykauptenj wěci
oprawdime?

Gesli proti wssemu pokussenj Hřicha/
Smrti/ Diabla gen w Zasluzi Křistowe
potěssenj w sklada/ a nikde gen w Křistu
swe spasenj hleda/ a gemu ke cti žiwubytí a
vměsti žada; Diablu pak/ hřichu a Zělu
Službu z cěla od pira.

Kapitola V.

O třetjm Snessenj Apostol-
skeho Članku/
tōtíž/

O Poswěcenj.

Čak žnj ten samy?

Wěejm w Ducha Swateho/ Swatati
Čyrkew Obecnau/ swatych obcowānj/ hřis-
činnw odpustěnj/ Zěla zmrtwych w stěissenj
a Žiwot wěčný.

Co gest to?

Wěejm/ že ga z sweho wlasnjho Rozu-
mu a mocy w Gězu Křistu Pana/ meho
wěriti a kněmu přigiti nemohu: Ale že Duch
Swaty mne strže swate Ewangelum powo-
lal/

lal/ sionmi dar y oswítíl/ wprawe Wjše pos-
swétíl a zachowal. Roowně gako y wšecko
Křesťánsko zde na Zemi powola wa/ zbro-
mažduge/ oswěcuge a w Křistu zachowa-
wa/ šrže prawau gedinau žiwau Wjru.
Wttere mžto Křesťánsku mne y wšemu
wěřym každeho dne wšecky hřichy štědře
odpuští a wden nezposledněgši saudny mne
y wšecky mrtwe wšeky/ a mně se wšemi
w Křistu Pana wěřym wěny žiwot da.
To gest gíst wěrna prawda.

Zato slova: Wěřim w Ducha Swatého
ic. gako y Wyklad D. Luthera/ co
wsobě obsahuj?

Patere Naučení: 1. O Duchu Swatem.
2. O Křesťánske Cirkwi. 3. O hřichůw od-
puštění. 4. O Zmrtwych w zšřissenj. a.
5. O Žiwotu wěnem.

§. I.

O Duchu Swatem.

Kdo gest Duch Swatý?

Gest třetí Osoba wěneho Božstwj/ po-
chazegich od Otce/ a.) y od Syna/ b.) hned-
od wěčnosti.

a.) Jan. XV. v. 26. Kdž přigde ten Otěš-
tel / kterehož ga posli wam od Otce / Duch
pra-

pravdy/ kterýž od Otce pochazy/ tenť svě-
dectwý bude wydawati o mne.

b.) Jan. XVI. v. 15. Wsecko/ cožkoli ma Otec/
me gest/ protož sem řekl/ že z meho wezme
a Zvěstuge wam. Gal. IV. v. 6. Duch Syn
na Božjho. Řim. VIII. v. 9. Duch Kry-
stu gimenuge se.

Nota. Duch gest/ anebo Stwořeny/ e. g.
Dusse wělowěku rozumna: Item. Angele do-
bři/ y Zli: a nebo Nestwořeny/ gako/ Bůh Otec
y Bůh Syn/ a zegmena Duch Swatý/ který
se nazýwa Osoba třetj/ ne gakoby aneb časem/
aneb bytosti byl poslednějšsim a nižjšim/ ale/
poněwadž ne od něho Otce a Syn/ ale On od
Otce y od Syna od wěčnosti pochazy.

Odčudž poznawaš Ducha Swateho
prawym Bohem byti?

Poněwadž se mu w pismě S. připsugj/

1. Gmená / a.) 2. Wlastnosti, b.) 3. Skut-
ky samemu Bohu wlastní. c.

a.) Skutk. Apost. V. v. 3. 4. Proč naplnil
Satan srdce tve tak/ aby, lhal Duchu swa-
temu? Neželhal sy lidem ale Bohu. 2. Kn.
Mozj. IV. v. 11. Kdo dal Wsta člověku rc.
Dali ne ga Hospodin? Nynj tedy gdi/ a
ga budu w Wstech twych/ a naučim tě coby
mlu-

mluviti měl. Teď tuto ten / který mluvil
 krze Vsta Prorokův Svatých nazývá se
 Hospodinem / a v Luk. I. v. 68. Hospodi-
 nem Izraelskem: Duch S. pak gest ten/
 který mluvil krze Vsta Proroku 2. Pet. I.
 v. 21. Ergo 2c. A co 5. Kn. Mogg. IX. v.
 13. se doklada/že se Synové Izraelskij twr-
 dosignij protivili Hospodinu/ to S. Sře-
 pan Skutk. Apostl. VII. v. 51. na Ducha
 Svatého potahuge / řka: Zwdosignij 2c.
 wy ste se wždycky Duchu Svatému proti-
 wili / gako v Otcove wassy.

- b.) Takowe gsau / Wěcnost / wssudn = přito-
 mnost / wssiwědaucnost / wssemohaucnost
 2c. gij Duch S. gest Wěcný / Řjz. IX. 14.
 který hned na počátku / t. g. když wssECKý
 twěcn stwořene stwīg toliko gessě počatek bra-
 li wznašel se nad wodami. I. Kn. Mogg. I.
 v. 2. Gest wssudn přitomny / před nimž se
 nelze vkrýti. Kamžbych před twaři twau v-
 tekl? Žalm. CXXXIX. v. 7. Gest wsse-
 wědauch / který z pituge wssECKý twěcn y blu-
 bokosti Božské. 2. Kor. II. v. 10. Gest wsse-
 mohauch / kterýž wssECKo působí a rozděluge
 gednomu každému obzwláště gajž rači/
 I. Kor. XII. v. 11.

c.) Tv gšau e. g. Nebe a Země stvoření/ 1. Kn. Mořj I. v. 2. Žalm. XXXIII. v. 6. Divu provozováni / gafo tímto Prstem Božjm Mořjjs šve divy činil. 2. Kn. Mořj. v. 19. a Krystus. Luk. XI. v. 20. Neplodných rozmnožení gafo v Marya Panna geho působenjm počala. Takowe gšau v Skutky milosti / ktere Duch Svat. při Wyvolených/ gažto pravých audech Krystových působil/ gafo gšau předně Obecně/ e. g. že On nás znovuzrožuge a Wjru/ strže kterau se Synowe Boží stavame/ w Srdcích našich zapaluge / že nás obnowuge a nowe duchovní hnutí při nás wžbuzuge / Obraz Boží stráceny napravuge/ nás posvěcuge/ 1. Kor. VI. v. 11. temnosti rozumu přirozene zpituge/ Eja. VIII. v. 15. Srdce studene k milování Boha v Blížnjho zapaluge/ Řim. V. v. 5. Gal. V. v. 22. nás w sauzení potěšuge/ Jan. XIV. v. 6. k modlitbám probuzuge / a ga bychom se modliti měli/ wyučuge/ Zach. XII. v. 10. Řim. VIII. v. 26. Potom Obzwlášttně/ e. g. že Aučad Kazatelský ustanowuge/ tím Žwlášttnj Božjšau mocí Srdce žide se obracy a proměnuje. Toto wšedko působi tenž Duch Svatý w Wersšatě Cyr.

Chřtwe siwe/ a to / bezewššj nassj pomo-
cy/ swau wlastnj Božskau mochy.

Dokud poznawaš / žeby Duch. Swa-
ty byl Osoba?

Odtud / že y poslan a.) y rozhněwan y
Zarmaucen bywa b.) že k člověku přicha-
žh a wněm bydli/ c. Člověka wčj/ těšš. d.
wšsecko působí / e.) co toliko same Osobě při-
naleží.

b.) Jan. XV. v. 26. Když pak přigde ten B.
těšitel/ kterehož ga posli wam od Otce Duch
prawdy / kterýž od Otce pochazy/ ten swě-
dčiti bude o mně.

b.) Eza. LXIII. v. 10. Oni hněwali a Zar-
mucowali Ducha Swat Božjho. Efes. IV.
v. 30. Rezarmucugte Ducha Swat. Bo-
žjho / kterýmž znamenani se.

c.) Jan. XIV. v. 33. Milugeli mne kdo re.
Otec můj bude geg milowati/ kněmu přig-
deme a Přibytel v něho učinime. v. 16. Gat'
prosyti budu Otec / a gineho Btěšitele da
wam aby swami Zustal na wěky. v. 17. B
was přebowa/ a v was bude. Jan. XVI. v. 7. 8.

d.) Jan. XIV. v. 26. Btěšitel ten Duch S.
kterehož possle Otec we gmenu mem / Onť
was nauči wšsemu / a připomenet' wam
wšsecko/ což sem koli mluwil wam.

2. Kor.

e.) 2. Kor. XII. v. 7. Jednomu pak každemu dano bywa Zgwenj Ducho kuzittu. Nebo někomu dana / bywa strze Duchu řeč maudrosti; ginemu pak řeč vměnj podle řeč bož Duchu 2c. v. 11. Ale to wšše přisobi geden a tyž Duch / rozděluge jednomu každemu obzwlassině galž rači.

Odkudž poznawaš / že Duch S. gest Osoba od Otce a od Syna rozdilna?

Odtud / že / w Snessenj Apostolskem Zwolaššně wyznawame / wěřim w Boha Otce / Syna y Duchu Swateho Potom / že se přičtu Spas. Krysta co Osoba od Otce y od Syna rozdilna zgewil. Matt. III. v. 16. a k tomu od Spas. Krysta giny Btěstjel se gmenuge / Jan. XIV. v. 16. Gat' prosyti budu Otce a gineho Btěstjele da wam / aby swami Zustal na wěky.

Zato třetí Blahoslawene Swate Trojice Osoba proč se gmenuge Duchem Swatym?

Duchem / že gest dachowni Božské Podstaty Žela a Kosti nemagjcy: Swatym pak / ano sama Swatost netoliko / že sam podle Podstaty / wile a dila Swaty gest / ale y w nas swate žadosti / prawe raddy / a spravedlilive skutky w zbuzuge. Něm

Wčem se Duch Swat. zjast
Zgemil?

W Stutku Poswěcenj.

Osmell od Pětrozenj sweho Swatj?

Negsme Nebo. Swatost a spravedlnost/
wktore gsine w Adamowi byli stwořeni/str-
že Pad sme stratili.

A tak nemuzeme se Swatymi bčiniti
z mocu swe vlastni?

Dwsssem nemuzeme. Gako mrtwemu ne-
možne gest sebe sameho wzkrisiti/ tak y Ro-
žumi naš zatemněny nemuže sam sebe oswi-
titi a Wšle nemuže dobre čtiti neb činiti a.
než musyme od Boha nowe Srdce msti a
strž znovu zrozenj nowymi Lidmi se stati. b.

a.) 1. Kor. II. v. 14.) Tělesny člověk nechapa-
těl wěcy ktore gsau Ducha Božjho/ nebo
gsau genu blaznowstwj/ aniž gich muže po-
znati. 2. Kor. III. v. 5. Ne že bychom dostate-
čnj byli mysliti nětco sami z sebe/ gakožto sa-
mi ze sebe/ ale dostatečnost nasse z Boha
gest. Conf. Gen. VIII. v. 21.

b.) Ezech. XXXVI. v. 26. 27. Dam wam
Srdce nowe/ a Ducha noweho dam wam do
w nitčnosti wassich/ a odegma Srdce ka-
menne z těla wasseho dam wam Srdce
masšyte; Ducha sweho prawim dam do

ms
v. 26

wnitčností swáſſich / a včinným z was lidj cho-
djec w uſtanowených mych / a Saudiw mych
oſtrýchagjcw a činjcw ge. Jan. III. v. 3. Amen/
Amen-prawjím tobě/nenarodili ſe kdo znowu/
nemůž widěti Kralowſtwj Božjho v. 6.
Což ſe narodilo z Těla/ Tělo geſt/ a což ſe na-
rodilo z Duchy/ Duch geſt.

Kdo nas Poſwěcuje?

Ence y Bůh Otec a.) y Bůh Syn/ (On
nam Swatoſt zaſlaužil/ a ſrže ſwau miloſt za-
pečetil) b.) než zwaſſtne Duch S. který ſe
wtointo Skutku zgetwil.

a.) Jan. XVII. v. 17. Poſwětij gich w praw-
dě: Slowo twe geſt Prawda. Conf. Tit.
III v. 5. 6.

b.) I. Kor. I. v. 1. 30. Kryſtus geſt nam včinně
maudroſti od Boha y Sprawedlnosti y Po-
ſwěcením y Wykaupením. Řjzd. X. v. 14.
gednau obětj doſkonale včnil na wěky ty kte-
říž poſwěcenj bywagj. Řjzd. XIII. v. 12.
GEjžš/ aby poſwětíl lidu ſwau wlaſní
krwí/ wen za Branau trpěl. Efes. V. 25. 26.
Kryſtus milowal Cyrkev a wydal ſebe ſa-
meho za nj: Aby gi poſwětíl/ očiſtiw ob-
mytjím wody ſrže Slowo.

ſrže co nas Duch S. poſwěcuje?

Mohl by to včiniti bez proſtředku/ wſſak
libilo

libilo se geho Božſke maudroſti to činiti ſre-
že ſivate Ewangelium.

Nym. XV. v. 16. Nam byti služebníkem Je-
žíše Krista mezy Pohaný slauze Ewange-
lium Božímu/ aby boli Pohané Obět Bo-
hu vzáctná Posvěcena řize Ducha swa-
teho Conf. Eph. V. v. 26.

A tak Zakon nepřesobí mhas posvěcení

Kdyby nam mohl dokonale k tomu Syn
by dat / všemkem posvěcoval těch / kteří
byho vplně zachovali: Ale to nemůže čini-
ti Zákon consequenter posvěcení zněho ne-
pochází. Mezitím / vede nás k spasiteli
Kristu / a Erdce naše poznáním hřechu k
víře připravuje potom v gáfaby měla
byti poslušnost z wíři pocházející / co pra-
widlo předpíše.

Gal. III. v. 21. Kdyby byl Zakon dan/ kterýž
by mohl obživiti gítě ze Zakona bylaby
spravedlnost: Ale zavřelo Pismo všecky pod
hřích/ aby zaslíbení Závry Gezu Krystovy
dano bylo světcům. v. 24. A tak Zakon
Pěstunem našim byl k Krystu/ aby chom
Závry ospravedlněni byli.

Osauli poť něiere gine Prostředky
frakowemu poswěcení?

32

231a

Wlastni prostředek gest toliko slovo Bo-
ží s Swatostmi. Aby pak to lepeg promi-
řalo vžywa Bůh k tomu připadne v ginych
věcy / a.) Zvlast' mileho Krýže / a to / k
vmrtwowaní starého člověka / b.)

a.) Řim. VIII. v. 28. Wimet' / že milujícím
Boha wšick' věcy napomáhá k dobre-
mu.

b.) Řid. XII. v. 12. Každé trestání / dokudž při-
tomne gest / nezda se býti potěšene / ale smu-
tne / než potom rozkošne Dvotce spravedl-
nosti přinassí t'm / kterjžby w něm poctivě
byli. 1. Pet. IV. v. 1. seqv. Ten / kdož trpí
na Zěle přestawa od Hřichu k tomu / aby
giz wjce nebol tělesným žádostem / ale wůli
Boží w těle žiw / po ten čas / což ho gessě zu-
stawa.

Dalž tedy wšick'ni ti posvěcení bywagi / kteri
slovo Boží magi / čitagi / poslauchagi / a Welebne swatosti
vžiwagi.

Nikoli / než toliko ti / kteri to pilně čitagi
neb poslauchagi / a kdy Duch S. počina D-
lo své w nich působiti / geho mocy na odpor
se nepřestawugi. Gínace / kteri gen Wši ze-
wnitěně k tomu dawagi a Srdce své Duchu
S. fu

S. k' mnitěnému Dila swého wykonawánj da-
ti nechťěgi / než zlobiwě odporugi tj poswěce-
nj nebywagi.

Co Poswěcenj gať se dēge a wykonawa?

Odpowida se z wykladu D. Luthera: Že náš
Duch S. Krze swate Ewangeliium powo-
lawá / swými dary oswěcuje / w prawe wi-
ře poswěcuje a zachowawa.

Kalif geť Stupňůw tohoto Poswě-
cenj?

Čtyř. Powolani, Oswiceni / w Wjře
poswěcenj a zachowani. *cap. 7. Belij Lij.*

Co geť Powolani?

Geť dilo Ducha S. wterem On Krz
Slovo Boží tu wybornau Boží Pastu nam sa-
w Krystu předklada / a aby sine gi přigali y
Sly dodawa. *in uerborum 7. 19.*

2. Tym. I. v. 9. Bůh spasol nás a powolal po-
wolani swatym / ne podle skutkůw nassich /
ale podle vloženj swého a milosti nam dane
w Krystu G. E. jissi před časw wěkůw.

Esa. LV. v. 1. seqv. Ew wssjekni žizniwi podá-
te k' wodam y wy / kterjž nemate žádných
peněz / podte / kupugte / a gezte / podte / pra-
wjm / kupugte bez peněz a bez zaplaty / Wi-
no y Mleko.

Ge 2

Ro

Koho Bůh povolama?

Wšechny Lidi/ a to tak zgewně/ že na pro
středech ku poznání wšile Boží a k swému
spasení žádnýby neměl nedostatku / gen aby
mnozy sami wtom překážku sobě nečinili.

1. Tym. 11. v. 4. Bůh chce / aby wšickni Lidi
de spasení byli / a kznámosti prawdy přišli.
2. Pet. 111. v. 9. Bůh nechce / aby kteříž za
bývali / ale wšickni ku pokání se obrátili.
- Łuk. XXIV. v. 46. 47. Tak gest psáno že
aby bylo řazano we gměnu gebo pokání a
odpuštění hříchůw mezy wšemi Narody/
počna od Geruzalema.

A tak nepřijímagi wšickni takowe
Powolání?

O wšem nepřijímagi / než mnozy Duchu
Swatému zlobiwau twrdossignosti odpíra
gi a zhromaždit se nedagi.

Eza. LXV. v. 2. Rozproširam ruce swe na
každý den k Lidu spurnému a neposlušné
mu / kterýž chodí cestau nedobrau za my
šlenkami swými. Matth. XXIII. v. 37.
Geruzaleme/ Geruzaleme/ Mordvěj Pro
rokůw / a kterýž kamenugess ty / kterýž/ byli
ktobě posylani/ kolikrat sem chtěl/ z hromaž
diti děti twe tak / gačo Slepice z hromaž

duge Kručka siva pod křídla / a nechtěli ste.
 Skutk. S. Apostl. VII. v. 51. Tvrdošignj
 a neobřezaneho Srdce v Břj / wy ste se
 wzdycky Duchu S. protivili / gakž Otcow
 wassi / tak y wy. Rim. X. v. 16. Ne wšje-
 kni poslušni glau Ewangeliu: Nebo D-
 žaiaš prawj: Kdo wvěřil kazanj našemu?
 Šestli pak takowe Powolanj přigimame/
 Moc tohoto Powolanj od koho
 pochazy?

Od sameho Boha.

Joh. VI. v. 44. Žadny nemuž přigiti ke mně/
 gedine leč Otec můj / kterýž mne poslal/
 přitáhly g'g.

Šdaliž pak Bůh někteře Lidi od wěčnosti tak za-
 whl že / jim Prostředky k spasenj dati nech-
 těl: gine pak k životu wěcnemu tak
 sprostě wywolil / žeby ne-
 mohli gen spasenj byti?

Nikoli. Nebo to by bylo proti Sprawe-
 dlosti a Dobrotivosti Boha wšemohau-
 cyho / kterýž se w pismě S. tak prohlásuge/
 že nechce Smrti člověka hříšneho a) že wše-
 cek smět zamilowal / wšem Krysta daro-
 wal / b.) y wšech k takowemu milosti swe
 vžiwanj powolal. c.)

a.) Ezech. XVIII. v. 23. b.) Joh. III. v. 16.

c.) Vide infra. p. 409.

21

21. Wasak Bih nestere wywolil e Ziwotu me-
nemu/ gine pal odsaudil e zatra-
cenj Pefelnemu?

Tak gest. Ale ktere wywolil / ty wywolil
w Krystu / totiz o kteryh předzvěděl / že
tu milost wjrau přiginau / a neopowr-
hnau. a.) Naproti pak / ktere odsaudil a za-
wrhl / o těch přezvěděl / že milost geho zlo-
stně zawrhnau. b.)

a.) Efez. I. v. 3. seqv. Požehnany Bůh w-
wytvolil nas w Křystu před ustanowením
Světá / abyhom byli swatj a neposkvr-
něni před Obličejem geho w Łasce. A
předzřidil nas k zwolení za Syny sřze
Sějše Křsta / podle dobre libe wůle swe/
k chwale Slawy milosti swe / kterauž nas w
zactne učinil w Negrmilegšsim. 2. Tess. II. v.
13. 14. Myt' sme powinni děkowati Bohu
za was wždycky / Bratři Panu mili / že w-
wolll was Bůh od počátku k spasení w po-
swěcení Ducha a w Wěre prawdy. Kiemuž
powolal was sřze Ewangelium nasse kdogie-
ti Slawy Pana Sějše Křsta.

b.) Joh. 111. v. 18. Kdož wěři w něho nebude
odsauzen/ ale kdož newěři/ již jest odsau-
zen: Něho newěříš we gměno gednorožene-
ho

ho Syna Bojho. Dze. XIII. v. 9. Z te-
bet' gest zahuba tiva o Izraeli: gessio we-
mne wsecko spaseni tive.

Který gest druhý stupeň Poswěce-
ni nasseho?

Oswiceni. To gest Dslo Duchu Swa-
teho w kterem On dary swymi nas oswě-
cuje/ a gsau: Wjra a.) neomylně poznani
Boha/ b.) potwrzeni w wěcech duchow-
nich/ c.) Toto wsecko Duch S. w Srdci
nasseho kona. d.)

a.) Job. VI. v. 29. Totot' gest Dslo Bojho/ aby
ste wěřili wtoho/ kterebož On poslal. Efez.
II. v. 8. Milosti spaseni ste strže Wjru/ to
ne sami ze sebe/ Darc' gest Bojho. 1. Kor.
XII. v. 3. Žadny nemuže říci Pan GE-
žis/ jen w Duchu Swatem.

b.) 2. Kor. IV. v. 5. Bůh zagije kterýž rozla-
zal/ aby se z temnosti swětlo zableslo/ ten-
se oswitil w srdci wassich kswiceni z na-
mosti slawy Bojho wtwari GEžisse Krysta.
Efez. I. v. 17. 19. Bůh Pana nasseho GE-
žisse Krysta/ Dtec Slawy/ deg wam Du-
cha maudrosti a zgeweni ku poznani geho:
a tak oswicene Ději myšli wassi/ aby ste widěli
kteraby byla naděge powolani/ geho a gake
Bo.

Bohatstwi dědictwí geho w swatých : a kterať ge nesmjrna welikost mocy geho knam wěricym podle působení mocihosti Soly geho. 1. Kor. 11. v. 12. Wy nepřigali sme Ducha swěta/ ale Ducha tobo/ kterýž gest z Boha/ abychom/ wěděli/ ktere věci od Boha darowane gsau nam. O nichž v mluwíme/ ne těmi Slowy/ giniž lidsta maudrosti věj/ ale kterým wyvěuge Duch S. duchowním to/což duchowního gest/ přivlastňujice. Ale tělesný Eglowěš nechapa těch věcí/ ktere gsau Ducha swateho nebo gsau gemu blaznowstwu aniž gich muže poznati proto/ že oni duchowně magi rozsuzováni býti. Duchovní pak rozsuzuge wsecko/ sam pak od zadneho nebywa sauzen.

- c. Efez. 111. v. 16. seqv. Aby wam dal Bohatstwi slawy své/ mocy poshlněnu býti skrze Ducha Swateho na wnitěním člověku: aby Křystus přebýwal w Srdcích wasšich: aby ste w lásce wkořeněni a založeni gsauce/ mohli slibnauti se wsechněmi swatými/ kteraby byla syrokost a dlahost a hlubokost/ a wysokost: take poznali přenesmjrnau lásku Křistowau/ že totiž Křista milowati mnohem lepegi gest/ nežli wsecko wěděti: aby ste naplněni byli wselekau plností Boží.

Gal

d.) Gal. V. v. 22. Dwoyce pak Ducha gestic'
Laska / Radost / Pokoj / Tichost / Dobrota /
Wernost Krotkost / stidmost. 12. 12. 12. 12.

Který gest třetí Eupen Poswěcenj
nassebo?

Gest Poswěcenj. V to gest Třilo Ducha
Swateho / w kterem On sam sprawedlnost
Kryšowu nam strze Wiru přimlastňuge /
a.) k prawu Synowstwj Božjho tím spua-
sobem nas Prozuge. b.) k Swatemu obco-
wanj nas potahuge / c.) tak Obraz Božj
opět wnas obnowuge. d.)

a.) Skutk. Apost. XV. v. 9. Duch S. wě-
rau očistuge Srdce gegich. Cap. XXVI.
v. 18. Dtwjrali Dci gegich aby se obratili od
temnosti k swětlu a z mocy Diabelske k Bo-
hu / aby tak hřichitw odpustěnj a Djl s po-
swěcenymi wzali strze Wiru. Filip. III. v.
8. 9. Wšecky wěcy pokladam škodau byti /
pro wywysšenost znamosti Krysta Wěšše
Pana nassebo / pro něž sem wšecko to za
vtratu počel a mam to gako za Legna / abych
Krysta zyskal a w něm nalezen byl nemagjcy
swe sprawedlnosti / kteraj gest z Zakona / ale
tu / kteraj gest Zwjry Křostowj / kteraj gest
z Boha a v Wjře zaležj.

El.

b.) Řit. III. v. 5. leqv. Bůh ne z Stutku
sprawednosti / kterež bychom my činili / ale
podle milosrdenství swého spasył nas / skrze
obmytí druheho narození a obnowení Ducha
Swateho / kterehož wysilil na nas hogně sk-
ze GEjssse Krysta spas. nasseho: abychem
osprawedlnění gsauce milosti geho / byli dědi-
cowe w naději Žiwota wěčného. Wěnat
gest řeč tato.

c.) 1. Pet. I. v. 15. 16. Sakož ten / kteryž was
powolal / swatý gest / y my swatý we wšem
obcowání budte. 1. Thess. IV. v. 3. Tak gest
zagisté vůle Boží posvěcení wasse / v. 7. Ne-
powolal nas Bůh kněžstvě / ale ku Posvě-
cení.

d.) Coloss. III. v. 10. 2. Cor. III. v. 18.

Který gest čtvrtý Stupeň Posvěce-
ní nasseho?

Díla dobreho w nas začateho potvrzení /
že to sam Duch S. w nas kona / Brust gemu
dawa / a až do konce zachowawa. Filip. I. v. 6.

Al tak my z swe mocy nemůžeme w do-
brem pokračowati a setrwati?

Wšem nemůžeme. Duch S. gest toho
y počatek y prostředek y konec. On to pū-
sobí w nas skrze slovo Boží a wlebné swa-
tosti / kterých prostředkůw gestli se nedrží-
me /

me/ ge potupugame/ Duchu Swateho Zba-
weni bywame/ a tak do hřichu padame.

Filip. I. v. 6. Gist sem tım / že ten / kterýž za-
čal was dılo dobre / dokoná až do dne Ge-
žisse Křısta. 1. Pet. I. v. 5. Wymocy Bo-
ží ostřihani bywate skrze Wřu k spaseň.
Cap. IV. v. 10. Bůh wsselike milosti / kte-
rýž powolal nas k wěčne Slawě swe w Křı-
stu Gežíssı / kdýž maličko potrpíte / On do-
koná was včini / wtwrdí / z mocnj v vpe-
wnj.

Alle muželi Čłowěk gıstı byti / že ho Duch
S. w dıle dobrem začatem chce do
konce zachowati?

Muže. Sam sice od sebe Čłowěk mu-
že tu milost prohrati a stratiti: wssak ma
drahe zaslíbenj o dostatečne a potřebne k
swemu spaseň milosti / gen gestliž prostřed-
ky k zachowanj toho dobrého nepohřda.

1. Kor. X. v. 13. Kdo se domníwa že stogi/ble-
diz aby nepadl / pokusseni was nezachwatilo
než Lidše. Alle wěrnyc' gest Bůh / kterýž ne-
dopusti nad wası možnosť was pokausseti/
aleť spůsobj spokussenim v wysobozeni / aby
ste mohli snesti Řim. VIII. v. 35.-39. Kdo
nas odlaučí od Lásky Boží? Zarmáueenili?
anež

aneb aukost? aneb protiwenský? Zdali
 hlad? čili nahota? zdali nebezpečenský?
 čili meč? Gakož psáno gest: pro tebe mr-
 twenj bywame cely den: gmini sme gako D-
 wce oddane k zabiti. Ale w tom we wšsem
 wdatně wjtězíme skrze toho / kterýž nas za-
 milowal. Wiš sem zagistě / že ani Smrt/
 ani Žiwot / ani Anjele / ani Knížatstwo / ani
 Mocnosti / ani nastawagjcy wěcy / ani bu-
 daucy / ani wysokost / ani hlubokost / ani ktere-
 koli gine Stworěni nebude moci nas od-
 laučiti od Pastry Boží / kteráž gest w Křistu
 GEjším Panu nassem. 1. Kor. 1 v. 9. Bůh
 wtrwdi was až do konce bez aubony ke dni
 Pana nasseho GEzu Křsta. Nebo wěrný
 gest Bůh skrze něhož powolanj gste / k wě-
 stenství Syna geho GEzu Křsta Pana
 nasseho.

Gak pak Duch S. Wěrných Za-
 chowawa?

Když gegich Běitelem / Wudcem a Tě-
 šitelem wždy Zůstawa.

Gak gest gegich Běitelem?

Když wětanj / w poslauchanj / a wroz-
 wajowanj Slowa Božího Rozum gegich
 otwira / a) wznamosti spawědlně wěříš a
 wěříš; žrůst dawa / b.) poznanj Nebeske pře-
 wdy

wdnyw Srdcy gegich zapečetuge a ge od wo-
sleltých bludaw waruge. c.)

a.) Skutk. Apostl. XVI. v. 14. Jedna pať
žena gmenem Lydya/ kteráž Sfarlaty pro-
dawala w Městě Zpatyřských Doba bogi-
cy poslauchala/ gegiž Srdce otevřel Pan/
aby to pilně rozważowala/ co se od Pawla
prawilo.

b.) 1. Jan. 11. v. 27. Pomazani to/ kterej ste
wzali od něho w was Zustawa: aniž potře-
bugete/ aby kdo wčil was: Ale gakiž poma-
zani to wčj was o wšech věcech/ takť pra-
wet' gest a neoflamawatedlue: a gakož nau-
čilo was/ tak w něm Zustawegte.

c.) 2. Thess. 111. v. 3. Wěrný' gest Pan/ kte-
rýž wtwrdi was a osřihati bude od zleho.

Šak gest gegich Wudcem?

Když ge kewšsemu dobremu/ zwolassí/ k
Modlitbam donauka/ a.) Žadosi Zěla/ a
pokusseni/ Diabla y swěta přemahati poma-
ba b.) y pšsobi/ je to/ ne s přinucením/ než
z srdce a s ochotnou wůli činj. c.)

a.) Řim. VIII. v. 14. Kterýžkoli Duchem Bo-
žím twedenj bywaaj/ tj gšau Synowe Boží.
v. 15. Přigali ste Ducha Synowstwj/ w němž
wolame: Abba milý Otče. Gal. IV. v. 6.
Zc.

Ze ste Synowe/ poslal Bůh Duha Syna
sweho w Sidce wasse / wolagjcnho: Abba
mily Otce. Zoch. XII. v. 10. Wylegi na
dum Dawidum a na Obywatel Geruza-
lemske Duha milosti a pokornych prosb.

- b.) Řim. VIII. v. 13. Budeteli podle Těla
živi / Zemřete: Paklibyste Duchem Skut-
ky těla mrtwili/ živi budete. Gal. V. v. 26
Duchem chodte / a žádosti těla nemýfonate;
1. Jan. V. v. 4. Wsecko což se narodilo z
Boha / swět přemaha: a tot' gest to wj-
těžšiw / kterež přemaha swět / Wjra wasse.
c.) Gal. V. v. 18. Gestiže Duchem wedenj
býwate/ negste pod Zakonem. 2. Kor. III. v.
17. Pan gest Duch ten/ a kdej gest ten Duch
Paně / tu y swoboda.

Gal gest gegich Těššilem?

Když ge o Synowštwj Božim vbezpe-
čuje/ a) Pokog/ a Radosť přet nich pusobl/
b.) Směle dafanj k Bohu w pokusseni
zwlašt' od Hřichu w Srdcy powzbuzuge.
c.) a we wšelikem ssauzenj tak potěšuge/
že sobě nezauřagi / než wšecko wšylne dau-
fanliwosti Swědomj dobroho přerowšfugi. d.
Řim. VIII. v. 16. Duch oswědčuje Duchu
nassemu/ že sme Synowe Boží/ a gestli Sy-
nowe/ tedy y dēdicowe/ dēdicowe zagistě Bo-
ží 2c.

Řim.

b.) Njm. XIV. v. 17. Kralowstwj zagistě Bo-
ži není pokrm a napog: ale spravedlnost a
Radost w Duchu Swatem.

c.) Eza. LVII. v. 15. 16. Takto dj ten dustog-
ny a wytwyssený: z. Na wysosti a místě
swatem bydljm/ ano y stjím/ kterýž krausse-
neho a ponizeného Ducha přebýwám/ obži-
wuge Ducha ponizených/ obživuge také y
Srdce kraussenných.

d.) Njm. V. v. 1 - 5. Ospravedlněnj tedy
glauce Zwjry Pokog máme s Bohem skrze
Pana našeho Ježíše Krysta/ skrze něhož y
přístup máme wjrau k milosti teto/ kterauž
stojíme a chlubíme se y sauženjím/ wědauce/
že sauženj působí trpělivost/ a trpělivost sku-
ssenj/ skussenj / pak nadějí / - a naděje neza-
hambuge. Nebo Lasta Boží rozlita gest w
srdcích našich skrze Ducha Swateho kte-
rýž dan gest nám.

Wtomto Duchu Swateho dje/ totiž w
Poswěcenj co my kide činíme?

Při počatku gšme/ mrtwý/ a tak nic spo-
lu nečiníme: Zmrtwých pak skrz Ducha
Swateho wzbuzenj a sýlau Ducha Swa-
teho obdarowani něco děláme/ ale tak/ že
toto spolu dělaj/ není naše wlastní moc/ než
Dar

Dar z Lásky Ducha svateho nam daný
 Preto y genu samemu wšecť a čest přina-
 leží/ gako tomu/ kterýž w nas y chťení y do-
 konaný působí.

Matth. XXV. v. 24. seqv. Kdežto wypra-
 wuge/ se/ ze neužitečnemu Služebníkú/ kte-
 ry swau Hřivnu byl skryl/ ta sama se od-
 bira/ ginemu dawa/ a On pokutowan bý-
 wa. 2. Kor. VI. v. 1. napomina Pawel Ro-
 mynských/ aby gakožto napomocnjcy/ mi-
 lost Boží nadarmo nebrali.

3 Takoweho Posvěcení čím se
 my stáváme?

Posvěcenými a Swatými/ a.) ale ne
 sami w sobě a z sebe/ než w Kristu GE-
 jist. b.)

Rim. I. v. 7. Všechněm/ kteříž gste w Ji-
 mě/ milým Božím/ powolaným swatým.
 Cont. I. Cor. I. v. 2. Eph. I. v. 1. Philip.
 I. v. 1. Coloss. I. v. 2.

b.) I. Kor. I. v. 30. Kristus učiněn gest nam ob-
 Boha maudrost/ spravedlnost/ posvěcení/ &c.
 A wšak wšickni Lide na světě gšau hřisnjcy/ kte-
 ráž sate swatost mohau připsowati?
 Není to k potupě Kristu?

Kdyby sobě Eglowěk wlasnj Swatost &
 Stul

Skutků swých připsíowal / o wšsem tenby s
Krystem pohrdal: Ale kdo sobě wěrau swat-
lost Krystowu přimlastiuge / a to swatem
obeowánj se obira y wshluboše Počče za wel-
kau milost Boží to uznawa / ten ne sebe / než
Krysta cti a z písma swateho mluwy: Ne
nam Hospodine / ne nam / ale gmenu swemu
deg čest. Psal CXV. v. 1. Conf. Colos. 1. v.
12. Cap. 111. v. 12. Hebr. X. v. 10.

A tak ne jen Spasenj na Nebí / ale y
Lide na Zemi gsau swatj?

Owšem / ne by gatobn žádného při a
wnic na Zemi hřichu nebylo / než je gsau
jim pro Swatost Krystowu strz Wjru
přimlastněnau odpustěne / a tau přičinau nad
nimi nezanugi / Oni teč se wšš pilností w
shluci / aby byli wjdny plněgšj a dokou-
legšj / mezo tím wššak swau nedokonalost
pokorně uznawagi.

Filip. 111. v. 12. seqv. Nežebych giž dosahl a-
neb giž dokonalym byl: ale snažně běžim /
Zdabych y wchwattj mohl, načemj wchwa-
cen sem od Krysta. Bratři / gať nemam za
to / žebych giž dosahl / ale to gedno činim / na
to wěcy / kterež gsau za mnau zapomínage /
ktem pať / kterež gsau předemtnau wplně

3 f

hwa

chwatage / kdyli běžim / k odplatě swrchowa
neho / Powolani Božího w Krystu S^Wěžíšy.
Kjido. XII. v. 14. 15. Nasledugre Pokoge / se
wšsechněmi / a Swatostí / bezniž žádný neu
žeti Pana: Prohledagje aby někdo neode
padl od milosti Boží.

Dynam mi gestě / co se w Čłowěku
ma Poswěcowati?

Cely Člowěk s Tělem y s Dusej. Dusej
aby byla Wjraui a gegim Diwotcem na
piněna: Tělo pak / aby bylo spůsobnym na
strogem / wněmžto a strze negžby poswěce
na dusej dobre působila.

Sake nam potěšenj : Znamosti Du
cha Swateho pochazj?

To / že 1. Bůh sam swého Ducha nam za
gisty Zaklad a Zawdawek našeho Spasenj
dal. 2. Že gebo Swědeckwj wnassem Srdce
gest giste a neomylně. 3. Že On w. nassl indlo
bě nas sylně posyluge. 4. Že w nas přebý
wa / a to swau mocy gakožto Bůh wšsemohau
cy kona y dokonawa / seč my nemuzeme byti.

2. Kor. I. v. 21. 22. Ten pak / kterýž potwřz
ge nas s wami w Krystu / a kterýž pomazal
nas / Bůh gest / kterýž y znamenal nas a
dal Zawdawek Ducha w Srdce nasse.

Djm.

Njm. VIII. v. 9 seqv. Wy pak negste tē-
 lesnj / ale duchownj / poněwadž Duch Boží
 w was přebýwa. Gestližet' pak kdo Ducha
 Krystowa nema / ten' nenj geho. Al gestli
 Krystus w was / tedy ač Tělo umrtwěno
 gest pro hřích / wšak Duch žiw gest pro spra-
 wednost Gestližet' pak Duch toho / kterýž wž
 křisl GEjše z mrtwých w was přebýwat
 tedy ten / kterýž wžkřisl Krysta z mrtwých
 obžiwil smrtedlna Těla wšse pro přebýwa-
 gjebo Ducha geho w was. v. 14. Nebo
 křetjžkoli Duchem Božim wedeni bywagi
 ti gsau Synowe Boží. v. 16. Ten' Duch
 oswěcuje Duchu našemu / je gsme Syno-
 we Boží. v. 26. 27. Take y Duch Boží /
 pomocen gest mdlobam našim. Nebo zač
 bychom se měli modliti / gakžby naleželo / ne-
 wime: Ale ten Duch prosy za was skanými
 newopráwitedlnými. Ten pak / kterýž gest
 spítatel Srdy / zna / gakoby byl smysl Du-
 cha / je podle Boha prosy za Swate. 1.
 Kor. II. v. 10 - 13. Nam Bůh z gewil skře
 Ducha swěho: Nebo Ducha zpítuge wšsecko
 wěcn y hlubokosti Božské. Nebo kdo z čid-
 wi / co gest w Čłowěku / gedine Duch Člo-
 wěka / kterýž gest w něm. Takť y Božich
 wě-

věcy nezná žádný / jedine Duch Boží. My
pak nepřigali sme Ducha Světa / ale Du-
cha toho / kteráž gest z Boha: abyhom
věděli / které věci od Boha darovány gsau
nam. O nichž y mluvíme / ne těm Slovy
gimíž Lidska maudrost vci / ale kterýmiž wy-
věcuje Duch Svatý a rozsvěcuje duchovní
věcy duchovní.

Sate nam odtud pochazy Napomenutí ?

Aby sme Ducha Svatého nezarmuco-
wali / Přibytel geho hříchy svými nekaz-
li / a.) Aby w nás Dvořce své působil genu
dopustili / b.) Otce Nebeskeho za tohoto Du-
cha prosili / c.) a vžděky na to pomněli / kdo
ginače čini / že toho Bůh nezanechal bez Po-
kuty. d.)

a.) Efez. IV. v. 30. 1 Kor. III. v. 16, 17. Zda-
liž newíte / že Eham Boží gsste / a Duch
Boží w was přebývá ? Gesližet' kdo Eham
Boží kazý a poskvrňuje / tohož' zatratí
Bůh. Nebo Eham Boží svatý gest / genž
gsste wy.

b.) Vide Gal. V. v. 22.

c.) Luk. XI. v. 13. Poněwadž tedý wy gsauce
žli / vmíte dobre Dary darwati dětem svým /
čím wíce Otec waš Nebesky da Ducha swa-
teho těm / kterých ho prosý:

d.) I. Corinth. III. v. 17.

Gake máme Potěšení z Dění o
Posvěcení?

Že sam Bůh strže Ducha Swat. k pra-
we Znamosti nám dopomaha/ y na teto/ ač
nedokonalé swatosti pro Zaslubu Křysto-
wu/ a že gest dšlo geho/ přestawa.

Gake máme odud Napomenuti?

Abý sine Dšlu Božskemu w nas překáž-
ku nečinili/ prostředku křeto swatosti po-
třebných nabožně užíwali/ a na to/ že do
Kralowstwi Nebeskeho nečistý newegde
wždy pomněli/ tau přičinaw w swatosti po-
wšeckén čas žiwota nasseho. žiwi byli Luc.
I. v. 78.

§. 2.

O Cyrkwi Křesťianske.

Kterými Slovy Znamena se Běs-
ní o Cyrkwi?

Wěřim Swatau Cyrkew obecnu Kře-
stianskau.

Proč nemluwiš wěřim w Swa-
tau Cyrkew?

Proto/ že w sameho Boha wěřime a dau-
fati nasse w něm samem Sladame.

Js 3

Co

Co ſe znamena Slovem tímto:
Wěřim Cyrkw?

Že Bůh wždycký měl y ma y bude miſti ten Lid / který Duch Swatý poſwětíl. A nebo: Že Bůh ſtrže příſľuhovaný ſłowa a ſwattoſti wždycký ſobě na ſwětě Cyrkw z hromajďowal / a až do konce ſwěta z hromajďowati bude. Vide. Eſa. LV. v. 10. ſeqv. Matth. XVI. v. 18. Cap. XXVIII. v. 19. Joh. X. v. 16.

Co geſt tedy Cyrkw?

Geſt z hromajďený těch Lidů / kteří do Božího Kralowſtwj miloſti ze wiſſeho ſwěta gſau powolani / a kteří ſłowa Božího ſe přidržeji / welebne Swattoſti naležítě vžíwaji / a tím wprawe Wiře k žiwotu wěčnemu w zdělaný bywaji. (Słowičko Cyrkw tedy / neznamena tuto Žewnitěnj Stawený neb miſto / na ktere ſe Lid k poſľauchani Słowa Božího re. zhromajďuge: Ale Hauff Lid / z kterehokoli Naroďu / Wěku / Stawu a ſpůſebu zhromajďených. Gal. III. v. 28.)

Proč Cyrkw ſľuge gedina?

Proto / že geſt Newěſta Křyſta Gějiſſe / Křyſtus pak toliko gednu ma Newěſtu. A že gedna geſt wjra Křesťianſka / na gednom Zařľadu Panu Gějiſſi Křyſtu založena.

I. Kor.

I. Kor. III. v. II. Geden také Křest/geden Pan/
a geden Krystus. Efez. IV. v. 5. pročž gi
Pan Krystus k gedinkemu Dwčineny a gedin-
kemu Stadu přiroownawa. Jan. X. v. 16.

Proč sluge Swata?

Neproto/ gakoby sama w sobě/ sama z sebe
a sama od sebe byla swata/ ale pro to/ že gest
skrže Křew swého mileho Ženicha posvěcena a
od hříchů očistěna/ 1. Jan I. v. 8. Efez. V. v.
26. Item: že gi Bůh skrže Ducha Swatého
k swatému žiwotu tak wede/ že v každého času
Swatý Lide se nachazegi/ kteri skrže Wru
Swatosti Krystowe glau wčastni a gegi Dwo-
ce w sprostnosti Srdce přinassegi/ Luk. I. v. 75.
Uno muže se tak gmenowat v proty swate pro-
středky/ Slovo totiž a Swatosti welebne/ ač
při mnohých swého cyle a konce nedochazegi.

Proč se gmenuge Katolická a ne-
bo Wsseobecna?

Proto/ že drži a wěřj Wčeni tomu obec-
nemu/ skrž ktere se wšickni Swatý a Křes-
ťiane každého času/ na wšech místech/ na
celem Swěte/ k Krystu Panu/ gakojto swé
gedinke a obecné Hlawě/ přiznawali. (Ne-
gmenuge se teda Wjra Křesťianská Wsseobecna
a Katolická od množstw/ že se gi wěřsw díl

světa přidrží: Nebo P. Křystus Stado své/
malickým Stadcem nazývá/ Luk. XII. v. 32. a s
bromajdeni Blosinku wětši gest než Pobožných.
Zalm. XXVI. v. 5. Ani od Starodawnosti/
že gest od Starodawná/ a nebo/ že dluho tr-
wa/ nebo taky břich gest takowy: Ale od U-
čení/ že se přidrží toho Učení/ ktere sam P.
Křystus přikázal/ aby kazano bylo wšsemu
stworěni/ Matt. XXVIII. v. 19. a gehož Znak
wšsel powšsy Zemi. Rim. X. v. 18.

Wal gestě Cyrkw sluge?

Křesťianska a Apostolska. Křesťianska/
poněwadž od Křsta šrže geho a Apostolska U-
čení založena a ustanoweno gest/ geg sameho teč
wyznawa/ a od něho řízena y spratowana by-
wa. Apostolska/ poněwadž šrže Apostoli
gest wzdělana/ a na gegich Učení O Křstu
gestě se zaklada a zustawa. Efez. II. v. 19.-22.
Aly giž tedy negste Hoste a přichozy/ ale spolu
Měšťiane swatých a domacy Boží wzdělání
na Zaklad Apostolsky a Prorocky/ tdež gest
gruntowni ubelny Kamen/ sam Sežijš/ Křystus
na němž wšsecko statweni přislussně wzdělane
roste w Ebram/ Swatý w Panu: na kteremž
w spolu wzdělawate se w Přibytěk Boží w
Duchu Swatem.

Kde

Kdo gest Hlawu Cyrkwe?

Sam Křystus. On sam gi spravuge/
chowu a swasenau čini. Efez. V. v. 23. 29.
A poněwadž na spisob Božsny Cyrkwi gest
přitomny/ žádný giny widitedlny Hlawy
a neb Naměstníka gineho nepotřebuge.

Efez. I. v. 22. 23. Bůh wšescko poddal pod no-
by geho/ a geg dal Hlawau nadewšse-
cko. Cyrkwi kteraž gest Želo geho. Cap.
IV. v. 15. 16. Upřimě se mēgme w lasce
rošime wšeligat w toho/ kterýž gest Hla-
wa/ totiž w Křysta: z kterehož wšescko
přislusně spogene a swazane po wšech Klau-
bich přislubowánj podle wnitřní mocy w
miru gednoho každého audu/ Břost/ gaž na
Želo přislussi/ bere/ k wzdělanj swemu
wlasce.

Kdo gsau Audowe Cyrkwe?

Vide/ a to Cyrkwe widitedlne/ (gaž se na-
zywa) t. g. když Cyrkew bereme za z bromaža-
dění těch a takowých lidj/ genžto se k prawe-
mu Běni přiznawagi a při zewnitřní službě
Boží nachazegi/ wšickni gsau audowe/ y tjt
a takowj/ kterj se ku Křystu wšty toliko a zew-
nitřní služebnosti přiznawagi: Nwiditedlne
pak/ t. g. když strže ni rozumime to opravdi-
we

we duchowni Želo/ gsau toliko tj Vide/ kterých
sam Bůh zna/ že gsau w iwiditedlnem Hauffu
powolaných prawě wěřjcy.

Wylož mi žetitedlněj Rozdíl mezy Cyrkwj
iwiditedlnau a newiditedlnau?

Widitelna Cyrkw nazywa se Žewnitě-
ně těch Lidj ž hromážďenj/ kterj se w spoletě-
nosti služby Božské spatrugi/ a gest tehda
Cyrkw prawá/ kterj opravdliwe Běenj
wede. Newiditedlna pak Cyrkw žstrany
oěj nassich/ nazywasj se tj Vide w žewnitě-
něnem powolaných žhromážďenj/ kterj gsau
Wjrau prawau obdarowānj strže tu po-
swěcenj/ s Křystem spogenj a samemu Bo-
hu znami.

Proč se nazywa Newiditedlna?

Ne gakoby same osoby/ neb gegich žewnitě-
něnj služebnost Božská nebyla iwiditedlna/ než
že Wjra gegich ge s Křystem spolčugjcy/
neni Videm/ než samemu Bohu Znama.

Wjra zagistě a prawá nabožnost/ která nas
wěčkami Křystowými čini/ wnitě w Srdce
gest: Srdce pak samemu Panu Bohu zna-
me gest a otevřene/ protož gemu samemu
take zname gest/ kterjby prawými/ wěřjcy-
mi a wywolennými Křesťiány byli: Než

dy kdo gest in Ecclesia gest de Ecclesia.
 Kdo gest v prostřed Celady wdomě / není
 bñed z domu. 2. Tym. 11. v. 19. Pewný
 Zaklad Boží stojí mage znamení toho: Znat'
 Pan ty / kterijž gsau geho. Joh. X. v. 14.
 Já znám Dvce své a Znajíť mne me. Po-
 krytež teda v gini bezbožnj Lide / kterj Kry-
 sta Pana za Hlawu nevyznawagi Duchu Kry-
 stoweho nenastledugi / odněho žiwot spasyte-
 dny nepřijmagi / ač gsau w widitedlne Cyr-
 kwj / wšak šrz takowe zewnitřne společen-
 stwí a obcowanj / k prawe Cyrkwj ginače ne
 přínaležegi / než jako suché Haluzj / ktere
 na některem zelenem Stromě gsau / con-
 sequenter, Sliby Božíe Cyrkwj vříněne /
 tyto audy mrtwe nemohau sobě přiwlastňo-
 wati.

Altak Cyrkw zewnitřní z samych opravdívě
 Wěřicich nemuže byti Zebrana?

Kajdy šyc to ma žadatí o to podle mož-
 nosti se snažiti / a Lide z gewně Žij w pohorši
 tednj / mēlibž z Obcy Cyrkwne wywrženi
 byti / aby ginoch nenakazyli / a.) Ale / aby
 k tomu Cyrkw na swěte přišla / pro globi-
 wost Diabelskau v Lidstau / není možné /
 proto / gak s ginými wěcmi b.) tak y s Rolj
 se stowňawa : a s Pšenicj Kufol roste /
 křez

ktěry gen we zni do cela ma wtkoreněn byl
c.)

a.) 1. Kor. V. v. 2. Aby wytwržen byl zpro-
středku was ten / kdož takowý Skutek spá-
chal. v. 6. Zdaliž newíte / že maličko Kwa-
su wšsecko Těsto nakwassuge?

b.) 2. 1. Tim. II. v. 20. 21. Wdomě pač welikem
netoliko gsau nadoby Zlate a stříbrne / ale
tate dřewene v hliněne / a něktěre zagistě / te-
cti / něktěre pač ku potupě. Protož gestližeb-
se kdo očistil od těch wěcy / bude nadobau ke cti
poswěcenau a užitečnau. Pánu ke wšselike-
mu Skutku dobremu hotowau.

Gata tedy gsau Znamení / z kterých se pra-
wa widitedlna Cyrkw poznawa?

Cizí Slowa Božího kazani a Swato-
sti welebných podle nařízenj Božího přisluho-
wanj. Skrze to se Cyrkw plodí v mnozi / v
zdržuge / pročej tyto wěcy gsau v neomolna ge-
gi Znamení / consequenter, to zhromajde-
ni gest prawa widitedlna / Cyrkw Boží
w kterem Slowo Boží čistotně se kaže a
Swatosti podle ustanowenj Paně se přislu-
hugi. Gij rozvaž / kde se to děge / a snadno
poznáš / kde a kterebý bylo takowe zhromajde-
ni a kteraby ta opravdiwa Cyrkw byla / te se
přidržug. Jan. VI. v. 31. Gestliže wy Zusta-
wa-

všete věřcy me/ pravě Vědlnjcy mogni bude-
te a poznate pravdu.

Zdali Spasenj Šlowěla t widitedlně
Cyrkwj gest přivazane?

Kajdy šec/ gať mu gest mile geho Spasenj/
prawau widitedlnau Cyrkw ma poznati/ a
poznawše gi do gegiho Žewnitěnjho Společen-
stwj ma se s chazeti: wšak řdyž nemuže kte
přigiti/ e. g. w čas swěho wězenj aneb proti-
wěnstwj Cyrkwijnho ic. a ma společnost s
Cyrkwj newiditedlnau/ v wte spasen by-
wa/ gessťo mnozow/ kteřj gšau gen audowe Že-
wnitěni a mrtwi a nemagi společnost škrze Wj-
ru s Cyrkwj newiditedlnau/ y w widitedlně
Cyrkwj mohau Zatracenj byti.

Ať tak Cyrkw na Zemi po wšeckny časy neni
tak widitedlna/ aby se oprawdiw i
wěřcy a pravě wěřcy
poznali?

Dwšsem neni. Kralowstwj Satanasse/
na Šwěťe tak mce ne časem bywa/ že se
Kralowstwj Křystowo nepoznawa a od
něho nerozěznawa; jādna teč patřna a či-
sta Boží služba tu neb tam wten čas nemu-
že byti nalezena a spatřowana.

1. Kral. XIX. v. 14. Eliáš řekl: Naramně
hor.

boril sem pro Hospodina Boha Zastupim/
nebo opustili smlaumu twau o Hospodine.
Oltare twe Zborili/ a Proroky twe Měcem
pomordowali: Y Zustal sem ga sam/ ted
pak hledagi Žiwota meho. Zgem. S. Jan.
XII. v. 6. Za Žena vtekla na Pausse/ kdek
měla místo od Boha připrawene/ aby št
tam žiwili.

Zdaliz pak tehdaž gest docela po Cyrkwj?

Nikoli. Bůh zdržuge Semeno sive neo
widitedlné Cyrkwe každého času/ ač prawě
Ono před Vidstoma očima není zname w
těch/ kterž y wre zewnitěni poruffene Cyr
kwj gemu w tiche sprostnosti siveho Srdec
prawau poetu oddawagi.

1, Kral. XIX. v. 18. Zachowale sem w Izraeli
sedm tisícůw/ gichžto wšech kolena nestla
něla se Balowj/ a gichžto wšech vsia neljba
la ho/ odpowědel Hospodin Eliassowi na ge
ho řeči. 2c.

Gak tedy dlanho Cyrkwu bude sta
ti neb trwati?

Prašli se na Triumffugcy/ ta trwa na
wěčnost/ a.) pakli na Bogugcy/ ta s Dia
blem/ hřichem 2c. bude bogowati až do konan
swěta. b.)

a.) Řjid. XII. v. 22. seqv. Přistaupili ste k
Ho.

Hoře Syna i Městu Boha živeho zc. k
wěcnému zhromaždění.

b.) Matth. XXVIII. v. ult. Wy ga swami
gsem po wšecky dni / až do skonání swěta
Conf. Matt. XVI. v. 18.

Wtomto Běení o Cyrkwj gake gest
Potěšení?

To zwláštěně / že 1. Bůh z Lidského Poko-
lení takowau Obec / kteraby geho domem a
Mabytkem wlastním byla / zhromaždil.

2. Že Synowi swému Cyrkwj za Newěstiu za-
maubil / a w něm statkůw swych každý gegi aud
věastny věnil. 3. Že On y mne do te přewo-
lal a přigal / aby wnj při mne w Zácate
Swatosti dšlo konal y dokonawal.

Rjid. III. v. 6. Kryšus pak gako Syn panu-
ge / nad domem swým: kterýžto dům my
gšme / gestliže tu swobodnau daufanliwost a
tu chlaubu naděge až do konce přewnau za-
chowame. 1. Tym. III. v. 15. Dům Boží
gest Cyrkwj Boha živeho / Slauy a wtr-
zení prawdy. 1. Pet. II. v. 9. 10. Wy gste
Rod wywoleny / Kralowške / Kněžstwu / Na-
rod Swaty / Lid dobyty: aby ste zvěstowali
ctnosti toho / kterýž was powolal ze tmy / w
w přediwne swětlo. Kterýž ste někdy ani
Lidem nebyli / nynj pak gste Lid Boží: kte-
rýž

řijz ste někdy byli nedostli milosrdenstwj / my
nj pak ste dostli milosrdenstwj. Dŕeaj XL. v.
19. 20.

Gake gest w tomto Bceni Napomenuti?

1. Poněwadž sine Domacy Boží / aby sine
se tak chovali / Aby Pan Domu tohoto ja-
dnau potupu neměl. 2. Poněwadž žemnitěnj w
Cyrkwi společnost bez žnitěne není prospěšna /
aby sine se snažili byti audowe těla Pana
Křista Běžíse. 3. Poněwadž tobo gístotu ma-
člowěk z Dworce wjry / aby se každý skusyl
byllyby aud prawy / což pozna / gestli Slo-
wo Boží s wžitkem poslaucha a Swatosť
poradně a spasytelně wžíwa.

Jan. X. v. 27. Dwce me hlas slyšsi / a
gage znam a nasledujiť mne / a ga žiwot
wěčný dawam jim a nezbynaut' na wěky /
aniž gich kdo wyerhne z ruky me.

* * *

Dynam mi gliz tato Cyrkw Swata a
o prawdowi gegi Audowe gaky
magi Swazet?

Obcowanj / Společensťwj a neb Obe-
censťwj.

Wylož mi Břetědněgi:

Co gest Obcowanj Swatých?

Ten neiwiditelný Hauffet / wywolenny
zna

Dítek Bojich / kteri gsau samemu Bohu
zname / a w kterych Duch Swat. gakožto
w Chramě swem přebýwa / a mají spole-
čnost Statků / ne syce tělesných / ale ducho-
wných a věčných.

Ktere gsau to Statky?

Milost Boží / Hříchův odpustění Sy-
nowství / Život věčný ic. k tomu / Spasitel-
dne Prostředky Slovo Boží ic. Swato-
sti / ic.

Nemají k tomu Právo Pokřtěn / fšešnji
Křestiane a neřádjci hřisnjci?

Gsau syce take w zevnitřní společnosti /
tak je práve to Slovo spasení teč posla-
dagi a ty welebne Swatosti zevnitř poži-
wagi / ktere / Wěci: ale w prawdě spole-
čné obcowani nemagi jen práwě wěci a
oprawdijwy Křestiane.

Kterak to Pawel S. wyklada?

Gedno gest Tělo / a jeden Duch / gakož y
powolani gste w gedne naději powolani
sweho / jeden Pan / jedna Wjra / jeden
Křest ic. Efez. IV. v. 4. 5.

(Těmto Slovy Apostol tento znamena
1. Že wšickni wěci w Křistu / swe Hlawě /
gsau gedno duchowni Tělo w Křistu / a oni
Gg teho

toho audowe / a mezy sebau spolu - audowe.
Rim. XII. v. 4. 5.

2. Ze gako wteto duchotwnj společnosti wššickni
wěricy gsau gedno Zělo w Krystu / tak wššech
gednoho každeho audu / geden gest y Duch /
neginače gako w ljdskem tělě wššickni audo-
we od gedne Dusse neb Duchy sprawowa-
ni bytwagi.
3. Ze l' tomuto Obeowanj přislussj y Božisse
powolanj lučastienstwj Gežisse Krysta i. Kor.
I. v. 9. A gako geden Žiwot wěcny gest / tak
y gedna Naděge we wššech žiwota wěčneho
sfrze Krysta dosazenj. Efez. IV. v. 5.
4. Ze wššickni gednoho Pana magi Gežisse
Krysta / ktery gich draze sobě kaupil / takže
negsau sami swogi než geho / i. Kor. VI. v.
19. 20. A gako geden gest Krystus / ne mno-
žy / gedna Hlawu Cyrkwj / ne mnohe / tak /
kdo gest sfrze wjru w Krystu / byt' prawě
nebyl tak w darjch slawny gako Džataš neb
Pawel wššakže gednoho ma Krysta Pana
snjmi / gedno take wezme s nimi dědictwj
wěčne.
5. Ze magi take / gednu Wjru / ktera gest / ktwž
kdo wěří w Pana Gežisse Syna Božibo /
že pro něho Bůh Otec gemu bude milosti-
wy a přijme ho za Syna a dědice Karlow-
stw

stwj Rebesteho. Tuto wtru mēli Patriar-
chove: Tu včili Prorocy a Aposstolowe:
wte zemirali Mučedlnjcy. Za Wjra gest
obecne Cyrkwe/ a křokoli ginau Wjru nasle-
duge/ ten nenj ani byt' nemuže w Dbcowa-
nj swatych.

6. Že geden gest Křest/ ktery se dawá we gme-
nu Otce y Syna y Ducha Swateho/ na
odpustěnj hřichu. ic. A poněwadž při po-
sluhowanj geho nedawá wjce Biskup nežli
Kaplan/ ani beře wjce křtu Kral nežli Že-
brať/ geden take gest Křest cele Cyrkwj D-
becny.

**Zato Duchowanj Společnost k čemu
slauží?**

1. K Potěšěnj/ že wšecky Statky a Dary
spolu audowj dane/ k společnému dobremu gsau
sporadane/ a že wšecky modlitby spolu- wějš-
cych Bratěj před Bohem gsau platne/ zwlastt'/
že w této Společnosti s wějšcymi spolu. Bra-
try stogjce w společnosti take spolu s Bohem
Otcem a Synem stogjme. a.)

a.) k Napomenutj. (1.) Že w takowem
obecnstwí staly máme byti a w světle wždy
moditi/ b.) (2.) Že wšecko od Boha při ate
dobremu Bratřstw a wšeho Žěla máme o-
bratiti/ e. g. w gegich bjdach wtrpnost miti/

W g 2

do.

dobřeli se jim weede / snimi se radowati / Panu
 Bohu gednomyslně děkowati a za wssecky se
 modliti. c.)

a.) 1. Jan. I. v. 6. 7. Dymeli / že snim obecen
 stwój mame / a wetmě chodjme / ljeme / a ne
 imime prawdy. Paklit' chodjme w swětle /
 obecenstwój mame wespolek / a Krew Krysta
 Wjisse Syna geho / očiščiuge nas odetwsech
 nassich hřichům.

b.) 1. Kor. XII. v. 18. - 27. Židil Bůh audy
 x. a tak spůsobil Tělo / že dal posledněgšimu
 bogněgšij počtíwost; aby nebyla roztržitost
 w Těle: ale aby audowe gedni o druhe per
 čowali. A protož gestliže co trpí geden aud /
 spolu snim trpí wsšickni audowe: pakli gest
 w slawě geden aud / radugi se snim spolu
 wsšickni audowe. Wy pak gste Tělo Krysto
 wo a audowe s častky swe geden každy.
 Conf. Epes. IV. v. 16.

c.) 1. Kor. X. v. 33. Ga we wšem ljbim se
 wssechněm / nehledage wtom sweho wžitku /
 ale mnohych aby spaseni byli. Efez. VI. v.
 18 Wšelikau modlitbau a Prosbau modl
 te se každeho času w Duchu / a w tom be
 dlinij buďte se wšij wstawičnosti a prosenim
 za wssecky Swate.

§. 3.

O Hříchůw Odpustění/

A neb

O Člowěka před Bohem Ospra-
wednění.

Co gest Hříchůw Odpustění?

Gest milostiwě Člowěka hřisseneho před
Bohem osprawednění a hříchůw mu geho-
wic nepočítanj.

Wlož mi Zčestdnězi: Co gest Hříchůw
odpustění aneb Hřissnsta před Bo-
hem osprawednění?

Gest Skutek sameho Boha/ kterniž kaž-
deho w Syna swého Bějše Krysta wěři-
enho strz swau newistiblanu Milost/ w Za-
hubach Krystowych založenau/ od hříchůw
y wšech Pokut/ gak časnych tak y wěčných/
oswobožuge/ a tak gim strze prawau Bě-
ru Sprawedlnost Krystowu přičita.

Kdo tedy ma moc hřichy odpustiti?

Co Pan a autoritative, wlastně a před-
ně sam Bůh/ a.) než přiwlastně ně a propu-
čeně y Slowa Božjho Kazatelowe. b.)

a.) Marc. 11. v. 7. Kdo muž odpustiti hřichy/
geďine sam Bůh. Řim. VIII, v. 33. Kdo bu-

§ 3

de

de žalovati na Wytworjene Boží? Bůh gest/
který o pravedlnug.

- b.) Jan. XX. v. 23. Kterymžkoli odpustiliby-
ste hřichy / odpauštěgít' se jim / a kterymž-
koli zadrželibyste / zadržaní' gsau.

Který gest Pramen a Studnice
tohoto odpustěnj?

Milost Boží a.) a Zasluba Krystowa / b.)

- a.) Řim. III. v. 23. 24. Spravedlnýj učiněnj
bywame darmo / Milosti Boží / skrze wy-
kaupenj / které se stalo w Krystu. Efes. I. v.
7. W Krystu mame wykupenj skrze Krew
geho / totiž odpustěnj hřichůw / podle bo-
hatskýj milosti geho. Efes. II. v. 8. Mi-
losti spasenj ste skrze Wíru / a to ne sami z
sebe Darc' gest Boží: ne z Skutku / aby se
někdo nechlubil.

- b.) I. Jan. I. v. 7. Krew Bezísse Krysta Sy-
na Božího očistuge nas od každého hřichu.
Řim. IV. v. 25. Krystus wydan gest na
Smrt pro hřichy nasse a w stal Smrtíwých
pro ospravedlněnj nasse. Jan. I. v. 29. Syn
Beranek Boží / kterýj snjma hřichy swěta.
Conf. Rom. V. v. 12. I. Cor. I. v. 30. 31. 2.
Cor. V. v. 21.

Ktere gsau Ospravedlněnj nasseho
Prostředky?

- Z strany Boha/ Slovo geho/ a.) tak tež v
 welebne swatosti Křest S. b.) a Wečere Pao-
 ně. c.) Z strany pak Člowěka/ Wira/ d.)
 kdož se na Křsta Pana a geho zaslubu celau
 důvěrnosti opíra/ a to wšsecko/ čímž nam gest
 spasenj dobyte/ Zwlassni a wlastni sobě činíwa.
 a.) Luk. XXIV. v. 47. A aby bylo řazano
 we gmenu geho Pokanj a odpustěnj hř-
 chůw mezy wšsemi. Skutk. Apóst. xxvi.
 v. 17. 18. Ga posolam tě k Pěhanům/ otwi-
 rati oči gegich aby se obratili od temnosti k
 světlu a z mocy Diabelske k Bohu/ aby tak
 hřichůw odpustěnj a Děl s posvěcenými
 wzali šrže Wíru.
 b.) Skutk. Apóst. 11. v. 38. Činte pokanj/ a
 pokřti se gedenkaždy z was we gmeno Je-
 žisse Křsta na odpustěnj Hřichůw.
 c.) Matt. XXVI. v. 28. To gest Krew ma-
 nowe Smlauwy/ kteráž se za mnohe wyle-
 wa na odpustěnj Hřichůw.
 d.) Říjd. 11. v. 14. Sprawedliwy z Wíry swe
 žiw bude. Jan. 111. v. 16. Tak Bůh milo-
 wal tento Swět ic. aby každý kdož Wěří
 w něho/ nezahynul/ ale měl žiwot wěčný.
 Řím. 111. v. 28. Zato mame/ že člowěk by-
 wa sprawedliw učiněn Wírau toliko bez
 Skutku Zákona.

Ko-

Komu se mají hříchův odpustěti?

Toliko lidem / gednak / že tím samým Pan
Křtstus zaslaužil toto dobrodiní / gednak / že
gine stvorení nepotřebuge hříchův odpustění
ani není spůsobne k toho přigimání.

Kterému Člověku mají se od-
pustěti?

Wšem sice lidem Bůh podawa to do-
brodiní: ale nedosahugi to gedně kagich/
proto y na mnohých mjestech w Písmě S.
Pokání a hříchův odpustění se spoguge.

Ktere se hříchův odpustěti?

Za Života / zde na Zemi w společnosti
Cyrkwe (ac ne vždy zemnitěně / wsať w nitěně
srze Wru /) a tak nedosahugi odpustění
hříchův mrtwi a který gsau wen s Cyrkwe.

Ktere se hříchův odpustěti?

Wsecky a.) kromě hříchův proti Duchu
S. a to / poněwadž člověk w takowem hře-
chu / prostředky k spasení potřebne zamýta / a
tak ani hříchův odpustění včasťen býwa. b)
a.) Skutk. Apost. XIII. v. 38. 39. Znamo
wam buď Muži Bratři / že srze Křsta
Zvěstuge se wam odpustění hříchův / a to
odewsech / od kterých se nemohli srze Za-
toz Wozjissimův ospravedlněny býti / srze
toho

toho každý / kdož věří v něho / bywa ospra-
wedněn.

b.) Matth. XII. v. 31. Všeliký hřích a rati-
hanj bude lidem odpuštěno / ale rauhani
proti Duchu Svatému nebude odpuště-
no.

Gaf se děje hříchův odpouštění ?

Tak / že Cílowěť hříchův / gaf nable mu
Bůh hřichu nepočita / ale milostiwě odpouští /
před očima geho hned spravedlivým by-
wa učiněny a.) a oswobozen gaf winy / tak
y hřichem zasluzeneho pokutowanj. b.)

a.) Žalm. XXXII. v. 1. 2. Blahoslaweny gest
ten / genuž odpuštěno přestápenj / a ge-
bož hřích přikryt gest. Blahoslaweny Cílo-
wěť / genuž nepočita Hospodin nepravosti
a w gehož Duchu není lstj. Řim. IV. v. 6.
seqv. Řim. IV. v. 5. Tomu / kdož věří
w toho / genž spravedliwego čini bezbožníka /
bywa počtena Wjra za Spravedlnost.

b.) Eza. LIII. v. 5. Kazeň na něho wložena /
abychom my Pokog měli / a Kanami geho
vzdravenj gsme.

A wšak Bůh třešce mnohých v po dare-
wanem hříchův odpouštěnj ?

Třešce / ale ne z hněwu a w přelivěš-
tí

III

nebo kde není hříchu / tam není v Pokuta ; a i
 w takových není hřích / 1c. Díz / z dobroho B.
 myslu a z milosti / aby těžkost welikých hří-
 chůw a welikost Božské dobroty poznali / w swate-
 tosti prospíwali a rostli / tak od nových hříchůw
 zdržowani byli. 2. Kral. XII. v. 13. 14. Ho-
 spodin přenesl hřích twůg / neumřeš : Ale wšak
 poněmadž sy tau věcy dal příčinu Repřatelům
 Hospodinovým / aby se rauhali / protož ten
 Syn / kterýž se narodil tobě / gistotně umře. 1.
 Kor. XI. v. 31. 32. Kdybychom se sami rozsu-
 wali / nebylibychom ssauieni. Ale kdy bywáme
 s sauieni / ode Pana bywáme poučowani / aby-
 chom s swětem nebyli potupeni. Jer. XXX.
 v. 11. Děním konec wšechněm Narodům /
 mezu které tě rozptilim / tobě wšak neučinim
 konce / ale budu tě trestati w Saudu a mjrně /
 aby se nepořladal za newinneho. Cont. 2. Cor.
 IV. v. 16. Hebr. XII. v. 7. - 11. 1. Petr. IV.
 V. 1. 2.

Gaf na dlauby čas hříchy nam se od-
 paustěgi?

Na věky podle své milosti nechce ge
 Bůh připominati. To gest : gaf dlauby člo-
 wěk šrže Wru w Křstu zustawa ; tak dlauby
 tohoto dobrodinj vžitiwa / a.) Ale trátili wi-
 ru / odhánili Duha Swatcho zlobiwě a
 Swěc

Středomj dobře nezachováwa / potracuje
všitek tohoto hříchův odpustění. b.)

a.) Ezech. XVIII. v. 21. 22. Odvrátiliby se
bezbožny od všech hříchův svých kterej či-
nil / a ošřibalby všech ustanovenj mych / a
činilby Sano v Spravedlnost / gisté žij bude/
neumře. Žadna přestaupenj geho / gichž se
dopustil / nebudau gemu připominana/
než w spravedlnosti své / kteraužby činil/
žij bude.

b.) Ezech. XVIII. v. 24. Pakliby se odvra-
til spravedlny od spravedlnosti své / a činil-
by nepravost čině podle všech ohačností/
kterej činj bezbožny / takowylizby žij byl?
Na žadne spravedlnosti geho kterej činil ne-
bude pamatowano / než pro přestaupenj
swe / gehož se dopustil / a pro hřích swůg kte-
ryž pachal / pro tyť věci umře.

Když pak z milosti Boží člověk wypada/
můželi nadějí mti o novem hře-
chův odpustění?

Muže. Nebo takto mluwi Prorok Izaiáš
LV. v. 7. Oprust' bezbožny Cestu swau a člo-
věk nepravny Myslenj swa / a nechr' se na-
wrati k Hospodinu y sluge se nad nym.
Conf. 1. Tim. II. v. 4. 2. Pet. III. v. 9. Rom.
V. v. 20.

Pos

Poněwadž žmilosti Boží a darmo ospravedl
nění bywame / tedy naše Skutky
dobře k ospravedlnění našemu
nic nedodawagi?

Drošsem zhola nic; Nebo tak Milost ne
břelaby milost. a.) Poněwadž pak nam hříšny
odpuštěné bywagi / aby sme jim twice neslau
žili / proto Šlowěš ospravedlněny ma a po
winnen gest v dobre Skutky činiti a těmi wi
ru swau došvědčiti. b.)

a.) Řim. 11. v. 6. Gestli wywoleni z milosti/
když ne z Zasluby Skutků / syc ginať mi
lost gižby nebyla milost: pakli ze Zasluby
Skutků / giž milost není / ginať Skutek/
nebylby Skutek.

b.) Efez. 11. v. 10. Sme zagistě Boží dšlo/
gšauce Stworěni w Křistu ŠEjssí k
Skutkům dobrým / kterej Bůh připra
wil abychom twich šodili.

Toto Řeční / že z paube milosti a darmo
ospravedlnění a špaseni bywame /
nečinili nas bezpečně a lenivě
k dobrým Skutkům?

Nečiní; než raději křem nas nahani / a
to / poněwadž tau Wšrau bywame ospra
wedlněny / kteraz z potřeby Dwořce dobre
přinášeti musy; kromu / kterym Bůh hř
šny

chy odpauští/ těch mždy wse a wse očistíge
odwšech nepravosti/ a.) Toto tedy Vieni
Slatwu Boží rozsírge/ a wšecko/ co se při
sprawedlněj člověka děge/ ne naši zasluge než
same milosti Božské se připsuge. b.)

a.) 2. Pet. 1. v. 4. seqv. Velika a draba zaslí-
benj wam gsau dana/ totiž/ aby ste sřze ně
Božského přirozenj učiněj byli včasnj/ vtek-
še porušenj tobo/ kterej gest na Swěte w
žadostech. Na to tedy samo wšecku Sna-
žnost wynaložte/ přičiněte k wšě sive ctno-
sti/ a k ctnosti vměnj/ k vmenj pak zdrželi-
wosti a k zdrželivosti trpěliwosti/ k trpěli-
wosti pak pobožnosti/ ku pobožnosti Bratr-
stwa milowanj a k milowanj Bratrstwa
obecnau Casku. Ty žagiste wěcy kdž budat
při was a rozbogni se/ ne leniwe ani neuži-
tečue postavj was wznamosti Pana našeho
Ježíše Krysta. Při komj pak není těchto
wěcy/ slepý gest/ a tobo/ což vzdaleno gest/
newida/ zapomenuw se na očistěnj swých
hříchůw. Protož raděgi/ milj Bratři/ sna-
žugte se powolani w wzywolenj sive vpew-
ňowati. Nebo to činjece/ nepadnete mždy.
Tak žagistě bogne spůsobeno wam bude wgi-
ti k wěčnemu Kralowstwj Pana a Spasitele
Ježízu Krysta.

Amē

b.) Řim. III. v. 24. seqv. Spravedliví pa-
včinění bywame darmo ic. A Bůh vydal
Křsta za Smjrcy šrže Wjru we křwí ge-
ho ic. aby On spravedlivým byl a ospra-
wedniugjcm tobo kterýž gest z twjry Šeží
šřowj. Kdež gest tedy ta chlauba? Wypra-
zdněna gest. Škrže kterýž Zakon? z Škut-
tuli (Nikoli / ale škrže Zakon Wjry.

Oznam gij Słowem neb dvěma: Kterak
před Bohem osprawedlnění
bywame?

Neginače než z paube milosti Božské pro
Zaslubu Pana a Spasitele našeho ŠEŽu
Křsta / řdyž se na něho prawau Wjrau
spoljhame a za milost řadame.

Proč se spolibaš na Zaslubu Křstowu?

Proto / že On za mne Zakon Boží ná-
plnil a za me hřichy trpěl / vmřel y žmř-
tých wštal pro osprawedlnění me.

A tak / gaž rozumím / ty nepochybeš /
ale vsištěn gš / o twem škrže twau
Wjru osprawedlnění a hříchův
odpuštění?

Takť gest / o tom gíšy gšem / že mne
Bůh wšecky hřichy šřědře a nepochybně
w Cyrkwi odpaustj.

Odkud toho gístotu máš?

Že sem Duchem S. sřz Ewangeliu/
znamenany / abych v wře posolněny a ne-
pohnutedlny až do dne wykaupeny zůstal. a.)

2. Že Welebnych Swatosti vžívam / abych se
w Wře posylowal a o Spasenj věčnem vřiv-
zowal. b.)

3.) Že se mně hřichůw odpustěnj / we
gměnu Boha Otce / Syna y Ducha S.
Słowem Božim zvěstuge. c.) 4. Že Wřa
wšelikau pochybnost zamíta / d.) pochybowání
o milosti Božské w Písmě S. se zapowida. e.)
U Bůh sřze to klamařem činěn býwa. f.)
Słowem: Gísty sem o mých hřichůw odpu-
stěnj ic. poněwadž o tom Sliby Božské gsau
nepochybne. Matt. XXIV. v. 13. Řim. IV.
v. 16. Přisabau Boží potwřzene. Ezech.
XXXIII. v. 11. Jan. V. v. 24. Duchem
S. w Srdce mem znamenane Efez. IV. v.
30. 2. Cor. I. v. 21. U welebnyh Swa-
tostni zapečetěne / Řim. IV. v. 11. 1. Pet. III.
v. 21. Ergo, gísty ysem / že ani Smrt / ani
Žltvot ic. neodlauči mne od Lasky Boží /
ktera gest w Křystu S. Řim. VIII. v. 36.

a.) 2. Kor. I. v. 21. Ten pať / kterýž potwřzuge
nas s wami w Křystu / a kterýž pomazal nas /
adal Zawdawek Ducha w Srdce naše.

- b.) 1. Pet. III. v. 21. V Křest nas spašeny čini a gest dobreho svědomí w Boha dotazáni. Matt. XXVI. v. 28. To gest krew marnowé Smlauwy / kteráž za mnohé wylewa se na odpustěni hříchuw. Mar. XVI. v. 16. Kdož wvěří a pokřtí se spašen bude.
- c.) Jan. XX. v. 22. 23. Přigmetě Duchu S. kterymžkoli odpustil byste hříchy / odpastí sťegit' se jim. Skut. Apost. X. v. 43. Křistu wšwechni Prorocy wydawagi svědectwí / že odpustěni hříchuw wezme skřemeno geho každy kdožby wvěřil w něho.
- d.) Řid. XI. v. 1. Býra gest podstata těch wěch / o kterýchž gest Nadege a Důwod ne wídaných.
- e.) Jak. I. v. 6. sekv. Žadež pak důwěrně mje nepochybuje: Nebo kdož pochýbuje podobný gest Wlnam Mořskom / kterej wstřem v tam žene / a giny Zmija. Předomně weg se zagistě člověk ten / by co wzpři měl ode Pana. Muz dwogi myslí gest neustawičný we wšech cestach swych.
- f.) 1. Jan. V. v. 10. Kdož wěří w Syna Bohožibo / ma svědectwí sam w sobě; Kdož pak ne wěří w Syna / mat' ho za lháře.

Menší to vssetečná Dauffanliwost a Py-
cha duchowní tak svezšletí?

Gestli se kdo swy vlastni sprawedlnosti
důvěř / že nj před soudem Božim oslogi/
ten gest owšem y vssetečný y Pyšný. Ale
kdo se na Slowo Boží / na geho milostiwé
řby / na Ducha Swateho na Zasluby Kr-
sta GEjše dauffanliwé a proti wšem Bra-
nam Pekelným směle spoleha / ten nem py-
šný nybrž ten ma Wíru a Smělost Ducha
toho / kterýž ošwědčuje Duchu našemu / že
jsme Synowe Boží.

Jm. VIII. v. 16. A při takowe Smělosti / mu-
že člověk pokorným býti / a w Synowstě
bázi / s třesným Bohu slaužiti / Zalm. II. v. 11.

A tak mdy v Wíře gíž nebude spasen?

Wchowegž Bůh. Pan Bůh ma strvení s
těmi genž gsau mdle a male wíry / a Třtiny
halomene nedolomi / a Enukauč / nbo se neu-
báš (Eza XLII. v. 2.) K tomu: Spasení
nepřičta se Wíře pro gezi Welikost / nybrž
pro toho / kterehož přigima GEjše Krysta.
Gíž y mdle Wíry člověk K. B. a geho Zasu-
by dosabuge / gako ten / genž gest slyne Wíry /
pročež rovněž strze GEjše Krysta osprawe-
dlněn býwa.

Hb

Kce

Který Užitek máme z toho Běení o
Hříchův odpustění?

1. Potěšení Srdečné/ že jako hříchy s Bo-
hem a všem dobrým nás rozlučuje/ tak od-
pustění hříchův na proti nás spouge. Eza.
LIX. v. 2.

2. Napomenutí potřebné/ abychom se z
novu k hříchům starým nenavracovali / a tím
spůsobem hněv Boží na sebe nepřítahli. 2.
Pet. II. v. 10. seqv. Věstížeby ti/ kteříž všli
poslaveni Světa šrže známost Pana a Spas.
Věstížeby Křsta opět zase v to zapletení glauce
přemoženi byli / učiněn gest z působ gegich hor-
ši nežli prvni. Lepeby bylo zagistě/ jim nepo-
znati cestu spravedlnosti / nežli po nabyti Zná-
mosti odvrátiti se od vydaného jim Swateho
Přikazani. Ale přihodilo se jim to / což se v
Přisloví pravem říkáwa: Pes navrátil se
k wyvrátku svému/ a Svojně vmyta do Kalis-
tě Blata.

§. 4.

O Smrtvých Wzkříšení.

Proč mluvíš: Wěřim Žela Wzkříšení?

Nebo ga takowe Smrtvých wzkříšení ne-
mužu svým rozumem pochopiti/ ale mu-
šim

šym na pravdomluvné Sliby Boží se z/
polehnauce/ že se gistotně stane/ věřiti.

(Kozumu našemu zda se blaznovstvi/ pročej v
onenno Festus Wladat' k' Pawlowi o Zmr-
tвых wstanj kazjicemu řekl: Pawle blaze-
niš zc. Skutk. Apostt. XXV. v. 24.

Odkud doswědiš? že bude Zmrtvých
wstanj?

Zpísma Swateho. Esa. XXVI. v. 19.

Djhwaur' mrtwi twogi: Žela mrtwa ma
wstanau/ tdyj djs: Precitě a prospěwugte
Obywatele Prachu. Jan. V. v. 28. 29. Přigo-
de hodina/ w kteraužto wšickni/ kterjž w Hro-
bich gsau wšlissi blas geho: A pŕigdau ti/ kterjž
dobře wěcy činili na wzkříšení Žiwota; ale ti
kterjž zle wěcy činili na wzkříšení Saudu/
Conf. Job. XIX. v. 25. Joh. XI. v. 25.

Kdo Mrtwe wzkříš?

Sam Bůh geden w Podstatě/ trůg w
Osobach/ Bůh Otec/ a.) Bůh Syn/ b.)
Bůh Duch Swatý. c.)

a.) 2. Kor. IV. v. 14. Wjm je ten/ kterýž wza-
krjšol GEjše/ y nas šrže Křsta GEj-
še wzkříšy a postawj swami.

b.) Job. XIX. v. 25. Ga wjm/ je Wkupi-
tel mŕg žiw gest/ a že wden negposlednějši
z prachu Země nne pomzbudj. Conf Apoc.
I. v. 18.

H 2

Djm.

C). Řím. VIII. v. 11. Gestlizeť pak Duch to-
ho / kterýž v skřisl Geziše Zmrtvých v
was přebýwa / tedy ten / kterýž wzkřisl
Krysta Zmrtvých objíwí y smrtedlna Těla
was / pro přebýwajícího Ducha geho w
was.

Kdo bude w zkříšeny?

Wšickni Lide / dobří y zlí / welcí y malí /
kteriskolewět žíwí byli a Zeměeli.

Dan. XII. v. 2. Mnozo / (t. g. wšickni) genť
spí w prachu Země procti / gedni žíwotu
wěčnému / druzi pak ku pobavení a potupě
wěčne.

Nota. Mrtvých wstání k wěčnému Žiwotu
pochází z Křistoweho wzkříšení / á tak ži-
dem pobožným přínaleží. 1. Kor. XV. v.
21, 22. O čemž y D. Luth. Tom. 6. tyto
myšlenky ma: Poněwadž ten genť sluge
Surrexit žhrobu wstal a wšfel / musy take
ten / kterýž mluwí Credo a w prawe wěře
se ho přidrží / za nim. Bezbožní pak wsta-
nau podle wložení Božího a z sprawedliwego
Saudu geho / aby se k wěčne pokutě pota-
bli. 2. Tess. I. v. 6. seqv. Sprawedliwe gest
v Boha aby zase odplaceno bylo těm / kteříž
was sůžugí s sauzením: Wam pak / kteříž
au.

zagistě Slawa Nebesých a gina Zemských.
Gina Slawa Slunce/ a gina Slawa Mě-
síce/ a gina Slawa Hvězd. Nebo Hvězda
od Hvězdy děli se w w slawě: tak bude y
w zřetěsně Zmrtných. Rozsvěta se poru-
šitelne/ w slane neporušitelne ic. Filip.
III. v. 20. Nasse obcowání gest w Niebe-
sých/ odkudž y spasitele očekawame Pana
GEjzisse Krysta/ který slawně proměnil
Želo nasse ponížene/ aby bylo podobne křes-
tu slawný geho/ podle mocnosti te/ kterauž
mocen gest y wšerky wěcy podmaniti sobě.

Gafy Vžiteľ mame i toho Včenj?

1. Potěšeni/ je strže Smřevých vstání k do-
konale svatosti/ přeneseni budeme/ Obraz Bo-
ží dokonale navraceny dostaneme/ tak k tomu
Stavu přijdeme/ v němžto se v nás ani
hřích ani Smrt více nedotkne. Zjev. S. Jan.
XXII. v. 4.

2. Napomenuti k pobožnosti; abyhom Že
 lo své / ktere se takové Slavy ma stati včasne/
 brjchy neposskvrňovali a vsseký bolesti y těžko-
 sti na tom samem snasseli / wt e naděgi / že při Zmr-
 tynch wstanj takowau Slawau magj nahraže-
 ne byti.

1. Kor. XV. v. 54. seqv. Rdyj poruffstedlne
toto obleče neporuffstedlnost / tedy se naplni
řec / kteraj napsana gest: Pohlčena gest
Smrt

Smrti wítěžstw. Kde gest o Smrti Osten-
twig? Kde gest o Peklo wítěžstw ttwie? Do-
sten pak Smrti gest hřich/ a moc. Hřicha gest
Zakon. Ale Bohu dyka/ kterwž dal nam wi-
tějšíw škrze Pana nasseho **Wějsse** Krysta.

§. 5.

O Žiwotě Wěcnem.

Co za Los gest Duffičet klostoch po tomš
Žiwotě/ prwe než se opět o Zělem.
spogi?

Že se dostawagi aneb do žiwota wěcneho/
aneb do trapiw Pekelneho. (Dwě gšau část-
ky člowěka podstatne/ Duffe w Zělo/ tak spo-
čátku stwořeny/ aby wěcně spolu spogeny zusta-
wali: Ale po Padu/ pro hřichy při Smrti
rozlaučene bywagi a do poslednjho dne saudne-
ho rozlaučene zustawagi. Zělo po takowem
rozlaučení dostawa se do Země/ z kterežto wza-
te gest. 1. Kn. Mojž. III. v. 19. spi w prachu
Země/ Dan. XII. v. 2. Duffička pak wěřicwch
a pobožnjch přenessena bywa prosto od Ange-
lůw do Lůna Abrahamowa/ Łuf. XVI. v. 22.
Sprawedliwch Duffe gšau w ruce Boží a
nikoli nedotkne se gich muka/ Maudr. III. v. 1.
Newěřicwch Duffe prosto take do Pekla by-
wagi zatracene/ kdejto bez přestani se trapi a

Hh 4

mu

mučj/ Luk. XVI. do Gezera ohniweho hořj-
 oho Svrau/ Zgem. S. Jan. XIX. v. 20.
 do temnosti Zewnitřních kdež bude plač a sřkřj-
 penj Zubřm. Matt. VIII. v. 12.)

Dostwědē mĭ Pĭsma Swateho žeby byl
 Žiwot wěčný?

Dan. XII. v. 2. Mnozy z těch kterj spĭ w
 prachu Země procyti gednj k Žiwotu wěčné-
 mu/ druzj pak ku Pohaněnj a potupě wěčné.
 Jan. X. v. 28. A tatoť gest wile toho/ kterj
 mne poslal/ aby každy/ kdož wĭdj Sona a wě-
 řj w něho měl Žiwot wěčný. Řĭj. XIII. v.
 14. Nemame zde mĭsta zůstawagjcyho/ ale o-
 noho budaucyho očekawáme.

Co ja radost budē w Žiwotě wěčném?

Oko newĭdalo/ ani Wcho nestřchalo/ ani
 na Srdce Wdost newřkauřpĭlo/ co přĭprawil
 Břh tēm/ kterjž geg mĭlujĭ. 1. Kor II. v. 9.

Čak přēdce w Pĭsmě Swatem ta
 Radost se wřpĭfuge?

Že Blaboslawenj Boha gĭž dořonale spa-
 řegj/ 2.) že na něho twaři twař hledj/ b.)
 že snĭm dořonale gřau spogenj. c.) Ange-
 lřm rownj/ d.) a gĭnym rozlĭčnym spřřso-
 bem. e.)

a. b.) 1. Kor. XIII. v. 12. Nynĭ zagĭste wĭdj-
 me w Zřecadle a řřrje podobenřwĭj/ ale teh-
 dat

dat' tivaři tivař. Noni poznawáme z čast-
ky/ ale tedy poznám tak/ gakož v Znamo-
sti obdarowan budu. 1. Jan. III. v. 2. Ntev-
milegssj/ noni Synowe Boží gšme/ ale ge-
šstě se neokazalo/ co budeme: wjmet' pak/
že když se okáže/ podobni gemu budeme/ ne-
bo widěti geg budeme tak/ gakož gest.
Matt. V. v. 8. Blahoslaweni čistebo Srd-
ce/ nebo oni widěti budou Boha. Cont.
Job. XIX. v. 26. 27.

c.) Joh. XVII. v. 24. Dčee/ kterej sy mi dal/
čeny/ kdež sem ga/ aby y oni byli semnau:
aby hleděli na Slatwu mau/ kteraužs mi dal.
1. Kor. XV. v. 28. A když poddano gemu
bude wšsecko/ tedy y sam Syn se podda to-
mu/ kterýž gemu poddati ma wšsecko/ aby
byl Bůh wšsecko we wšech.

d.) Matth. XXII. v. 30. Wšsat při to zkrj-
šsenj nebudau se ani ženiti ani wdatwati: Ale
budau gako Angele Boží to Nebi.

d.) Zj/ kterijž s slzami rozšwali/ s prospěwo-
wánjm žiti budau. Sem a tam chodjcy lid
s placem rozšwa drabe Symě: ale potom
přigda splešanjm bude snasseti Snopy swe.
Jan. XVI. v. 22. Ale opět vžřim was/ a
radowati se bude Srdce wasse/ a radosti
wasši žádný neodegme od was. Zgew. S.
Jan.

Jan. XI. v. 4. Setřet' Bůh wšecku Slzu
 s očí gegich / a Smrti' giž wjce nebude / ani
 kwilenj / ani trýsku / ani bolesti nebude wjce :
 nebo prwnj wěcy pominuli. Žalm. xxxvi.
 v. 9. 10. Tučností domu twého rozwlajo-
 wání bywagi a Potokem rozkossj swych na-
 pagiš ge. Nebo v tebe gest Studnice Ži-
 wota a w swětlo twem swětlo widjme.

Kdož gsau pak ti gimž Žiwot wěčný
 dan bywa?

Gsau prawě w Krysta wěřich Křesťan-
 ne / kterehofoli Pohlawj / Stawu / Wěku
 a Narodu.

Jan. III. v. 16. Tak Bůh milowal Swět / že
 Syna swého gednorozeneho dal / aby každy
 kdož wěři w něho / nezahynul / ale měl Ži-
 wot wěčný. Matt. X. v. 22. Kdož setř-
 wa do konce / ten spasen bude. Skutk. 2.
 possť. X. v. 35. Bůh není přigimač Dsob/
 ale w každem Narodu / kdož se ho bogi a
 činj sprawedlnost / přigemny gest genu.

Z gake přičiny dan bywa?

Milost Boží žiwot wěčný w Krystu Ge-
 žisťo Panu nassem.

Rim. VI. v. 27. Ne z Skutů sprawedlnosti
 kterejbychom my činili / ale podle milost-
 den

denštvij svého spasyl nas. Zyt. III. v. 7.

Strže toho tam přichazyme?

Sedine strže Pana našeho Ježíše Krysta.

Jan. X. v. 28. Gat' Život věčný daruam
jim. Jan. XIV. v. 6. Ga gšem Cesta / v
Prawda v Život: žádný nepřichazy k Ot-
cy / než strže mne.

Gatv Bžet máme Žtoboto Včenj?

1. Potřebnj Erdečnej / že to věčné Wla-
stj wšsecko zase nachazyme / cosine to Adamowj
stratili.

2. Napomenutj potřebne / aby sme se sta-
rali / ne o Statky Zemské / než Nebeske / a wšse-
ho / co nas o takowe Bžoj věčné pripraviti
muže / pilně se warowali / a.) Zvlasse w kte-
remkoli utrpenj sobě přiljš nestýskali. b.)

a.) Coloss. III. v. 2. seqv? O s wřchnj věčn
pečugte ne o Zemské. Nebo Zeměeli ste / a
Život waš křt gest s Krystem w Bohu.
Když se pak vkáže Krystus Život naš tedy /
v wy vkážete se snim. 2. Pet. III. v. 14. 15.
Protož negmilegšj / takowych věčn čekagj-
ce / snažtež se / aby ste bez poskwny a bez
vbony před nim nalezenj byly to pokoj.
Řim. II. v. 7. Ten zagistě odplati Slawau
a ctj a nesmrtnosti těm kteříž trwagje
w do

w dobrem skutku hledagi života w.
 b.) Rim. VIII. v. 18. Zato mam/ že ne gsau
 rowna utrpenj nasse nynějši one budouci
 Slawě/ kteráž se z gewiti ma na nas. 2. Kor.
 IV. v. 17. Toto nynějši lehaucke s sauzeni
 nasse přetwelní welike věčne Slawy Břj-
 mě nam působj.

Oznam mi gestě / proč Božnani Apo-
 stolste zawjraš slowjčkem/
 Amen?

Abych dosvědčil a zgewil/ že ga o ja-
 dnem z těchto Cjlankůw/ ani negmensj po-
 chybnošti nemam/ ale wěřim/ že wšecky ob-
 Boha/ a z geho Slowa pochazegj.

2. Kor. I. v. 20. Kolikžteli gest zaslíbenj Božjch
 w Křystu gsau gest/ a w něm gest Amen t
 slawě Bohu šrže nas.

